DIARI CATALÀ, D'AVISOS, NOTICIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona	Edició vespre	2	ptes. mes
	Edició matí	2	» »
Península		7'50	» trimes.
América		8'50	» »
Unió postal		25	» »

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Fernando 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça del Angels)
Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ
Escudellers, 10 bis, entresol.
Telèfon 184 A

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus de tarifa. Per l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuòries fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí fins a les tres de la matinada a l'imprenta.

Anv XXXII - N.º 8.535 | Barcelona: Diumenge 7 d'octubre de 1923 | Edició del matí

L'Alemanya d'avui

El dictador bavarès

UN país sense dictador no es pot dir que sigui, avui com avui, un país com cal. Baviera, que és un país com cal, amb una gran tradició artística i musical, uns llacs de muntanya que enamoren, unes noies flonges i una cervesa de primera, necessitava un dictador de totes passades.

Ja el té. Es diu Gustau von Kahr i ha estat nomenat per — anàvem a dir reial — decret. Es un procediment nou i aventatjós i era natural que sortís d'un país com Baviera, amant de la pau, de la tranquillitat i dels bons aliments. A Baviera — ja ho hem dit — necessitaven un dictador fos al preu que fos. Tothom ho veia clar. Tothom hi estava conforme. «Això no s'arreglarà fins que vingui un dictador», deien els uns. «Com més triga, més falta fa», deien els altres. «Si no ve un dictador estem perduts», afegien els pessimistes. I quan arribava un amic de Baviera prenia un aire de profeta professional i us deia:

— Serà Hitler o serà el general Ludendorff. Tant se val. Però a Baviera la dictadura és inevitable. Hi pot pujar de peus.

Afortunadament, Baviera és un poble de pagesos i té — segons l'acreditada fórmula de Lord Salisbury — el govern que es mereix: un govern de pagesos. Un pagès és un home que, fet i fet, s'estima més enganyar els altres que no pas que els altres l'enganyin. Davant del problema de la dictadura inevitable, els pagesos de Baviera, dignament representats pel seu govern, han pensat que el millor era que no els agafessin descuidats. Adolf Hitler és un esbojarrat i el general Ludendorff és un prussià. Un esbojarrat no podrà anar mai a l'hora amb un pagès, ni un prussià amb un baverès. Això darrer és una estranyesa, perquè els prussians i els baveresos són tan iguals que no en poden ser més. Però és un fet incontrovertible que, essent iguals no es poden veure, i el que d'aquest fet en vulgui esbrinar les causes, s'hi farà més savi que ric. Davant de la dictadura imminent de Hitler o de Ludendorff, el govern baverès s'ha decidit a oferir la plaça de dictador a un membre de la família. I a hores d'ara, amb el nom de «Comissari general», Gustau von Kahr és dictador de Baviera. El general Ludendorff i Adolf Hitler s'han quedat, d'aquesta feta, amb un pam de nas.

El doctor Gustau von Kahr, dictador de Baviera per encàrrec del govern, és un protestant de Francònia, la qual cosa no li fa, segons es veu, cap nosa per a ésser l'home de confiança del partit popular baverès, que és el partit que governa Baviera. El partit popular baverès és un partit catòlic i clerical, però un dictador — això ho sap tothom — és precisament un home que té la virtut de provocar adhesions injustificades i collaboracions misterioses. Entre el partit catòlic baverès i el doctor von Kahr hi ha una identificació absoluta. I entre von Kahr i el príncep hereu Ruprecht l'amistat és gran i l'acord perfecte. Són — per no dir-ho d'una altra manera — carn i ungla. «Això que faig — ha dit von Kahr — ho faig amb l'aprovació del rei. Jo no sóc sinó el seu representant.»

I ço que fa von Kahr és molt senzill. Fa de les seves. Declara que la llei per a la defensa de la República a Baviera queda suspesa i prohibeix el sometent — diguem-ho així — socialista, constituït per a defensar-se de les trompades del sometent monàrquic i nacionalista. Però en canvi permet que continui existint el sometent monàrquic i nacionalista encarregat de trencar la nou del coll als republicans, socialistes i jueus. Sobretot els jueus. A Baviera tot l'any és Dijous Sant. La canalla no porta xarrac, però els homes grans porten bits de bou i els jueus tenen el dret de parar l'esquena si se'ls hi convida. Ara més que mai. Ja ho ha dit von Kahr en pendre possessió del càrrec de dictador: «La meva tasca és patriòtica i per a realitzar-la m'apoiaré damunt de tots els elements patriòtics de raça germànica.» Qui no tingui la sort d'ésser rosset i grassó, de tenir els ulls blaus i el nas escarransit ja es pot amanir el clatell i disposar-se a que un dia quatre alemanys de pura raça li facin, amb el beneplàcit del dictador, un cap nou de trinca. A Baviera les coses van de debò i von Kahr és un home que no està per brocs. Quan el «rei» es decideixi a ésser rei de noms i de fets ho trobarà tot a punt.

Tot això passa a Baviera, mentre a Alemanya hi ha encara la República, i Stresemann, amb un bona voluntat i una bona fe inacabables, tracta de salvar la nau unitària del naufragi. I ni la República alemanya es defensa contra el monarquisme baverès, ni Stresemann es veu amb cor de suprimir les dictadures locals. Però això — diria Mussolini, col·lega, si bé no tan pagès, de von Kahr — és un altre parell de mànigues.

EUGENI XAMMAR

Berlín, setembre de 1923

L'Estatut de Tànger

IMPRESSIONS OPTIMISTES DE LA CONFERÈNCIA DE TÈCNICS

París, 6. — Segons notícies de Londres, que publica «Le Temps», als círcols generalment ben informats d'aquella capital s'afirma que els tècnics espanyols, francesos i anglesos que entenen en la qüestió de Tànger proposen la redacció d'un informe mercè al qual podria arribar a reunir-se novament la Conferència de tècnics amb grans probabilitats de resoldre ràpidament l'expressada qüestió.—Havas.

Londres, 6. — Els pèrits d'Espanya, França i Anglaterra, encarregats d'examinar la qüestió de Tànger, s'han reunit avui, essent molt probable que sigui per última vegada.

L'Agència Reuter, referint-se a això, diu que li sembla possible que molt aviat es convoqui una conferència dels tres països. — Havas.

La República Turca

ANGORA EN ROMANDRÀ LA CAPITAL

Angora, 6. — Sembla que el Comitè del partit popular ha decidit proposar que s'adopti el nom de República turca amb capital a Angora. — Havas.

EL SERVEI MILITAR

Constantinoble, 6. — L'Agència Reuter dóna compte d'un Decret pel qual queden incorporats per tres anys més a l'exèrcit els cupus de 1914 a 1918, inclòs els compresos a la zona de Constantinoble.

Els cristians podran eximir-se d'aquesta obligació, mitjançant el pagament d'un impost anual de 300 lliures turques. — Havas.

MORT DE DAMAD FERID PATXÀ

Niça, 6. — Ha mort Damad Ferid Patxà, ex-cap del Goven de Turquia. —Havas.

La representació argentina a París

Buenos Aires, 6. — El senyor Alvarez de Toledo ha estat nomenat ministre de l'Argentina a París. — Havas.

Tribunals

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a dilluns s'han fet els següents assenyalaments:

Antejudicis a les nou

Núm. 1.080; per reclamació de salaris de l'obrer Joan Miró contra el patró «Compañía Acero Marítima Mallorquina, S. A.»

Núm. 1.081; per accident del treball de l'obrer Recaredo Cardó contra el patró Francesc Cortès i Mútua Regional.

Núm. 1.082; per accident del treball de l'obrer Josep Coronado contra el patró Joaquim Manzano i Mútua General.

Núm. 1.083; per accident de treball de l'obrera Maria Pastor contra el patró Alexandre Molins.

Judicis a les deu

Núm. 586; per accident del treball de l'obrer Alfons Martínez contra el patró Alfons Barba i Mútua de Contractistes. Jurats: patrons, Carbonell, Casals i Fugasot; obrers, Galbinat Fierro i Canut.

A dos quarts d'onze

Núm. 1.001; per accident del treball de l'obrer Pere Asensio contra el patró Hormaeche S. A. Jurats: patrons, Mesquida, Jeremias i Valls; obrers, Villaplana Asencio i Martí Baqué.

A les onze

Núm. 762; per reclamació de salaris de l'obrer Francesc Gran contra el patró Salvador Casanovas. Jurats: patrons, Ferrerea, Andorrà i Ruiz; obrers, Gómez, Corbí i Miret.

A un quart de dotze

Núm. 767; per reclamació de salaris de l'obrer Pere Pedro Claret contra el patró Joan Matamala. Jurats: patrons, Sayol, Moreno i Valls; obrers, Díaz, Gómez i Redondo.

Els esdeveniments d'Alemanya

ESFORÇOS PER A RECONSTITUIR LA COALICIO

Berlin, . — Els representants de diversos partits polítics celebraren ahir al matí una reunió per separat al Reichstag. Els demòcrates acordaren no acudir a la Conferència si Stresemann no aconsegueix una gran coalició.

Els centristes feren concessions per a facilitar la intel·ligència amb els socialistes. El Comitè Directiu del partit socialista autoritzà els seus representants per a reunir-se amb el fi de reconstituir la gran coalició. Els populistes han acceptat la invitació dels socialistes. — Havas.

ACTITUD EXPECTANT DE LA GRAN BRETANYA

Londres, 6. — El ministre de Negocis Estrangers, lord Curzon, parlant ahir, en la reunió celebrada per la Conferència Imperial, de la cessació de la resistència passiva, declarà que la Gran Bretanya està esperant en l'actualitat les noves proposicions franceses, trobant-se disposada a acollir-les amb la major satisfacció i discutir-les amb esperit amistós.

«La nostra posició a Colònia — afegí l'expressat ministre—ens dóna dret a ésser consultats per a tots els arranjaments locals que puguin concertar-se, ja que nosaltres no abandonem aquesta posició. Les nostres demandes de reparacions no tindrien possibilitat d'arranjament sense una estreta intel·ligència i cooperació entre França i la Gran Betanya.» — Havas.

REPARACIONS COBRADES PELS ALIATS

París, 6. — La Comissió de Reparacions ha publicat un quadro estadístic en el qual consten les quantitats rebudes per la dita Comissió de conformitat amb el tractat de Versalles i per a ésser repartides entre els aliats.

El total del metàllic, espècies i béns cedits puja a 5.494,782,000 marcs or. El total dels crèdits de les potències figura pels següents conceptes: primer, reembors d'anticipis de carbó fets a Alemanya; segon, despeses ocasionades per l'ocupació i per la Comissió de control; tercer, beneficis sobre canvis. La totalitat d'aquests conceptes dóna un import de 2.938.114,000 marcs or. — Havas.

ELS BANQUERS NORD-AMERICANS DEMANEN EL PAGAMENT DELS DEUTES INTERALIATS

Washington, . — El president de l'Associació de Banquers Americans ha anunciat que es disposa a començar una campanya en pro del prompte pagament dels deutes interaliats. — Havas.

ELS SOCIALISTES ALEMANYS DEFENSEN LA JORNADA DE VUIT HORES

Berlin, 6. — El partit socialista ha decidit continuar ferm en la seva decesió de mantenir el principi de la jornada de vuit hores laborables. — Havas.

ELS COMUNISTES DE SAXONIA

Dresde, 6. — El partit comunista ha publicat una proclama anunciant la decissió de constituir un nou Govern saxò, amb participació dels socialistes. — Havas.

LA REPRESA DEL TREBALL AL RUHR

París, 6. — El general Degoutte conferencià ahir amb els grans industrials alemanys Huc Stinnes, Vegler, director de la Deutchslusentburg, Kloehler, president del consorci del mateix nom i Donfelzau, director de les mines fiscals.

En la dita reunió, s'examinaren les condicions per a rependre el treball al Ruhr i es tractà de la manera de restablir en condicions provisionals les remeses en naturalesa a compte de les reparacions. — Havas.

Lloyd George als E. U.

EL GRAN ESTADISTA GALÉS ARRIBA A NOVA YORK

Nova York, 6.—Ha arribat a aquest port el paquebot que condueix l'exprimer ministre anglès Lloyd George, donant-li la benvinguda un remolcador que portava una bandera amb la següent inscripció: «Salve, Lloyd George, amic de Grècia!»

En el moment del desembarc la policia dispersà un grup que projectava una manifestació contra el polític britànic. — Havas.

(N. de la R. — Aquesta tendenciosa informació de l'Agència Havas és verament ridícula. Els mateixos diaris francesos arribats a Barcelona anit passada ja publiquen informacions que demostren l'entusiasme, certament molt justificat, amb el qual ha estat rebut l'eminent estadista britànic a la gran metròpoli nord-americana.)

Rússia i Finlàndia

ELS FINLANDESOS CAPTUREN UN AEROPLA RUS

Helsingfors, 6. — Un aeroplà rus ha aterrat a Finlàndia, essent capturats l'aparell i els seus tipulants, malgrat els esforços fets per unes tropes russes que havien desembarcat per a recobrar l'aeroplà. — Havas.

La nova distribució dels districtes municipals en barris

DISTRICTE QUART

Barri primer, o de Bogatell

Comença a la confluència dels eixos del passeig de Pujades i del Salt de Sant Joan i puja pel darrer i pel del passeig de Sant Joan fins el del carrer d'Auzies March, pel qual segueix es direcció Est fins el del carrer de Marinal, pel qual baixa fins el del passeig de Pujades, que segueix en direcció Oest fins el punt de partida.

Barri segon, o de Tetuan

Surt de l'eix del carrer d'Auzies March en la seva confluència amb el del carrer del Bruch; puja per aquest fins al del carrer del Consell de Cent, pel qual segueix en direcció Est fins al del de Marina, pel qual baixa fins al del d'Auzies March, que segueix en direcció Oest cap el carrer del Bruch que és on comença.

Barri tercer, o de les Saleses

Comença a l'encreuament dels carrers de Consell de Cent i Bruch i puja per l'eix del darrer fins al del carrer de Provença, que segueix en direcció Est fins al del carrer de Nàpols, pel qual baixa fins al de la Granvia Diagonal, pel qual continua fins al del carrer de Marina i baixa per aquest fins al del carrer de Consell de Cent, pel qual segueix en direcció Oest fins l'eix del carrer del Bruch.

Barri quart, o de l'Ensenyança

Surt de la confluència del eixos del carrer de Consell de Cent i Tambla de Catalunya; puja pel darrer fins al del carrer de Provença, pel qual segueix en direcció Est fins al del carrer del Bruc, pel qual baixa fins al del carrer de Consell de Cent, pel qual segueix fins al de la Rambla de Catalunya.

Barri cinquè o del Prat

Aquest barri comença a la confluència de l'eix del carrer d'Auzies March i el del carrer de Bilbao i Ronda de Sant Pere; segueix pel darrer en direcció oest i en línia recta passant per davant de la plaça de Catalunya fins al lloc on es creuen la Ronda de la Universitat i la Rambla de Catalunya; puja per l'eix de la darrera fins a trobar el del carrer de Consell de Cent, pel qual segueix en direcció est fins el del carrer del Bruch pel qual segueix en direcció oest fins la confluència amb el del carrer de Bilbao i el de la Ronda de Sant Pere.

Barri sisè, o de Sant Pere

Surt de la confluència dels eixos del carrer de Sant Pere més Alt i Granvia Layetana; puja per aquest i pel del carrer de Bilbao fins al lloc on conflueixen els eixos de la Ronda de Sant Pere i el del carrer d'Auzies March; segueix pel darrer fins el del passeig de Sant Joan, pel qual i pel del Saló de Sant Joan baixa fins a coincidir amb la prolongació de l'eix del carrer del Rec Comtal, pel qual segueix fins a trobar l'eix del carrer de Sant Pere Més Alt, des d'on va a trobar l'indret de partida.

Barri setè, o dels Agonitzants

Comença a la confluència dels eixos de la Granvia Layetana i del carrer Baix de Sant Pere, segueix pel darrer fins a trobar l'eix del carrer de Tec Comtal, des d'on puja en línia recta pel carrer o pas que dóna a la plaça de Sant Pere fins a trobar l'eix del carrer de Sant Pere Més Alt, l'eix del qual segueix fins a trobar el de la Granvia Layetana, pel qual baixa fins a coincidir amb el del carrer Baix de Sant Pere.

Barri vuitè, o de la Bòria

Comença a la confluència de l'eix del carrer Gaix de Sant Pere amb el de la Granvia Layetana, pel qual baixa fins al del carrer de la Princesa, que segueix fins al del carrer del Pou de la Cadena pel qual segueix fins a trobar l'eix de la plaça de la Llana, pel qual tomba en direcció Est fins a trobar l'eix del carrer de Freixures, pel qual puja fins a trobar el del carrer Baix de Sant Pere, pel qual segueix fins a trobar la Granvia Layetana, que és on comença.

De l'Orient

Els comunistes búlgars

L'EXECUCIO del pla revolucionari a Bulgària fallà per haver-lo descobert el Govern. El cop d'Estat havia d'ésser portat a execució el dia 16 del passat mes de setembre, a les nou de la vetlla. L'organització del desenrotllament de la complicada trama, estava ben preparada. Havien de començar el moviment dues vagues generals: la de ferroviaris i la d'empleats de Correus. A elles seguirien accions combinades als pobles de menor importància, procurant destituir les autoritats locals i enviant a les ciutats contingents de camperols, a l'acció dels quals col·laborarien les guarnicions que prèviament s'haurien indisciplinat contra els caps.

Els documents comprometedors i aclaridors de la vasta conjura, palesen que el centre director radica fora de Bulgària. El comitè executiu de la Tercera Internacional tenia disposada la immediata subversió del gabinet presidit pel senyor Tsankoff, creient que tenia elements suficients per a aconseguir-ho amb els agrupaments comunistes, ajudats dels agraris descontents, que hom havia anat atreient. Ara que molts han hagut de desterrar-se voluntàriament, han trobat bella acollida a la terra russa.

Com ja hem avençat, els documents trobats en els centres comunistes registrats han subministrat al Govern una clara explicació de l'acció preparada, els noms dels principals promotors i encobridors. Entre altres d'aquests documents, n'hi ha un, trobat al club comunista de Plovdiv, que diu: Es necessari encoratjar els projectes bellicosos del reialme serbo-croata-eslovè, amb el fi de provocar un conflicte armat amb Bulgària; suscitar la malfiança del nou règim búlgar entre l'opinió romanesa; si es retreuen els tractes entre el ministeri búlgar i Horty, l'hostilitat pot adquirir caràcters de política i nacional.

D'aquesta manera pretenien a Moscou encerclar el petit país amb un cercle d'hostilitats que, si no es traduïa en cap intervenció, faria impossible la vida del Govern. Al mateix temps, s'ha de remarcar la benvolença i fins la protecció directa atorgada al partit comunista, el més fort després del rus, puix tant Sèrbia com Romania tingueren prou cura d'ofegar-lo al néixer. D'aquesta guisa es tindria un altre centre radiador del demagògic sistema. Tothom compendrà el que hauria significat per a la causa comunista el triomf del cop d'Estat del 16 de setembre. Aquesta convicció d'haver estalviat un cataclisme a Europa la té el Govern búlgar, i creu que un dia o altre Europa li agraïrà el servei d'haver obtingut l'estabilització pacífica de l'Orient i l'extinció d'un focus que amenaçava el món sencer.

I com s'efectuà el cop? Pròpiament no arribà a efectuar-se. Intervinguts alguns trametiments, escorcollats locals, desxifrats missatges secrets, la Direcció d'ordre públic tenia coneixement del que es tramava i es prengueren precaucions. El dia catorze, amb motiu del mercat a la capital de la nació, els comunistes intentaren fer un míting. Tot i les precaucions, bon nombre de comunistes s'introduïren a la plaça, formant agrupaments que no es dissolien tot i els requeriments de la policia. Mentre arribaven nous reforços, d'una casa fou feta una descàrrega, morint a causa d'ella el cap de policia Kostantinoff. La policia dissolgué els manifestants a la força, sense emprar, però, les armes de foc. Després de la primera impressió de pànic, continuà el mercat. Així fracassà el primer intent de declarar la vaga general. També havien fracassat fins aleshores les de carrilaires i carters.

Demés, els diaris començaven a publicar els documents trobats i l'opinió estava preparada. Així, doncs, el que havia d'ésser un cop d'Estat a esclatar amb sa major puixança, quedà reduït a un moviment revolucionari dispers, acèfal (molts capitostos havien emigrat per por) i sense vigor, que costà poc de dominar com a moviment. Els telegrames donant compte de batalles vuit dies després es referien a topades amb colles d'extraviats entusiastes de la fracassada prova.

J. M. CASAS.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

51 6 OCTUBRE 1923

LA FAMILIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

l'altre hagués girat lo cap i empendre corrent passeig avall, tot fou una cosa... Mes... En passaven tantes de tartanes!, que perdent aquella de vista, es deixà caure damunt d'un padris, llançant esbufecs d'amor, de cansament i de venjança.

Al cap d'una estona seguia Rambla avall mirant a dreta, davant, darrera, seguint totes les dones morenes, tots los homes roigs, oblidant la Matilde que havia deixat a la francesa.

Agitat per sorda ràbia, es dirigí a certa casa on estava segur de trobar-hi a Picadura... I al veure'l li preguntà, irònic, si havia fet bona passejada. Picadura respongué que no s'havia mogut del café tota la tarda, i l'hereuett, mirant-se'l de fit a fit, li replicà pesant les paraules:

— Cuidado, Picadura, que «tengo» males espurnes — i sortí sense dir-li bona nit.

Les «niñas», davant les quals tingué lloc lo pas, se burlaven de Picadura que pretenia no haver entès lo de les «espurnes»...

Quan ho hagué comprès del tot, cercà el bastonot, que al fer visites sempre extraviava, i se n'anà dient que si trobava l'hereuet se'l menjaria cru.

Al carrer, en lloc de cercar l'enemic, prengué dret a un carreró de darrera el Principal, entrà a una xocolateria i parlà a un rogenc que s'endormia jugant a bescambrilla amb la mestressa de l'establiment.

Eixiren junts, dirigint-se a la Capitania General. S'hi estigueren un bon «rato» esperant que un «ordenanza» els tornés la resposta d'un «recado»... I quan l'hereuet s'anava a ficar al llit, se trobà amb dos mossos de l'esquadra que l'esperaven a la dispesa, i, que en lloc de dir-li on era la Tuies, lo conduïren a la presó.

L'endemà, ja tard, fou interrogat i el pobre s'exclamà dient qui era, d'on venia, lo que buscava: a la Tuies, una criada del seu mas, que l'havia robat, embolicant-se de tal manera en declaracions d'amor i protestes d'ignocència, que el jutge, un militar, a qui havia sigut denunciat com a furiós demagog i agent d'un club republicà, quan sabé amb qui se les havia lo féu posar en llibertat, recomanant-li ésser prudent i no fer-se amb homes de conducta dubtosa, dient-li que se n'entornes al Molí Vell, puix lo viure a Barcelona se feia de dia en dia més perillós.

Respongué qualsevol cosa, i per de prompte se n'entornà a ca la Matilde, on li guardaven lo bagul amb los diners que li quedaven.

La Matilde, per poc l'esgarrapa, enfadada encara de la mala partida del dia que anaren als «Campos», i en quant al bagul, que si l'havia perdut blanc que el busqués negre, que Picadura l'havia pres dient que anava a portar-l'hi a la presó, que els negocis anaven malament, que quan s'acabés la «jarana» ja parlarien.

Això és massa — deia parlant fort pel mig del carrer... — Tot me cau damunt... Es massa sofrir!... — I la gent, que espantada coria a amagar-se, lo creien boig.

Escarnit per aquells amics que li havien semblat tan plagotes! Abandonat per la Tuies que tant estimava! Venut pel secretari, causa primera de ses desgràcies! Renyit amb los de ca seua!... Amb tothom! Sol, sense un duro, ni saber a qui demanar-lo!

Desesperat, tot caminant, se donava cops de puny a la post del pit, com volent xafar allà dins les verinoses serps que el rosegaven.

Per a calmar-lo sols calia l'agitació febrosa que per tot arreu regnava.

Barcelona era presa feia temps d'aquell sistema de govern anomenat estat de sitt, que d'un Zapatero qualsevol fa l'amo absolut dels béns, honres i vides de gent que sols cometen lo crim de no ésser del mateix parer que els qui manen, sobre una qüestió mal posada, i que sols hi són inferiors en medis materials per a resistir, atacar-lo i fer-li lo que els hi serà fet.

Lo sol no es llevava cap dia sense iluminar pels cantons algun nou terrible «bando» amb lo salvatge «ordeno y mando». Mai se ponia sense que els seus raigs haguessin eixugat tolls de sang, i a pesar de les penes i afanys dels sers racionals que combatien i morien defensant o immolant defensors de la «Utopia», continuava majestuós, solemnial, daurant primer Montjuich abans d'aclarir los carrers foscos.

Tot eren «sustos», desolació, llàgrimes!

Lo canó tronava, los soldats a cavall tot ho perseguien, los de a peu anaven regirant les cases per a matar de cop al qui d'un balcó o terrat los afusellava. Los porucs ploraven, fins los valents temien!

L'hereuet, embriagat de dolor, recordant pasmes d'amor, meditant colossals venjances, se'n pujà corrent a Gràcia per a matar gent.

A qui? Soldats? Nacionals? Mossos? Matildes? Picadures? Secretaris? Tuies?

La barricada

En arribar a la primera barricada, la qual defensava l'entrada del poble, arrencà dels dits encarcarats d'un pobrissó estenallat de boca a terra lo fusell encara tebi; i mut, implacable, prengué part al combat tràgic que s'acabà per la matança de cinc o sis oficials de l'exèrcit (tots espanyols! Fins lo més graduat, lo coronel, era català!) tan cruelment venjats lo 28 del mateix mes.

Per de prompte, i durant les hores que seguiren a tan inhumana victòria, los veïns risquen eixir de llurs cases cercant qui un metge, qui un absent, viures, aigua per a beure, carrers menys perillosos.

D'una escaleta prop del primer carrer, a mà dreta de la barricada, surt amb precaució una dona seguida aviat d'un rogenc que s'atura per a tancar la porta i carregar-se un paner ple de fato.

L'hereuet, que feia sentinella damunt de la barricada, los veu sortir i els reconeix...

Tacat de sang, negre de pòlvora, brut de suor, los ulls encesos, los cabells erissats, los braços nusos, salta de la barricada corrent, dret a la dona, que gira el cap i fuig esparverada.

Los companys fortuits de l'hereuet, veient la tropa que al pas gimnàstic pujava, volent deturar-lo... Esguerra a quants lo toquen: a cops de fusell, a mossegades, res lo para, s'obre camí, i quan tocava quasi amb una mà la roba de la dona, i amb l'altra lo fusell pres pel canó anava a deixar-lo caure sobre l'home, una «descarga cerrada» dels soldats rebat per terra els perseguits i el perseguidor.

Lo secretari, amb lo cap badat i encara la clau a la mà, l'hereuet rellisca nt en la sang de la Tuies, estesa per terra sense dir ai ni oi.

No obstant, morts del tot potser no ho eren, puix, al ser arreplegats l'endemà, l'hereuet tenia un peu damunt del pit del secretari i els llavis amorrats als de la Tuies.

Dins del carro mateix se'ls emportaren, i junts foren colgats on la terra indiferent se cuidà de fer un mateix fang d'aquells tres cossos.

Canta, cigala

Carta del Jaume Garriga a sa germana:

Colònia, 25 juliol 1852.

«Nena renena, nina nineta dels meus ulls, què fas, què dius, on sou, esteu bons tots, jo content veure ciutats, tocar piano, molta calor, dos petonets, kis kis i respon de seguida... Mes abans farem punt i unes quantes comes que posaràs on facin falta...

»Per lo programa adjunt del concert que anit donàrem en aquesta ciutat olorosa, veuràs que he sortit de París amb la gran Paulina, lo gran Silvani i el regrandísim Gervais.

»La Paulina canta, Silvani rasca el violí, Gervais lo violoncello i el teu hu mil germanet acompanya llurs cants i llurs persones pels carrers... i al piano, quan no hi ha orquestra!

»També viatja amb nosaltres l'empresari dels concerts, un austríac tzigà que sempre belluga, furga, remuga i mai està content; li diem lo «zingaro».

»Hem de donar una sèrie de concerts en les principals ciutats de Bèlgica, Holanda i la Prússia Rhenana... Es a dir, los concerts los donaran los «grans» artistes; jo sols ajudo i per ara tot va en popa.

»He sigut proposat al tzigà per un barceloní amic meu i l'alumne actualment més pianista del Conservatori de París, al qui havien ofert lo «puesto».

»Ja pots comptar si be posat gaires obstacles; que em paguin lo «gasto» i els acompanyo al Polo Nord, vaig respondre. Essent tan poc exigent, aviat fórem entesos.

»Tots los de l'excursió són celebritats; no obstant, lo més pobrissó i obscur los causa envejа pels seus vint anys i bon humor.

»Los primers dies de viatge recorrent Bèlgica, volia anar-te escrivint lo que veia, però no estic mai sol, i quan podria pendre «notes», com diuen rient de mi, és a dir durant los trajectes, sempre un o altre m'aturmenta amb bromes que ens divertexen a tots... Mes deixa fer! Un dia o altre correrem junts lo camí que ara segueixo, i com tot ho visito, tot m'ho faig explicar i res oblido, seré el teu guia.

»Per ara, lo principal està fet: guanyo lo pa que menjo i fins les truitetes amb patates, a les quals conservo sempre gran afició; visc amb gent ben educada i de gran talent artístic... Tots són amables, indulgents, me tracten com un amic... I amb casaca negra, corbata blanca i els cabells mal pentinats, me presento amb ells cada vespre davant públics de ciutats vàries, mes d'igual entusiasme per les tendres notes de la Paulina, los arpeigs de Silvini i el so màgic del violoncello que En Gervais fa cantar.

»Encara que els batiments no siguin per a mi, m'alegren, perquè alegren als companys, i si ells estan alegres ho està el tzigà... Que és l'important, puix ell cobra i paga... «Pero basta de alegrías!»

«Parlem de casa; m'escriuràs aviat, eh? Me donaràs la bona nova de què l'hereuet ja ha tornat humil i ha demanat perdó a la tia, me parlaràs sóbretot i em diràs amb gran franquesa si et faig falta... Encara que no sigui més que per a acompanyar-vos... i ho deixaré tot, no volent estar satisfet si tu i la tia soffriu per causa meua.

»Inútil dir-te a qui donaràs memòries: a tall de soldat, «a todos los que pregunten por mí».

»A vosaltres dues envio la més tendra i afectuosa abraçada.»

Precisament lo mateix 25 juliol, dia per dia, hora per hora, la Mercè li escrivia a París:

«... T'envio un paquet de diaris que et faran conèixer les desgràcies d'aquests dies. No sé quan los rebràs, puix per ta carta, massa curta, te suposo ja en viatge...

»Com parlar-te de la nova desgràcia que esnegreix lo dol que portem?

»Lo pobre hereuet és mort.

»Se trobava, no sabem per què, a Barcelona, i seguint probablement consells o amics, prengué part a la defensa de les barricades que féu lo poble resistint a la tropa i morint al peu d'una d'elles.

»No et dono details del seu fi tràgic, perquè els ignoro. Sols hem rebut un fred i curt butlletí enviat de Barcelona, en lo qual consta la seua inhumació.

»Pobre germà! Pobre hereuet Garriga! Nascut tan ric, batejat tan guarnit de puntes, crecut en l'abundància i mort pobre. Damunt sols li trobaren una carta al seu nom, una cadena de rellotge falsa i mitja pesseta en quartos. Mort lluny dels qui l'estimaven, ensangonat, la maledicció als llavis i la ràbia al cor... Colgat no sabem sota quin munt de terra, sense que una mà amiga li clogués los ulls.

»Pobre Ramone Garriga. Lo plancó que havia de perpetuar tan honrat nom, la ferma alzina que devia a

CESSIÓ PUBLICA
DE
DUES MIL ACCIONS
DE 500 PESSETES CADA UNA
DE
Productes Alimenticis
LA GARZA, S. A.
Amb capital de 2.000.000 de pessetes totalment subscrites

La societat col·lectiva **«Alsina y Pérez Martín»**, importadora de cafés des de l'any 1915, amb la marca **«LA GARZA»**, s'ha transformat en societat anònima, segons escriptura pública atorgada davant del notari d'aquest Col·legi en Joan Francesc Sánchez García, a 27 de Setembre de 1923, amb un capital de 2.000.000 de pessetes, que han subscrit íntegrament els fundadors.

INFORMACIÓ. — El negoci dels cafés torrats **«LA GARZA»**, ha tingut tant d'èxit a Catalunya i ha pres tant d'increment i desplegament, que ha sigut necessari dar a la Societat la forma mercantil més adequada a les grans empreses, amb el fi de poder ampliar-lo degudament, estendre'l a altres productes i ampliar-lo a altres poblacions d'Espanya.

El nou i ample edifici del carrer Còrsega, núm. 213, **propietat de la societat**, es construeix ja expressament per aquest negoci, amb mires al seu gran desplegament.

ACCIONS. — Els fundadors han subscrit totes les accions, però amb el desig que el públic, que amb el seu favor i ajut a l'esmentada marca l'ha fet famosa, pugui participar dels beneficis que ell mateix ha fomentat, i convençuts a més que com més persones estignin interessades en l'èxit d'un negoci tant més se'l vigoritza i enrobusteix, han resolt:

Cedir al públic 2.000 accions en la següent forma:

TIPUS D'EMISSIO. — A la par, o siguin 500 pessetes.

FORMA DE PAGAMENT. — 100 pessetes a l'acte de la subscripció, i les 400 pessetes restants el dia 30 d'octubre, contra lliurament de les corresponents làmines.

La subscripció tindrà lloc el dia 20 d'octubre.

BENEFICIS. — Sense entrar en detalls dels càlculs i previsions que s'han tingut en compte en fundar aquest negoci i considerant solament l'èxit creixent que ha tingut a Catalunya, pot afirmar-se que en engrandir-lo i portar-lo a altres províncies d'Espanya, es podran repartir importants dividends i obtindran les accions una alta cotització mai igualada per cap altra empresa industrial espanyola.

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ:

President. - Don Josep Viñamata, comerciant i propietari.
Vice-President. - Don Ramon Suriñach Senties, del mercat bursàtil.
Vocals. - Don Avelí Alsina Lloveras (de la signatura Alsina i Pérez Martin) i don Marian Viada i Viada, advocat i propietari.
Gerent. - Don Alexandre Pérez Martin (de la signatura Alsina i Pérez Martin).

Als senyors Agents de Canvi i Corredors del Mercat Lliure de Valors se'ls abonarà la comissió que s'acostuma.

Es gestionarà la inclusió d'aquestes accions en la cotització oficial de la Borsa de Barcelona.

Fàbrica de panyos i novetats de Valentí Soler Immens assortit en gèneres per vestits i abrics de senyora i senyor. Vendes per major i detall. Avinyó, 7, entresol (cantonada Fernando).

Banca Marsans, S. A.
Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges
Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA
Direcció telegràfica: MARSANSBANK
Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números... 4530 A, 4531 A, 4532 A
SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

NERVIOSOS - EPILÈPTICS
Curaran radicalment amb BOROSAL. Nova medicació sense bromur. Darrera paraula de la ciència. No entorpeix, no altera l'estòmac, no embruta la sang. Exits sorprenents en neurastènia, incontinència nocturna d'orina, migranya i nerviositats. Amb dos flascons comprovareu els seus excel·lents efectes.
Centres d'especifics: Farmàcia Golart, Princesa, 7

Capses de luxe per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

Modes de A. Peig Successora Carme Suñé
Banys Nous, 8
De retorn de París té a disposició de la seva distingida clientela els models de la temporada que comença des de demà, dia 8. — No es reparteixen circulars.

Cristalleria, Pisa i Porcellana
Despatx i Vendes: Rda. Universitat, 6 — Teléf. 5510 A
Magatzems i Tallers: Carrer Corts, 413 — Teléf. 817 H
FRANCESC FERRER ANGLADA
Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vaixelles, Jocs de café, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.
Vaixelles angleses: Mintons
Serveis cristall: Boccarat, Val Sant Lambert, Badalona
Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcelana a gust del comprador, models novetat efectuats als seus TALLERS DE DECORAT
Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.
Expedicions a Provincies
Vendes a l'engròs i detall
6 - Ronda de la Universitat - 6

URANIA

La més sòlida i completa. Roçaments a boles.
500 màquines de totes marques
VENDA A TERMINIS
Vda. ROVIRA Claris, 6 Barcelona

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 6 d'octubre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 762'9, 763'2, 763'5.

Termòmetre sec: 15'0, 19'5, 19'0.

Termòmetre humit: 11'5, 15'5, 15'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 83, 63, 63.

Direcció del vent: NNE., SSO., O.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 1, 1.

Estat del cel: Quasi serè. Q. tapat.

Classe de núvols: Fr.K.C., K.C., C. St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 20'9; mínima, 12'9; mínima prop del sol: 12'0.

Oscil·lació termomètrica: 8'0.

Temperatura mitja: 16'9.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 148 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Vanos Cardús Portaferrissa, 10.

A l'Acadèmia dels Sants Just i Pastor, establerta al carer de Calella, número 1, primer (cantonada a la Plaça del Regomir), s'han obert de nou les classes nocturnes gratuïtes d'instrucció elemental i superior, i de dibuix lineal i al natural, podent-se inscriure els que vulguin assistir a les dites classes, tots els dies feiners, de dos quarts de vuit a nou de la nit.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Dimecres vinent, dia 10, a la tarda, s'inaugurarà amb una funció dedicada a l'Associació de la Premsa Diària, el cinema Coliseum, d'aquesta ciutat.

La novetat que produeix sempre la inauguració d'una nova sala d'espectacles així com les simpaties amb què compta l'Associació de la Premsa, fan presumir que la festa inaugural de l'aristocràtic cinema constituirà una nota elegant de la vida barcelonina.

Les llotges han estat adquirides per les principals famílies de la nostra ciutat. També han promès llur assistència les autoritats locals.

L'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat (Canuda, 13) prega en gran manera a tots els periòdics que honoren la memòria d'En Mañé i Flaquer amb la publicació d'algun treball de l'ilustre publicista, amb comentaris a la seva intensa producció periodística, disposin a remetre a aquesta de la comissió organitzadora dos exemplars de llurs publicacions, amb l'objecte de poder-les guardar en el seu arxiu de premsa, amb tota la documentació relativa a l'homenatge.

—D'aroma exquisit: café **La Garza.**

El primer tinent d'alcalde de Barcelona, En Ramon M. Puigmartí Planas, ens notifica que ha pres possessió del càrrec, al qual ha estat promogut inesperadament i involuntàriament en compliment de la llei i pels vots del Consistori, i es complau en posar a la disposició del públic els seus modestos, però lleials serveis, tant a l'Ajuntament com a la seva tinència del districte tercer (Sarrià-Sant Gervasi-Les Corts).

Avui diumenge, a l'Exposició del Moble, grans audicions de sardanes

El dia 8 del corrent, s'inaugurarà a l'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona, un nou curs d'aquest art tan útil, les classes del qual es donaran els dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou de la nit.

Per a matrícules i altres detalls, a la secretaria de l'esmentada entitat, Palau, 4 entresol, tots els dies feiners, de set a nou de la vetlla.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

A dins de la Caixa d'Estalvis, a Ramon Cuch, de 67 anys, li agafà una basca.

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Estant-se Lluïsa Pinillas Gràcia, de 48 anys, a la galeria de casa seva, carrer dels Comtes de Bell-lloc, es va enfonsar la galeria i va caure a baix a la botiga, causant-se contusions lombar i abdominal i al genoll.

— RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu, amb extraordinària perfecció. Es inofensiu. Es l'ideal. Venda a les perfumeries.

Entre els carrers d'Indústria i Vilamari, un guàrdia urbà trobà un ase que portava collar i cabestre.

Fou portat al Dipòsit Municipal.

—Beguda deliciosa: café **La Garza.**

El tramvia de Sant Andreu topà amb el carro 473 i causà contusions al passatger Joan Esteve Valls, de 30 anys i al cavall del carro.

—DEPILATORI BELLESA treu d'arrel el pèl motxi, pèl de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perf. Primer premi París i Berlín.

El carro 267, de Mollet, topà al carrer de Sans amb l'autocamió 8045, i el carreter resultà amb dues ferides contuses al cap, erosions a la cara, ferida per esquinçament dels dits índex i mig de la mà esquerra i fractura de l'espatlla dreta.

El cavall junyit al carro 37, al carrer de la Cera, trepitjà el noi Antoni Gaseda Guillamon, de 10 anys, causant-li erosió a la cama esquerra.

Font del Gat (Exposició) Restaurant: Diner a l'americaine. Orquestra Rag-Time Fusellas. Coberts de 12 a 3 i de 7 a 10. - Telèfon 50 H. El tramvia de l'Exposició deixa a tres minuts del Restaurant.

A la Plaça de l'Angel (Via Layetana), l'autocamió 5704 B, agafà a Agnès Vivanco Segura, de 58 anys, causant-li contusions al braç dret i rossadures als dos genolls i commoció cerebral.

- MACCARONI de Nàpols legitim «L'ITALIANA», Bonsuccés, 12

Una colla de nois jugaven al futbol a la Plaça de Catalunya i un guàrdia urbà els ho privà. Francesc Hostenc, de 17 anys, s'insolentà i fou portat a la delegació.

Antoni Cabello Pedrosa, ahir a la matinada anava movent escàndol pel carer de la Mercè. Fou reconvingut i com que s'insolentà, fou acompanyat a la delegació.

—El Dr. Xalabarder, de retorn del seu viatge d'estudi, ha tornat a encarregar-se de la seva consulta. Elisabets, 3, entresol

En un dels escorxadors, Josep Bruguera Nebot, de 23 anys, treballant de l'ofici, es causà una ferida al dors de la mà dreta.

— Vins marca Clariana Xampanys, Licors. Rbla. Catalunya, 95

En l'última Junta general del Deganat de Mestres oficials d'aquesta ciutat, no es prengué en consideració per 47 vots contra 20, la proposició que es revoqués l'acord referent a l'ingrés a la Federació Catalana.

Avui diumenge, a l'Exposició del Moble, grans audicions de sardanes

En contesta a un telegrama tramès per la Cambra Mercantil, interessant del President del Directori Militar que en atendre la resolució del problema ferroviari es tingués cura de l'organització del ràpid despatx de mercaderies per tal d'evitar confusions i pèrdues, s'ha rebut el següent: «D'acord amb el Directori Militar, s'estudia l'assumpte amb estricta justícia».

La Companyia de Madrid a Saragossa i a Alacant, procedirà, el dia 11 de l'actual, a les deu del matí, en la seva estació de Barcelona (Morrot), a la venda, en pública subhasta, de diverses mercaderies que no han estat retirades per llurs consignataris.

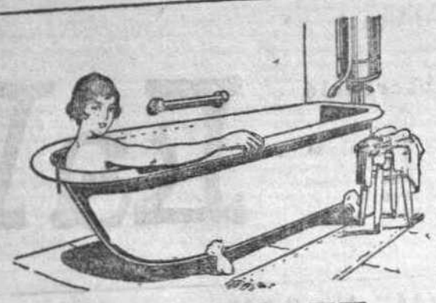
Quartos de bany
Especialitat en lavabos
Preus reduïts
JAUME SAURET :: 7 CARRER PELAYO 7

Les persones que desitgin concórrer a la dita subhasta, poden sollicitar de l'esmentada estació els detalls necessaris.

- BURRO FRESCO DI MILANO La millor mantega fresca per a la taula. «L'ITALIANA», Bonsuccés, 12

Al moment d'anar a pujar al tramvia Pere Garriga Martorell, de 42 anys, arrencà a marxar tan sobtadament, que el féu caure i es causà erosió al colze esquerre i contusions al nas.

MAGATZEMS CATALUNYA
7 - Pl. de Catalunya - 7
(entre Vergara i Rda. Universitat)
PREU FIXE - Tel. 4885 A
Novetats de Senyora
Sedes, Llanes, Llencería i Confeccions
AVUI, 7 D'OCTUBRE
DE 4 A 8 TARDA
GRAN EXPOSICIO
de MODELS i de NOVETATS de la temporada rebuts - darrerament -
Entrada lliure
Preus molt limitats

Joan Manzanera Rodríguez, de 24 anys, venia objectes de goma a la plaça de Catalunya, sense permís. El guàrdia urbà el va reconvenir i s'incautà dels objectes, i el venedor fugí. Amb l'ajuda d'un militar fou detingut i portat a la Delegació.

El noi de 10 anys Ernest Sànchez Pérez, jugant amb Antoni Campillo Vallesca, de nou anys, li engegà un cop de pedra i li causà una ferida al front.

A una cistelleria de la carretera de la Bordeta s'hi començava a calar foc. En Bernat Joaquim de Genís, de 24 anys, ajudant a apagar-lo es causà erosions a les mans i excitació nerviosa. Quan hi arribaren les bombes el foc ja era apagat.

Al carrer de les Basses de Sant Pere, un home que es diu Assenci Mateu Gómez, de 45 anys, anava en mànegues de camisa i amb una pistola a la mà, amenaçant a tothom que passava. Es mogué una gran alarma, les dones fugien, els homes xiulaven demanant auxili, i per últim se'l pogué reduir, i com tenia una tan forta excitació nerviosa, se'l portà a la Casa de Socors, i allí s'esbrinà que era un guàrdia de seguretat. Se'n donà part a la Delegació.

El guixaire Josep Viñas Carles, de 22 anys, en desmuntar una bastida dintre de la Universitat, amb un tauló s'aixafà l'ungla del dit pols de la mà dreta.

- Canelonis, Raviolis, Tallarinis frescos, «L'ITALIANA», Bonsuccés, 12

S'ofereix en l'exercici del seu càrrec, el tinent d'alcalde del districte VIII, En Joan Campañá i Palau.

Als Jocs Florals de Sarrià, ha estat guanyador de la Flor Natural, el poeta En Segimon Torrabadella, el qual ha elegit per regina de la festa, a la distingida dama Na Elvira Errando de Trinxet.

El capità general accidental N'Emili Barrera i el comandant general de Sometents En Plàcid Pereyra, acompanyats dels seus ajudants de camp, es proposen revistar demà, el sometent de Vilassar de Mar.

- Puré Permanyer El millor aliment vegetal per a nens i malalts. Premiat amb medalla d'or i creu de mèrit en l'Exposició d'Higiene de Milà de l'any 1901. Passeig de Colon, 2.

HÈRNIA
Aparell giratori graduable NOTTON (patentat). De gran precisió per a la contenció perfecta, comodíssima i permanent de totes les hèrnies i curació radical en nens i casos recents en adults. Sense ecces ni resaberts molestosos i perjudicials. De pilotes multiformes de goma, suaus, impermeables i rentables. Invisible i lleuger. Per la seva flexibilitat permet tots els exercicis, esports i els treballs més pesats. Les més altes recompenses a les Exposicions de París 1918 i Barcelona 1921. Institut de Meralologia i Ortopèdia, Ronda de la Universitat, n.º 7, Barcelona.

Vida religiosa

Avui, Nostra Dona del Roser; Sants Marcel·lí, pp. i August. — Demà, Sants Demetri i Nestor, màrtirs, i santa Pelàgia, penitent.

Quaranta hores: Avui, a l'església del Sagrat Cor de Jesús, de Religioses Adoratrius. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Dominica XX després de Pentecostès, color blanc. — La de demà: Santa Brígida, vídua, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Font de la Salut, a les Mínimes, o al Sant Esperit.—Demà, Nostra Dona de la Concepció, a Sant Francesc, o a Santa Clara, o a l'Enseyança (Eixample), o a la seva església (Eixample), privilegiada.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Francesc d'Assís. — Demà, Torn del Sant Angel Custodi (a l'església parroquial d'Hostafranchs).

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn dels Dolors de Maria a la seva capella Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Immaculada Concepció, a la mateixa capella.

—Parròquia de Sant Jaume.—Avui, diumenge, la Felicitació Sabatina i Caritat Cristiana tindran la Comunió reglamentària a les vuit del matí, fent la plàtica el Rnd. Dr. don Feliu Fantanals, i cantant durant la missa el chor de senyoretes de la Felicitació.

—Parròquia de Santa Maria del Pi.—Avui, diumenge, la primera missa a les quatre, la segona a les sis i les altres cada mitja hora i la darrera a dos quarts d'una. A les set missa i res del Sant Rosari i la oració a Sant Josep. A dos quarts de deu res de Prima i Tèrtia, ofici conventual cantat amb exposició de S. D. M., rés de Lletania i de Sexta i Nona per la Rnd. Comunitat. A dos quarts de dotze missa i lectura doctrinal.

Tarda, a les tres ensenyament del Catecisme. A les sis res del Sant Rosari i Novena a Sant Miquel Arcàngel. A dos quarts de set funció en honor del Sant Rosari, cantant-se una part d'ell per l'escolania i sermó pel Rnd. Joaquim Socoró, Pvre.

Tots els dies del mes d'octubre es resaran les tres parts del sant Rosari, la primera durant la missa de les set i les altres a la tarda, abans de la Meditació.

—Parròquia de Sant Agustí.—Avui, diumenge, al matí, es diran misses a es hores de costum. A dos quarts de set mes del Roser. A les vuit, Comunió general amb plàtica preparatòria que farà el Rnd. Sr. Rector. A les deu, ofici cantat per la capella de música de la parròquia i sermó pel reverend Dr. Francesc Parqués. Durant les misses de dotze i dos quarts d'una i amb exposició del Santíssim, mes del Roser.

Tarda a les tres Catecisme. A les sis, es cantarà el Sant Rosari, seguirà el sermó pel dit predicador, acabant-se amb la processó per l'interior del temple, cant dels populars goigs del Roser i benedicció de Rosaris.

—A la Colònia italiana.—Avui, diumenge, festa de Nostra Dona del Rosari, a la capella italiana del Sagrat Cor de Jesús (carrer del Bot, 24), es celebrarà a dos quarts de dotze la santa missa amb especial solemnitat. Oficiarà i farà el sermó el R. P. Demetri Zurbitu, S. J.

Un nucli de senyoretes de la colònia italiana cantarà diverses composicions religioses.

Les famílies de la Colònia i tots els amics de la Itàlia hi són especialment invitats.

—Parròquia Major de Santa Anna.—L'Associació de Filles de Maria d'aquesta parròquia tindrà avui diumenge, missa de Comunió reglamentària amb plàtica preparatòria pel Rnd. Ramon Baclells de la parròquia; durant el sant sacrifici i Comunió l'escolania cantarà triats motets eucarístics.

A dos quarts d'una, missa i visita a la Santíssima Verge en el misteri de sa Immaculada Concepció.

— Església dels Pares Dominics (Auzies Marc, 54).—Festivitat del Santíssim Rosari. —Dia 7, a dos quarts de vuit, missa de Comunió general amb plàtica. A les deu, exposició de S. D. M., missa solemne i sermó pel R. P. Joaquim Segui, Sch. P.

A dos quarts de cinc es cantarà el Rosari pels fidels i a continuació sortirà la solemne processó del Rosari, que recorrerà algunes carrers del districte. Entrada la processó a l'església es cantarà la Salve, dirigirà la paraula als fidels el M. R. P. Fra Josep García, O. P., acabant-se amb el Besamans i cant dels populars Goigs del Roser.

Mes del Roser.—Durant tot el mes, a dos quarts de set, missa i Rosari; a dos quarts de vuit, missa i exercici propi del mes.

A la tarda, a les sis, exposició de S. D. M., Rosari amb intermedis cantats, sermó i reserva.

Del dia 8 al 16: A les vuit hi haurà missa solemne de la Verge. En l'exercici de la tarda es farà l'explicació dels Misteris del Rosari en lloc del sermó.

Les senyores assistiran amb mantellina a la processó d'avui.

Es prega als veïns dels carrers per on ha de passar la processó que guarneixin els balcons. La processó recorrerà els carrers d'Auzies March, Girona, Alí-bey, Passeig de Sant Joan, Casp i Bailèn.

— Parròquia de Santa Madrona. — Avui, diumenge, festa principal de la Confraria del Roser. — Misses a cada hora. A les vuit, missa de Comunió general dels confrares del Roser, amb plàtica preparatòria. A les deu, ofici solemne amb sermó. A les misses de les dotze i dos quarts d'una, plàtiques doctrinals.

Tarda, a les tres, Catecisme. A les cinc, funció solemne, sermó i processó. Els sermons i plàtica estan encarregats al reverend Pare Pius d'Igualada, caputxí.

Divendres, dia 12, a dos quarts de vuit, funció de la Pia Unió dels Dolors.

Dissabte, dia 13, a dos quarts de vuit, funció i repartiment del pa de Sant Antoni.

Tots els dies, a la missa de set, una part del sant Rosari i exercicis del mes del Roser. A les set del vespre, altra part del sant Rosari, amb exposició del Santíssim Sagrament.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Miquel Pérez Martí. Avui, a les onze. Ronda de Sant Pere, 25. Parròquia de Sant Francesc de Paula.

La senyoreta Maria Batalla i Berdée. Avui, a les nou. Eguilaz, 6. Parròquia de Sarrià.

En Pere Alier i Amar. Avui, a les dotze. Comerç, 29. Parròquia de Santa Maria del Mar. Cementiri Vell.

FUNERALS

Na Bonaventura Puig i Rosès, vídua d'En Gil Nouet i Mitjavila. Morí el dia 3 de setembre. Dimarts de la setmana entrant, a les deu, als Dominics.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Jaume Juandó i Parera.

En Josep Gouges i Armengol.

Na Concepció Clariana i Juncà. Enterrada ahir a la tarda al cementiri vell.

El desenrotllament del nou règim

L'actuació del Directori militar. - Informes de les defenses en la vista de la causa per l'assassinat d'En Dato.

REUNIO DEL DIRECTORI AL PALAU

Madrid, 6, 2 tarda.

A les deu han començat a arribar al Palau els generals que componen el Directori per a celebrar l'anunciat Consell, sota la presidència del Rei.

El penúltim d'arribar al regi alcasser ha estat el general Primo de Rivera.

No ha fet cap manifestació.

A dos quarts d'onze han quedat reunits en Consell.

Aquest ha durat fins les dotze vint-i-cinc.

El president del Directori, en sortir, s'ha limitat, en veure els periodistes, a saludar-los, amb un afectuós:—Bon dia.

I sense afegir res més, ha pujat al seu auto.

Els altres generals no han fet cap declaració.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:

Reial Decret de la Presidència disposant que el vice-almirall de l'Armada en situació de reserva, don Salvador Buhigas Abad, continui en el càrrec de conseller del Suprem de Guerra i Marina.

Altre disposant que passi a la situació de segona reserva el general de brigada en primera reserva don Antoni Rivera i Muro, marquès de Casablanca.

Altre id. id. id. el general de brigada en primera reserva, don Salvador Millan de Jesús.

Reial Decret nomenant director general de Correus i Telègrafs a don Josep Tafur, general d'enginyers.

Altre promovent al càrrec d'inspector del cos de Telègrafs amb la categoria de cap d'administració de segona classe, a don Enic Bolaño i Carbonero.

Altre idem per al càrrec de cap del centre del cos de Telègrafs amb la categoria de cap d'administració de tercera classe a don Maurici Hernàndez i Escrivà.

Altre admetent la dimissió del delegat regi del Teatre Reial a don Roderic de Figueroa i Torres, duc de Tovar, i nomenant per a substituir-lo a don Josep de la Roda.

Reial Ordre autoritzant que se celebrin oposicions a la judicatura.

SIGNATURA REGIA

A la Presidència han facilitat les següents signatures:

De la Presidència.—Resolent la competència promoguda entre el governador d'Almeria i el jutge de primera instància de l'Audiència de la capital.

Decidint a favor de l'Administració la competència entre el governador de Barcelona i el jutge de primera instància de Vich.

Declarant que hi ha lloc al recurs de queixa promogut per la Sala de Govern de l'Audiència Territorial de Valladolid contra l'alcalde de Chato Serrano.

Declarant que hi ha lloc al recurs de queixa promogut per la Sala de Govern de l'Audiència Territorial de Valladolid contra l'alcalde de Villalón.

Resolent la competència suscitada entre el governador de Càceres i el jutge municipal de Zuacos.

De Gràcia i Justícia. — Suspenent el nomenament de jutges i fiscals municipals.

De Governació. — Concedint honors de cap d'administració civil, en jubilar-se, al cap de secció de tercera don Sadurní Pérez.

De Guerra. — Derogant el Reial Decret creant el voluntariat amb prima cap a l'Africa, i restablint el voluntariat per a l'exèrcit, suprimit el dit Reial Decret.

Concedint el pas a la situació de primera reserva amb el sou corresponent al seu càrrec, al general de brigada don Enric Zabalza.

De Foment. — Ordre civil del Mèrit Agrícola. — Proposta d'una encomanda de número a favor de l'enginyer agrònom don Francesc Bilbao Sevilla. Agrícola.—Proposta d'una comanadoria de número a favor de l'enginyer tora del personal judicial a don Ernest Jiménez Sanz, magistrat del Tribunal Suprem, per jubilació de don Julià González Toda, comte de Lerena.

De Marina. — Nomenant tinent de navili a don Ferran Sartorius i Diez de Medoza, vescomte de Priego, segon comandant del contratorpediner «Villamalí».

Disposant que el tinent de navili don Benigne González Haller passi destinat a la sots-comissió hidràulica del Nord.

Disposant que el capità d'infanteria de Marina don Rogeli Moya Delgado passi a prestar els seus serveis a l'arsenal de Cartagena.

LA DEMARCACIO NOTARIAL

Madrid, 6, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica» la següent Reial Ordre:

Transcorreguts els vuit anys que com a termini mínim per a la vigència de la demarcació notarial establí l'article primer del reglament per a la reorganització i règim del notariat, la Reial Ordre d'aquest depatament del 13 de gener últim acordà que es trametessin a aquest centre, en un termini de sis mesos, aquells informes a que el citat article es refereix, figurant entre ells els d'algunes entitats d'adminisració local.

Mes com per una part la reforma de la demarcació notarial, que no imposa encara que si permet la repetida disposició reglamentària, no pot fer-se desentenent-se de la general administrativa i molt menys de la judicial, amb la que està tan íntimament relacionada, i per altra part per a completar els informes rebuts procediria dirigir-se a les autoritats de l'administració provincial i municipal, avui sotmeses a reorganització.

S. M. el Rei ha tingut a bé disposar que fins a nova ordre quedin suspesos els treballs de reforma de la vigent demarcació notarial.

De Reial ordre així ho comunico a V. E. per al seu coneixement i efectes consegüents. — El cap del despatx, Ferran Cadalso.

Senyor director general dels Registres i del Notariat.»

LA REFORMA DOCENT

A la tauleta d'anuncis oficials de la Universitat central es fixà ahir la següent disposició del Directori militar:

«Abans de donar forma als plans que sobre Instrucció pública té el Directori, desitja aquesta ponència recollir les manifestacions que tant catedràtics com associats escolars puguin aportar en quant a vicis i errors que a la funció docent es refereixen. I amb l'objecte de que arribi a coneixement dels interessats, es servirà V. E. collocar en lloc ben visible el present anunci, donant-se a conèixer que fins al dia 13 del corrent seran rebus en aquesta Presidència els catedràtics, els dilluns, dimecres i divendres, d'onze a dotze, i els representants d'associacions escolars els dimarts, dijous i dissabtes, a la mateixa hora, devent tots, per a major garantia, presentar per escrit llurs manifestacions.

SISENA SESSIO DEL PROCES DATO

Madrid, 6, 5'15 tarda.

Avui s'han observat, per a l'entrada a la sala de l'Audiència, molt majors precaucions que en dies anteriors.

Als periodistes se'ns ha fet romandre a l'escala fins al moment de començar el judici.

En donar-se la veu d'audiència pública entrem barrejats amb el públic, i ens costa gran treball arribar als nostres llocs.

A les tres i cinc minuts comença la vista, amb l'informe del defensor de Lluís Nicolau i Adolf Díaz.

Saluda el senyor Serrano Batanero tots els elements de la sala i diu que la seva missió és la de defensar els seus patrocinats fins on la llei li ho permeti.

Fa avinent que la seva situació avui és molt diferent de com seria si es trobés davant del tribunal popular. Si estigués davant d'aquest sa tranquil·litat fora gran. Els parlaria a la consciència als que s'erigeixen accidentalment en jutges i no procedeixen amb la fredor amb que procedeixen els jutges de dret, que sols s'atenen als rigorismes de la llei, que no sempre són justos. El Jurat ve a jutjar amb el cor i vosaltres amb el cervell; i el cor no s'equivoca mai.

No obstant, no ens espanta la diferència. Sabem que les lleis són la voluntat de les masses directores i per tant la defensa d'institucions que no són el producte de la voluntat del poble.

Convé fer història per a contestar la fiscal, qui ahir s'expressà amb més extensió i cultura que encert i base sòlida en que fonamentar-se.

Elogia la memòria del senyor Dato, no perquè encertés en sa política, sinó per la voluntat que posà per a laborar per la seva pàtria.

Però el que ha pogut fer el millor elogi del senyor Dato fou un nol que el dia que s'agafà a Matheu digué en pregobar el periòdic que venia — Amb l'autor del senyor Dato!

Es a dir que Matheu era l'autor de la immortalitat del senyor Dato.

Però que no fou Matheu, puig el propi fiscal sap que l'autor de la mort del senyor Dato fou sols Casanellas.

Aquí està la carta de Casanellas incorporada als autos, com la que a mi em va dirigir amb ella, en la qual es declara autor de la mort del senyor Dato.

Aquí està el procés que pudorosament ha amagat el relator sota la taula del fiscal i que té paper i mes paper com el famós procés de «Los intereses creados», que no s'acaba mai i que no diu res provatori.

Totes les proves que hi ha en aquest munt de paper són confidències policíaques i cartes que per no ésser comprovades han d'ésser falses.

To es recull en els baixos fons socials, on la consciència es ven.

La policia esbrina que Matheu ha arribat a Madrid; indaga el seu domicili i l'agafa. No ha estat autor de l'atemptat, però té amistat amb Casanellas, i ja saben el que és l'amic. Amb l'amic es pensa, es sent, es pateix, es riu i es plora. I Matheu, qui té per Casanellas aquesta amistat, quan la policia l'agafa, sap que es persegueix a Casanellas i per a salvar-lo es confessa autor, i així entretè les primeres investigacions policíaques.

Les lleis podran tenir acció coercitiva, però no per això són justes.

Després llança Matheu el nom d'altra persona que no coincideix amb el del meu defensat Nicolau.

Matheu ve a Madrid amb Archs per al negoci de motocicletes amb Casanellas.

Nicolau ve també per un negoci semblant i en veure que el negoci no es realitzava treu un qu'lomètric per a marxar amb la seva muller, aquesta dona que per la seva indisposició física és fàcil de perseguir, i que és el complement de Nicolau en el seu viatge fins arribar a Lleyda, i allí no s'aturen per anar a Fraga perque no circulaven els automòbils de la línia. Marxa a Barcelona; torna al seu domicili i fa vida normal, fins que sap que és objecte de persecució.

Es donà a la publicitat una oferta d'un milió per a premiar el que descobris els autors de la mort del senyor Dato i totes les gents es dedicaren a l'esport de la denúncia com abans es dedicava a jugar a la Rifa d'Hamburg.

Els carrers de Barcelona començaren a ensagnar-se amb sang proletària i en Nicolau es velé en la precisió de fugir i en aquesta fugida li fa costat la seva companya de la seva vida i vaguen per l'estranger fins que són detinguts a Berlín.

Aquesta dona, a la qual no podrà afectar cap responsabilitat, és perseguida i se la detè injustament, com a en Nicolau, contra tota llei, contra el dret de gents, puix no s'oblidi que Espanya havia facilitat el proveiment dels submarins alemanys perquè poguessin torpedinar els vaixells aliats, i d'alguna manera havia de pagar la germanofilia, el favor que els féu Espanya en la guerra. Vergonya i fàstic fa tot plegat!

Era molt atractiu l'esquer que s'oferia per a la policia alemanya estant baix el marc i alta la pesseta.

A en Nicolau se'l féu víctima de tot això.

Se'l detingué i se li feren firmar declaracions que no entenia. Se'ls presentaren policies fingint-se intèrprets. Tant se l'apretà sense aconseguir que confessés un delicte que no havia comès, que jo, que no sóc covard ni valent, davant els sofriments de la meva companya, hauria confessat tot el que volguessin perquè deixés ella de sofrir.

Esmenta casos de persones que s'han declarat autors d'horrorosos delictes perquè no sofissin parents o amics seus. En un dels casos, al jutge que sentencià li costà la vida l'afecció que li va produir el disgust d'haver-se equivocat. Es veu que les autoritats de Berlín no tenen aquest grau de sensibilitat.

Els més notables criminalistes han dit que la confessió arrencada violentament, no prova res i l'atestat policíac no és altra cosa que una denúncia.

En Nicolau no és l'autor de la mort d'en Dato. Va venir a Madrid amb l'Archs, per al negoci de les motocicletes. Res d'estrany és que es trobessin en la moto les petjades dactilars d'en Nicolau, ja que amb ella vingué a Madrid i sofrí l'accident de La Muela i els que anaven en la moto van haver d'agafar-se on pogueren. Però a més les petjades dels dits, ningú les ha identificat i les del palmell de la mà, res poden provar, puix són confusibles amb moltes d'altres.

L'atemptat l'han vist quatre testimonis i cap d'ells assenyala a en Nicolau com autor, ni aporten detalls que permetin assegurar-ho, ni tan sols coincideixen en el nombre dels que anaven en la moto, ni en el color d'aquesta.

En canvi, en Casanellas, que és testimoni excepcional, escriu al president de l'Audiència (ni tan sols se li donà importància ni s'incorporà als autes la carta, cosa molt corrent a Espanya), i es declara autor del fet.

Ningú acusa a en Nicolau, i sols pel prejudici de considerar-lo autor se'l pot condemnar.

Jo vaig demanar que s'aportés la llista dels Lluís Nicolau Fort que han ingressat a la presó de Barcelona fins fa dos mesos que es qualifica la causa i no se'm va atendre en la petició. Donos en el registre de la presó de Barcelona, hi figuren l'entrada de diversos Lluís Nicolau Fort, quan en Nicolau estava ja reclòs a la presó de Madrid. Fins 17 Lluís Nicolau Fort, han desfilat per la presó de Barcelona, des de la data de l'atemptat.

En la casa on estava estatjat al carrer d'Alcalà, se'ls anomenà el matrimoni català.

Al carter amb habilitat se'l féu declarar que havia portat dues cartes a en Nicolau, quan és sabut que els carters no porten llista amb els noms de les cartes que remeten en els domicilis, i no poden recordar totes les que remeten.

Nega la premeditació i l'alevosia que assenyala el fiscal, puix el president del Consell està sempre perfectament custodiat i defensat.

Cita textos d'importància ractadistes de dret per a combatre l'alevosia així com la nocturnitat. Aquesta l'aprecien en despoblat i en llocs completament foscos, però és un absurd parlar de nocturnitat a les vuit de la nit al carrer d'Alcalà, plena de llums, arcs voltàics, etc.

Es una antigalla parlar de nocturnitat en aquestes condicions, quan fins pe a donar curses de braus s'utilitza la nit.

Fins donant-se tots els casos indicats pel fiscal, en consciència no es podria condemnar a en Nicolau.

Comença descrivint el retrat que està sota el dosser de la presidència, dient que és arcaic i mixte, puix té el cos d'Amadeu i el cap de ...

El president talla la paraula al llerat entre els murmuris del públic.

No dic més, senyor president — diu el senyor Serrano Batanero — però passo a una altra cosa i dic que jo no vull fer l'apologia de l'atemptat personal, però si dic que l'atemptat que engendra un delicte social, no pot ésser considerat com altres delictes.

Afegeix que pel cap més alt el seu defensat seà autor d'un delicte d'encobriment, i això pel fet concret de l'atemptat.

En aquests temps seria una vergonya per a Espanya remetre al butxí a dos homes contra els quals no hi ha cap prova de la comissió del delicte que se'ls imputa. Es més: ni al mateix Casanellas se'l podria condemnar a mort, perquè és autor sols d'un delicte político-social.

Per a aquests homes jo no demano clemència, sinó justícia. La clemència honra a qui l'atorga, però deprimeix al qui la demana. Jo demano justícia a vosaltres que sou homes de dret i en el dret haveu d'inspirar-vos.

Fugiu de l'error judicial. Recordeu que han caigut, víctimes d'aquest error, alguns innocents. Escolteu la campana del Bonsuccés, que toca per la missa de dues, per aquelles domèstiques ajusticiades per les rapacitats d'un ocell de rampinya. Aquí a Espanya tot ho arreglem així: resant després.

Absents estan l'advocat de l'Estat i l'acusació privada, i no vull recordar l'absència de flors i llums de la sepultura d'en Dato; puix jo us dic que la millor flor que podeu portar a aquesta sepultura, és la justícia amb que falleu. Així no donarà vergonya romandre a una Espanya regressiva en la qual encara dominen els vells prejudicis.

Acaba demanant al tribunal que s'inspiri en el recte sentiment de justícia i si així no ho fa que la justícia divina caigui sobre vosaltres.

Se suspèn per uns minuts la vista, a petició del defensor senyor Bolxader.

Es reprèn la vista als deu minuts, i informa el senyor Barriobero, defensor de Lallave i Bataille.

Comença per dir que és difícil parlar al tribunal de coses que li interessin sense tocar un aspecte nou del procés.

Afegeix que el lletrat no ha l'ésser el portaveu de prejudicis ni d'ideals polítics, sinó u n servidor i un intèrpret de la llei.

REUNIO DEL DIRECTORI. — PARLA EL PRESIDENT

Madrid, 6, 6'15 tarda.

Poc després de es cinc de a tarda s'ha reunit el Dirtctori en la Presidència.

El general Primo de Rivera ha dit als periodistes:

—Ja han vist vostès que aquest matí s'ha facilitat una extensa signatura.

Ara, en la reunió que anem a celebrar, veurem quina persona designem per a que, en representació del Directori, vagi a Barcelona a rebre a una comissió francesa que, presidida per un sots-secretari, vé a inaugurar la secció francesa de l'Exposició del Moble.

Amb aquest motiu celebrarè una conferència amb l'encarregat del despatx del Ministeri d'Estat, senyor Espinosa de los Monteros, per a que quedi aquesta mateixa tarda designada la persona.

En el Consell que aquset matí hem celebrat al Palau, presidit pel Rei, en el meu discurs m'he referit als assumptes més importants de l'interior i de l'exterior, detenint-me principalment en el referent a la conferència que se celebra a Londres sobre l'assumpte de Tànger. També he parlat dels tractats comercials en tramitació i d'altres coses que ens venim ocupant en les reunions que celerem diariament.

Hem acordat—ha terminat dient—la reorganització del cos d'infanteria de Marina.

L'AJUNTAMENT D'ALMERIA

Almeria. — Com a conseqüència de la visita d'inspecció que s'està realitzant en l'Ajuntament, han estat declarats cessants l'inspeccor d'arbitris per incapacitat física, i alguns guàrdies urbans que són llicenciats de presiri

S'han efectuat molts decomisos de pa per falta de pes, essent multats els flequers.

També foren recollides moltes balances desnivellades, pesos mermats i mercaderies averiades.

L'AJUNTAMENT DE VALENCIA

València. — Com a conseqüència d'un expedient instruït pel coronel d'artilleria senyor Rodríguez Carril, delegat del governador, s'avisa que es portarà a cap una inspecció governativa del municipi.

L'alcalde ha decretat la suspensió d'empleu i sou a l'administrador de mercats Vicens Avalos.

Avui decretarà també la suspensió d'empleu i sou d'alguns empleats de l'arbitri de carns per no assistir a l'oficina, i decretarà altres també per faltes en el cumpliment del deure.

Com dato eoquent del malbaratament municipal, l'alcalde ha dit que en un semestre l'anterior ajuntament gastà en impresos 48.000 pessetes.

Lisboa, 6. — En la revista de la guarnició de Lisboa, celebrada avui, prengueren part, amb ses respectives banderes, forces dels vaixells de guerra d'Espanya, França i Anglaterra, que es trobaven ancorats en aquest port.—Havas.

FINAL DE LA SISENA SESSIO DEL PROCES DATO

Madrid, 6, 9'15 nit

Tots — diu el senyor Barriobero — estem conformes en què la nit del 8 de març de 1921 fou mort al carrer d'Alcalà don Eduard Dato, qui aleshores era president del Consell de ministres; però cal examinar els mòbils dels orígens del fet.

Ens trobàvem aleshores en un estat especial d'opinió. La guerra tenia exaltats els ànims. Els homes de ciència s'aprestaven a donar llur concurs per a aportar solucions. El proletariat era el més commogut, i les commocions de la llei engendraren el delicte social.

A França, en lloc d'extremar l'escomesa del poder públic, es donaren lleis beneficioses per als obrers. A Anglaterra, on des del segle XVI no s'havia legislat en matèria social, es reorganitza la llei d'associacions, donant facilitats a la vida del proletariat. Els Estats Units imitaren la conducta d'Anglaterra. A Alemanya s'establiren els consells de fàbrica, i a Itàlia el control obrer. Així es previngué el mòn del virus que amenaçava la societat.

I què es feia mentrestant a Espanya?

Per les carreteres portava la guàrdia civil amarrats els fills del treball i s'aplicava a Barcelona la llei de «fugas».

Així és natural que sorgís la protesta, i el senyor Dato, potser innocent d'aquest contrast entre la conducta d'Espanya i l'estranger, portava prop la mà de l'autor de la llei de «fugas».

No s'aixecà una mà criminal contra cap persona determinada: volia atacar el símbol; no anava contra la persona, sinó contra l'encarnació del principi d'autoritat, amb l'opinió equivocada de què tallaven la causa del mal.

El que a Espanya passava era una realitat sagnant.

S'inventà la faula de què un jove de 22 anys, amb 300 pessetes i una pistola que mai ha estat disparada, va a Madrid a fondre les cadenes de Prometeu; i sobre aquesta faula s'afiequen totes les acusacions i es vol arribar a l'oprovi d'una condemna la qual glorificarà als qui la sofreixin, però avergonyirà tota Espanya.

El president, donant cops de campaneta: No segueixi per aquest camí.

El senyor Barriobero. — Lamento que la Presidència no m'hagi sentit, o no m'hagi entés.

Insisteixo que tot està basat al voltant d'una faula.

El natural és que els autors del complot haguessin tramès a Madrid persones coneixedores de la població; però estan aquí acusats vuit homes, dels quals els uns són de Barcelona, altres d'Eibar, i se'ls presenta assabentats del complot.

L'única que no estava assabentada era la policia. Es això possible. Es pot admetre ni tant sols en hipòtesi?

Estem davant d'un sumari incont de bona fe, o fet sota tota mena de pressions?

El president. — No. Segueixi.

El senyor Barriobero. — Es cert o no que el senyor Millán de Priego, o com es digui, s'ha dirigit a la Sala del Suprem i al jutge en determinat sentit?

Si vol S. S. llegiré el foli en el qual això consta.

El president. — Segueixi, segueixi.

El senyor Barriobero. — Naturalment que sí. (Rialles en el públic.)

Tot el que se sap és que Matheu i Nicolau han vingut a Madrid a un negoci de motocicletes.

Es que l'ús de noms suposats es vol que estigui un delicte? Poc han canviat els temps, però hi ha el cas de dos periodistes, als quals defenso, que aquests dies han arribat de Barcelona i s'han canviat el com en arribar a Madrid. Es canvia de nom per a viure, no per a fer mal.

Assenyala la circumstància de què havent intervingut tres persones en l'assumpte de les pistoles d'Eibar, només n'hi dues en el banquet. El caporal de la guàrdia civil tingué exactament la mateixa intervenció que Delgado i Bataille, i no està processat. Es que s'han dividit els homes en castes, per a castigar als uns sí i als altres no? Es que el que ha acilitat una pistola pot endevinar la trajectoria que han de recórrer les bales que amb la pistola s'han de disparar?

Demés, la pistola que va expendre Bataille no ha estat disparada.

S'acusa a Lallave d'haver acompanyat a altres a cercar una casa per servar una moto. Encara qu això os cert no se'l pot condemnar, puix no és possible establir la relació directa entre aquest fet i el delicte de l'atemptat. Podia no saber perquè volien el local les persones a les quals acompanyà.

Es diu que usà el nom de Ramon què existeixi aquest hmbapeùnmnev Sabater, però dóna la circumstància que existeixi aquest home al qual la policia detingué als voltants del Palau amb una arma carregada. Demés, aquest Sabater és ros i amb bigoti, com han dit els testimonis, mentre que Lallave és moré i sempre ha anat afaitat.

A Lallave no se'l reconeix en roda de presos, i la mestressa de ela casa conón a Lallave amb el del bigoti. Lallave ha sollicitat ambiosistència que se'l reconegui en roda de presos, i no ha aconseguit encara que això es faci.

Diu el fiscal que fou encarat amb una senyora. Està clari Si se li va dir que l'anaven a encarar amb Lallave ja savia pe rendavant que era Lallave.

Examina les cinc classes de prova que la llei estableix.

Una és la confessió de l'acusat. Però en el cas actual manca a aquesta confessió la verosimilitud, puix és un absurd creure que un jove de 22 anys, amb 300 pessetes i desconeixedor de Madrid, vingués a matar el senyor Dato.

Catorze són les declaracions prestades per Matheu i totes catorze són deferents.

Hi ha manca de coneixement subjectiu del fet, tant en Matheu com en Nicolau.

En les declaracions no hi ha la preocupació del jutge de comprovarles fent les preguntes pertinents.

Tampoc és la confessió que surt de la voluntat del processat, ni en Matehu ni en Nicolau, com prescriu la llei, perquè la prova sigui vàlida.

Cal comptar amb les violències de la policia, i no em refereixo a l'espanyola, la qual potser sigui la que més violència exerceixi. Són monstruoses les violències que exerceix la policia francesa per a arrancar confessions judicials.

Jo, en aquesta presó — diu — vaig ingressar confés d'un delicte d'assassinat, i vaig estar aquí 46 dies sota el pes d'aquesta confessió.

Relata com després d'un miting anà al Govern civil a presentar les conclusions, i una pedra que va sortir de la multitud va caure damunt del front d'un tinent de seguretat. Aquest va caure a terra sense sentit. La policia detingué el senyor Barriobero suposant-lo autor de l'agressió. Fou portat al despatx del governador, el qual l'interrogà. I el jutge de guàrdia l'inculpà, amb l'atestat de la policia a la vista, d'haver agredit al tinent amb un bastó amb bola d'acer. El portaren a la presó, i, als 40 dies, quan pogué parlar el tinent, s'esbrinà que era innocent. Però, si el tinent mor, en Barriobero hauria hagut de comparèixer al banquet, acusat d'assassinat per 40 policies.

A un quart de sis el senyor Barriobero demana un descns, i el president hi accedeix.

Es repren la sessió a dos quarts de sis, i continua el senyor Barriobero e nl'ús de la paraula.

Segueix l'examen de les proves, i diu que la literal no culpa cap dels processats que prenen seient al banquet.

Una altra prova és la de presumpcions. Aquesta, en el Codi espanyol, és molt elemental. No tenim ni tant sols la llista de presumcions, com en el Codi francès.

Queda la prova testifical, i aquest, recent, queda a la memòria de tots.

Ultimament, queda la prova indiciària. L'indici no passa d'ésser una sospita.

(En el darrer descans, algunes senyoretes que figuren en la primera fila del públic, obsequien els processats amb caramellos.)

Es a dir que hiha dubtes en la comissió del delicte, i sobre el dubte no es pot cimentar res.

La suma d'indicis que es tenen no poden ascendir a la categoria de veritat per a fallar.

Està clar que no estem en els temps de la prova taxada, ni jo vull que hi tornem, però amb indicis com el d'una dona que confon les persones, i de testimonis que ni tant sols coneixen el color de la motocicleta, no hi ha manera d'anar a la imposició de les greus penes que aquí es sol·liciten.

No vull entrar a dissertar sobre el que hi hagi rera la cortina en els fets objecte d'aquest procés; però sí puc afirmar que els processats no són autors morals, i per a afirmar que ho són materials, falta la prova.

Es essencial en el nostre Codi que la gravetat de les penes sigui proporcionada a la gravetat de les proves.

Des de l'organització imposada per la Revolució francesa, la justícia és atea, i, vosaltres com a homes, podeu ésser creients; però com a jurisconsults, pels principis científics, us haveu d'atendre a la llei, i en l'agravació de les penes, no podeu anar més lluny del que la llei us permet.

Matar pot ésser sà per a evitar una ofensa probable, però no per a venjar la que ja es va cometre. Això cal dirho als que clamen: Mateu, mateu!

En els dies que vénen, que per a vosaltres han d'ésser de meditació i de sofriment, s'aixecaran els aduladors dels Segismons, invocant la raó d'Estat. I jo us dic que àdhuc de jutges sou ciutadans i haveu de pensar en el sector que us mantè.

La raó d'Estat ha provocat totes les revolucions, perquè per la dita raó s'han provocat les respostes a les repressions. No voldria jo que a Espanya s'apelés a cap raó d'Estat.

(Segueix a Darreres informacions)

Don Pere Alier i Amar

Enginyer industrial, Gran Oficial de la Corona d'Itàlia, Vice-president del Comitè executiu de la Fira de Mostres, Vocal de la Junta Directiva de la Cambra de Comerç italiana, Vocal cooperador de la Cambra oficial de Comerç i Navegació, etc., etc.

HA MORT

HAVENT REBUT ELS SANTS SAGRAMENTS I LA BENEDICCIÓ APOSTOLICA

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa donya Antònia Sanpera Rodés, fills Josefa, Rosa, Antònia, Pere, Joana, Francesc i Joan, fill polític don Gaspar Coll, nét Joan, mare política l'Excel·lentíssima Senyora Marquesa de las Franquesas, germans polítics, oncles, cosins, família tota, la raó social **Hijos de Juan Coll** i les entitats Foment del Treball Nacional, Cambra Oficial de Comerç i Navegació, Cambra Oficial de la Indústria, Fira Oficial de Mostres i Cambra de Comerç italiana, en assabentar de tan sensible pèrdua els amics i coneguts, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a la casa mortuòria, carrer del Comerç, núm. 29, avui, diumenge, dia 7 del corrent, a les dotze del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Santa Maria del Mar i després a sa darrera estada, Cementiri Vell

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'ART DEL TEATRE

(Comentaris i informacions de LA VEU DE CATALUNYA)

Divagacions

Els moments actuals de la vida mundial no consenten sinó divagar. Tanmateix, en elfons de tota divagació, si ella és nascuda d'un altíssim desig de perfecció, en l'ordre que sigui, es troben recloses totes les lleis del bon sentit.

Divagar, doncs, més que una senyal de feblesa i de desorientació, com alguns creuen, és en el fons un signe de fortitud, perquè enclou, demés, la mateixa fortitud de l'esperança.

Quant a moviments artístics populars, si és innegable que no es pot edificar damunt fonaments perfectament establerts en canvi en el camp fértil de les divagacions és curiós de cercar-hi un nombre infinit d'hipòtesis, alguna de les quals no fóra estrany que pogoessin, en un moment donat, conduir-nos cap al camí definitiu.

Si divagar entorn dels moviments artístics populars pot seduir-nos, no és estrany que ens seduiexi doblement fer-ho entorn del cos teatral, que tot ell no sé que té d'encisadoramente divagable, si hom se'l sap pendre com un amplo pressentiment, més encara que com una cosa efectiva i perfectament resolta.

Tots els homes solen tenir viva en el magí la primera impressió que reberen del teatre. Si aquella primera visió perdurés, eixamplada, però, per un sentit d'afinació progressiva, és indubtable que cada home seria un veritable puntal del seu teatre, en profit del seu teatre i d'ell propi.

Per l'home, l'esser un puntal del seu teatre equivaq a dir esser un element constructiu del nucli social on es mou. Ben mirat, és tota una missió que caldria conrear escrupolosament.

Un espectador és un client, res més que un client que té dret de queixar-se, o de sentir-se més o menys satisfet d'allò que se li ofereix a canvi del que paga, però l'espectador no és l'home puntal del seu teatre.

Hi ha en aquest cas una diferència que es podria traduir per un estat d'efectivitat o de trànsit. El trist és que l'estat de trànsit s'ha ensenyorit de forces d'aquells que per dret propi haurien de sentir-se en el d'efectivitat, i aquesta confusió col·loca el teatre en el punt màxim d'incomprensió.

Hi ha «teatre» i «el propi teatre». Davant el primer, s'experimenta l'emoció de totes les perfeccions, quan les posseeix, i se'n treu una lliçó afectant-a un estat d'ànim determinat. Davant el segon, s'ha d'experimentar tot això, i, per damunt de tot això, l'íntima satisfacció de contribuir a l'obra comú, per un lligam de relació perfectament artística, tota vegada que en l'acte sublim del teatre propi, es pot esser artista de la creació de la interpretació, i de l'admiració.

Esser artista de l'admiració és, com a màximum, arribar a la més alta frusció, fins en el cas de fer-se jutge d'allò que no s'adapta a les nostres preferències, si ha estat promogut per la bona intenció de donar un pas més endiu, en el camí dels esforços collectius.

Quan no s'arriba a aquest punt s'és un senzill espectador, un passant, no altra cosa.

Quasi totes les arts compten amb un nombre considerable d'admiradors més per vici, que no pas per convenciment.

El teatre, que hauria d'esser l'acte més conscient dels realitzats davant la massa pública, és, no obstant, el que es veu més afavorit pels professionals de l'admiració.

D'aquí justament prové la minva de dignitat que el ve corsecant.

Però, una de les causes que han contribuit més al desenfocament de les virtuts teatrals ha estat, certament, la insistència, la prodigalitat, és a dir, el fer-ne una cosa adaptable a tots els dies de l'any, indispensable.

Del moment que teatre no vol dir esdeveniment, el profit i la magnificència espirituals se n'escapen com per miracle. Què en resta aleshores? Ben poca cosa, per por de no dir res.

Tots els homes solen tenir viva en el magí la primera impressió que reberen del teatre. La conservació i l'engrandiment d'aquella visió faria de cada home un puntal del seu teatre, és a dir, de la seva construcció social estetitzada.

Una joguina, res més que una joguina. Una petita barraqueta de fusta, amb teló de llustrina d'un vermell descolorit; uns bastidors giratoris; unes banbalines a dues cares; una decoració d'Epinal o de can Palouzie; unes figuretes encartronades i retallades sense mirament, amb peu de fusta i un filferro que en feia possible el trànsit de cairell... una embocadura amb llotges i una orquestra en moda activitat, i després, després, ahí després, un davassall de imaginació de tardes de dijous; un neguit de condensar en aquell espai reduït la mateixa vida que es debat frenètica per tot l'esser de l'infant; un inconscient propòsit d'expressar-se en home fet, i una arrafatadora ilusió de compondre i idealitzar.

Fet i fet, el petit teatre va a esser el més gran teatre en arribar el moment de les revisions definitives. A mesura que el teatre s'engrandeix als nostres ulls, tant com més s'acosta de les proposicions, corre més el perill d'empetitir-se.

Romeu i Julieta, Henschel, Nausica, tenen molt de figuretes amablement mogudes a la mercè del filferro, però l'amabilitat prodigiosa del seu joc de la cosa viscuda. Tot és fruit del gran infant esdevingut home per les bondas d'una bellesa adquirida al bondats d'una bellesa adquirida en seguir del suprem anhel, és a dir, de l'artista.

Teatre, que és temple d'artistes i esil d'artistes, no podrà esser mai establiment de parròquia. Aleshores se'n diu passatemps, és a dir, antiteatre.

I prou de divagar.

ADRIÀ GUAL

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

Els orígens del Teatre antic i del Teatre modern o Història del geni dramàtic entre els segles I i el XVI

Amb aquest títol, Carles Maguin publicà un volum contenint el desenrotllament d'uns cursos donats anteriorment a la Facultat de Lletres de París entre els anys 1834 i 1835.

Ell mateix ens explica, en el seu petit exordi, que el desenrotllament del seu llibre té tan poc que veure amb els cursos donats, per l'extensió de les matèries tractades, que arriba a dubtar que molts dels que hi assistiren en reconeguin la paternitat.

No obstant, no es pot passar també, segons pròpia confessió, de donar a manera de pròleg, el discurs que servía de preparació als esmentats cursos, exposant els propòsits i el plà a seguir en relació amb la tasca emprès.

Nosaltres, que som uns admiradors d'aquell discurs, per tal com acredita palesament l'autoritat de Carles Maguin en matèries d'història teatral, creiem un encert oferirne la traducció als nostres llegidors.

«Podríeu pensar, senyors, que reunint els nombrosos documents ja publicats respecte a les confraries de la Passió, i les associacions anàlogues, que es van escampar per l'Europa, des del segle XIII al XVI, em creuré ben situat per a introduir-vos en el peristil del Teatre europeu, i de traçar la història dels predecessors immediats a Gil Vicente, Bibiena, Lope de Rueda, Hardi, Hans Sachs, i Marlouw? No, senyors. L'època de les confraries dramàtiques no representarà, en el nostre cas, sinó un accessori, un episodi, una part (la darrera), i m'atreveixo a predir que la menys interessant del cercle històric que em proposo recórrer amb vosaltres.

Abans, ben abans de les confraries de la Passió, i d'aquelles pietoses associacions laiques, o mig laiques, altra mena d'associacions havien acomplert una obra de caràcter consemblant. Un altra sistema havia recorregut el seu camí, i satisfet les imaginacions populars, tots temps freturoses dels plaers escènics, i les emocions del drama. Els Misteris, les Moralitats, les Farses, representades sota la protecció de corporacions d'oficis, o a càrrec de les mateixes confraries en nostres places públiques, i en les nostres sales comunals, són una de les formes, més recents de l'art teatral, i, en conseqüència, no han d'esser considerades com l'origen directe i veritable del teatre, tal com nosaltres el veiem.

Es creu, d'una manera massa general, que l'actuació dramàtica, després de set o vuit cents anys d'adormiment, s'és desvetllada, un cert dia, durant el tretzau o el catorze segle, aquí més aviat, allí més tard. Cada nació cerca puerilment, com millor pot fer-ho, per atribuir-se la prioritat d'aquest suposat desvetllament. Cada historiador s'esforça a fixar l'hora durant la qual s'és operat aquesta revolució en les facultats humanes. Cap d'aquestes empreses em proposo jo portar a terme. No espereu pas de mi un discutidor en pro de tal o qual data més o menys dubtosa. Jo no crec ni en el desvetllament, ni en l'adormiment de les facultats humanes; crec en la seva continuitat, en les seves transformacions, i per damunt de tot, en el seu perfeccionament i el seu progrés. Espero establir, mitjançant proves irrefutables, és a dir, mitjançant els monuments i els textos existetns que la facultat dramàtica, jamai ha deixat d'existir i de produir-se. No, senyors, durant el llarg interval de descomposició i de recomposició social, que pot ben anomenar-se edat mitjana, fins i tant que se'l conegui prou bé per anomenar-lo de faisó menys imprecisa, durant tot aquest llarg espai, el geni dramàtic no ha mai mancat a l'humanitat: la sola, la gran dificultat per al crític, és la de saber discernir sota les noves aparències amb què es mostra, i la boira espessa de barbàrie que l'envolta i el disfressa.

No és, doncs solament a l'època dels Misteris i de les Moralitats, durant els segles XIII i XVI, que ens convé remetre els orígens del teatre europeu. Ens cal partir d'un punt més alt, i remuntar-nos als començos de l'Era cristiana, aquest punt de partida de totes les arts i de totes les idees, de tota la civilització moderna; ens cal principalment, després de l'extinció total del teatre pagà, és a dir, durant el V i VI segles, estudiar les formes inusitades sota les quals s'és mostrat, no diré pas el drama, però el el nou geni dramàtic.

En una paraula, senyors, la història de les diverses metamorfosis que la imaginació mímica ha sofert a Europa, des de la descomposició i la caigudа del teatre antic, fins l'establiment dels espectacles regulars, tal com avui els veiem i pròximes potser a noves transformacions, seran l'objecte i la matèria d'aquest curs.

Però tal volta es diga: Es que realment ha existit un teatre, entre els segles X al XIII? Es concebible, que durant aquella edat de ferro, en el transcurs de les treves establertes, hagin tingut lloc jocs corporals, torneijos, danses, jongleries mudes, però en mig d'aquelles masses populars acobiades solament per la conquesta i servei de l'autoritat de l'Església, és possible que hagin existit dramas escrits, i que s'hagin realitzat representacions acompanyades de la paraula?

Sí, durant els segles mencionats, hih ns hagut dramas escrits, tant a l'Orient en llengua grega, com a l'Occident en llengua llatina i romana. I d'aquests dramas, no tan sols soc en camí de presentar-vos-en les paraules, sinó que, de no allunyar-se massa dels nostres estudis, podria fins exposar-vos-en la música, anotada segons el sistema anterior al de Guy d'Adrezzo; anotació que per gràcia a recents investigacions, en trobaríem la lectura i la transcripció perfectament possibles.

Sens dubte, que si pretenguéssiu d'aquests segles llunyans, espectacles exactament iguals als que en dia teniu davant dels ulls, o que reproduíssiu a punt just els de Roma i Atenes; que si preneu el mot Teatre en el sentit estricte i especial que té entre nosaltres; si cerqueu durant l'Edat mitjana representacions dramàtiques regulars, fixes, quotidianes, llotges amb gelosies, banyeres, una aranya de cristalls i la caseta de l'apuntador; si espereu trobar a Antessiodurum, a Sindinium, a Tarnisium, a l'Opera, el Teatre francès, o el nostre teatre dels «boulevards», fracassareu en el vostre propòsit. Dins l'excepció estreta i rigorosa, que aquest mot té entre nosaltres, el Teatre no existía pas durant l'Edat mitjana. Per això, senyors, no és pas la història del Teatre, sinó la dels seus orígens, o més ben dit, la història del desenrotllament de la imaginació dramàtica des de l'Era cristiana, fins al segle XVI, que em proposo desplegar davant vostre.

No és tampoc per atzar, que acabo de pronunciar els mots «Opera», «Teatre francès», i «Teatre dels boulevards».

Aquestes tres menes d'espectacles, entre les quals tots els gèneres de representacions escèniques poden més o menys fàcilment trobar-hi la deguda classificació, provenen d'orígens distints, encara que veins, que ens cal estudiar per separat.

(*Seguirà*).

La puntualitat

Antoine, qui havia estat un famós i innovador director d'escena a París, i ara es dedica a la crítica dramàtica, diu, parlant de la pròxima temporada teatral, que cal assistir als teatres amb una puntualitat escrupolosa.

Arriba fins a suposar que l'èxit o el fracàs de moltes obres estrenades, depèn de la puntualitat o la no puntualitat dels espectadors.

Això fa de bon recordar a la nostra gent.

Aquí els teatres comencen tard, i el públic encara no té temps d'arribar-hi a l'hora.

I s'estableix un parèntesi de vacillació que encara fa començar més tard.

«Què en farem, d'aixecar el teló, si no hi ha ningú a la sala. Esperem una mica més; vindran més tard.»

I els altres diuen: — No vagis de pressa. Encara que el diari diu que comencen a tres quarts de deu, sempre seran les deu tocades.

No es va al teatre: es va a veillar.

I és que la nostra gent, abans d'anar al teatre, té molta feina. A sopar no. Abans de sopar en té molta, de feina.

Les senyores van al cinema, i els homes, quan pleguen, van amunt i avall de la Rambla. Són encara reminiscències d'aquell carrer de Fernando de vint anys enrera, del carrer ran de Lleyda o del carrer de Munterols de Reus.

Al teatre s'hi va quan s'han complert totes les obligacions. Per això l'arribar-hi tard, més que un defecte, constitueix una qualitat de l'espectador.

I, pel que es veu, a París passa si fa o no fa... Es l'única cosa que pot aconsolar-nos. El que es fa a París, s'ha de fer arreu del món civilitzat.

Jo aconsellaria a Antoine que no s'escarrassi, perquè no en treurà res.

El que caldria, per a renovar el públic, seria certament renovar això que se'n diu teatre.

La civilització nacional i el teatre

La interessant revista de París «Choses de théâtre», ha publicat un número extraordinari especialment dedicat al teatre de Txecoeslovàquia.

Diguem, de passada, que la publicació de informacions d'aquesta mena, i en aquesta forma, és un importantíssim element per als prestigis nacionals, i constitueix un procediment que podríem tenir en compte per a posar de relleu davant dels estrangers molts dels nostres valors positius i poc coneguts.

Però el que volíem dir més principalment és que llegint els diversos estudis del teatre txecoeslovac, que es reprodueixen en aqueixa revista, es treu la impressió que el teatre és la veritable expressió de la civilització dels pobles, tal com hem dit i repetit tantes vegades els que volem el camí a seguir per al teatre català de faisó totalment distinta a la majoria dels que tan sorollosament acostumen a donar llur opinió sobre l'estat present i futur de la nostra dramàtica.

Desdel punt de vista nacionalista la civilització és aquell estat social en el qual es conjuminen més harmònicament l'esperit i el caràcter peculiar d'un poble determinat amb els ideals o principis de fraternitat i pau universals, que són el fons de la doctrina cristiana.

L'esperit nacional dels pobles, allò que constitueix l'essència i el fonament de la raça, és llengua. En un poble pot anar desaparèixen tot: la llibertat, el dret, la independència política i la cultura. A cada pèrdua d'un d'aquests elements la seva personalitat nacional s'haurà atenuat considerablement. Però no es podrà donar per mort mentre no hagi mort la seva llengua.

La llengua nacional comença a desaparèixer amb la decadència de les formes més elevades de la literatura. Desapareix del tot quan no queda cap forma de producció literària. Al restar sola la parla usual del poble, ja es pot dir que entra en l'agonia. Però mentre de totes les formes literàries quedi la més connexa amb el poble que és la dramàtica, queda encara la llengua i queda, per tant, la nacionalitat.

Així, doncs, malgrat tots els trasbalsaments socials i polítics que puguin ocórrer en un poble, méntre hi existeixi el teatre, existeix un reducte fecund per al desenrotllament i la eclosió de l'esperit nacional.

Ara bé: un esperit nacional radicalment nacionalista, exclusivament nacionalista, és un enemic de la civilització. Els pobles per avançar cap als alts ideals de perfecció humana s'han d'inspirar en la doctrina cristiana de la fraternitat i la pau entre tots els homes, i una tendència nacionalista que s'orienti únicament cap endintre, constitueix una tendència d'exclusivisme i d'odi, i, per tant, una força adversa a la civilització.

El que han de procurar tots els pobles és adaptar aquests principis de germanor a la llur respectiva manera d'esser. Així podrem contribuir amb la major eficàcia a la suma dels esforços de tots vers aquella generosa aspiració de perfeccionament humà.

I s'esdevé que l'element en què es realitza més bé aquesta adaptació és la literatura dramàtica, el teatre. Com hem vist, per una banda és el teatre el darrer baluart de l'ànima nacional. Doncs bé, el teatre és al mateix temps la porta per la qual entren a cada poble els pensaments i els ideals dels altres, establint-se, així, una insensible comunicació espiritual que els fa cada dia més agermanats. Es a dir, en el teatre es mantenen integrament i s'ajunten l'esperit nacional i l'esperit universal.

La història i els antecedents del teatre de Txecoeslovàquia és aquesta. Per un cantó constitueix el culte de la llengua pàtria. Per un altre és el receptacle de totes les innovacions ideològiques dels altres països. La història i els antecedents de tots els teatres nacionals són sempre aquests mateixos.

La qual cosa és certament quelcom de més profund i subtil que les obres que corren per damunt dels grans públics.

De l'acció i la literatura al teatre

Dissortadament la nostra ciutat és presa, fa una temporada, d'atemptats al dret privat, en condicions escandaloses. Les processa dels pistolers i atracadors han arribat a sembrar, no sols l'alarma entre tots els ciutadans, sinó la sorpresa, i adhuc (par què no dir-ho?) una mica de dissimulada admiració. Efectivament: aquesta audàcia contra tota possible actitud defensiva, i contra els mateixos agents de l'autoritat, és quelcom insòlit o al menys excepcional en la vida dels països que tenen garantida la seguretat personal, gràcies a l'acció pròpia del poder públic.

Entre les múltiples raons amb què s'ha volgut explicar l'existència d'aquesta especial floració de la criminalitat, apareix, en primer lloc, l'exemple pernicíos de les pellícules. Com que no es pot negar la coincidència constant entre els procediments d'aquells delinqüents i els qui apareixen més sovint damunt la pantalla del cinema, la imputació ha fet adeptes i ha aconseguit èxit. I encara que nosaltres no som gaire donats a les opinions que tenen èxit, volem acceptar-la també aquesta vegada per afegir-hi una lleugera observació.

El cinema és un espectacle d'acció. En realitat, els famosos rètols explicatius no tenen més que una valor complementària per l'espectador. La part essencial de l'argument està en allò que «fan», no en allò que «diuen» els personatges. Per conseqüent, la literatura en el cinema no existeix. I per tant, tot allò que de bo o de dolent es pugui imputar a la literatura quant a la seva influència en la moral o la conducta del lector, no resa en el cinema.

La influència beneficiosa o adversa que es pot derivar del cinema, prové tota de l'acció. Per què no aconsegueix imitadors quant a l'acció de sentit moral o virtuós, en lloc d'aconseguir-ne tants en l'ordre contrari? Per una raó senzillíssima: perquè és més fàcilment assimilable l'acció, de l'audàcia i de la valentia, que més s'acoten a l'home-bèstia, que no pas l'acció d'argument moral elevat, en el qual és ja indispensable la intervenció més quantiosa de la literatura, pròpia dels estudis superiors de la civilització.

D'aquí ve que, al nostre entendre, no és certa la defensa o atenuació que es pretén fer dels mals del cinema, quan es diu que ço que té de dolent és el gènere de pellícules que s'impressionen i es projecten. Nosaltres ens atreviríem a dir que l'evolució que ha anat seguint el cinema dès que es va donar com un espectacle en competència amb el teatre i amb propòsits de substituir-lo, és lògica fatal. La diferència entre una novella de veritable valua literària i una novella de folletó, és també aquesta: a l'una hi ha literatura, a l'altra només hi ha acció. Essent condició fonamental del cinema l'acció, també les pellícules haurien de venir a parara en novelles de folletó. Es més: han estat en realitat, un afortunat perfeccionament d'aquestes.

D'aquí ve també que el teatre d'acció, aquest teatre que agrada al públic ignorant i que demanen amb tanta insistència els empresaris negociants, no pugui esser considerat com a teatre. Ho hem dit moltes vegades defensant la nostra tesi del teatre veritable. El teatre és literatura. En ell té més valor una cosa ben dita, una quartèta cisellada, una paragrafada que enriqueixi el lèxic i la bellesa d'un idioma, que tots els ressorts escènics del bàrbar o del traidor.

Per fi ha baixat la
PORCELLANA
a més baix preu que abans de la guerra.
Sols per sis dies
Liquidació
de porcellanes alemanyes
Vaixelles, 78 peces. . 150 ptes.
Joc café, 12 tasses. . 19 »
Tasses, dotzena. . . 6 »
Raurich, n.° 3
(Entre Fernando i Boqueria)

DESITJO
atendre esmeradament a la meva distingida clientela a la qual ofereixo un extens assortit d'abrics, capes, jaquetes i tota classe de PELLETERIA FINA a preus econòmics
PELLETERIA Salvador Rico: Plaça Urquinaona, 3, principal

CORREU DEL MON

(Correspondències i reportatges de LA VEU DE CATALUNYA)

Com canvien els marcs en dolars?

Amb aquest títol el diari parisenc «Le Figaro» ha publicat un interessant article del seu collaborador Raimond Recouly, prou conegut pels seus treballs periodístics referents a punts candents de política internacional.

Traiem del susdit treball els curiosos paràgrafs següents:

«Un amic meu que ha passat l'estiu a l'Engadina m'ha contat que la clientela dels més luxosos hotels es componia d'una gernació fomada, en conjunt, per uns pocs francesos, bastants americans i anglesos i molts alemanys. Com que la pensió no es pagava en marcs sinó en francs suissos, és necessari creure que aquests alemanys posseeixen alguna cosa ben diferent dels bitllets de banc avariats.

Tots els estrangers que han viatjat per Alemanya aquests darrers temps han pogut notar que, malgrat la baixa persistent del canvi, molta gent continua gastant a tort i a dret. L'augment extraordinari del cost de la vida no sembla preocupar-los gens, perquè omplen, com si tal cosa, els restaurants, els cabarets i els teatres, i compren, sense mirar el preu, els objectes de més luxe.

Mentre que les finances públiques anaven costa avall, mentre que el Tresor de l'Estat es buidava poc a poc, certes categories de gent amassaven fortunes fabuloses, consistents en dólars, lliures esterlines, florins holandesos, corones escandinaves, francs suissos, etc., etc.

Els industrials i comerciants, calculant els preus de fàbrica en marcs, pagaven a llurs obrers amb una moneda depreciada i exportaven llurs productes cobrant-los amb moneda sana que tenien prou cura de no impatriar mai, constituint així a les banques estrangeres uns dipòsits que creixien cada dia.

També hi ha — i potser formen l'element més considerable — els especuladors, perquè cada comerciant i cada industrial s'ha desdoblat quasi sempre en un especulador qui guanya al segur, sense cap risc, jugant a la baixa de la seva pròpia moneda. Tothom, poc o molt, ha especulat i tothom, llevat dels boigs, ha comptat amb la baixa del marc. Per conseqüent, tothom ha guanyat.

Això és un fet sobre el qual no s'insistirà mai prou. Molts estrangers, a Amèrica, Anglaterra, Escandinàvia i Espanya s'han arruïnat comprant marcs després de l'armisticí. No fa gaire em contaven el cas d'un dels més importants «packers» (fabricant de conserves) de Xicago, el qual ha perdut molts milions de dòlars fent aquesta operació.

Pel contrari, molts alemanys s'han enriquit bojament amb aquesta baixa. Sabien de la manera més certa que el marc baixaria sense parar, que no podia fer altra cosa que baixar. No hi ha cap alemany, per poc raonable i previsor que sigui, que no n'estigués absolutament convençut, perquè tots podien veure que el govern, tocant a política estrangera, sols en coneixia una, que era fer girar dia i nit la premsa d'imprimir bitllets.

Essent la baixa inevitable, es podia guanyar a joc tret.

El mecanisme d'aquesta especulació era molt senzill i un nen el podia comprendre. No calia més que manllevar, fos com fos, i a qualsevol preu, una quantitat qualsevol de marcs, com més grossa millor, canviar-la en lliures o dòlars, cosa ben fàcil fins ara, perquè a Berlin i a totes les grans ciutats tothom es procurava les divises estrangeres que volia. Algunes setmanes o alguns mesos després, es venia una part d'aquests dòlars per a pagar tot el deute.

Com que, mentrestant, el marc havia baixat de deu, vint trenta o quaranta per cent, la proporció d'aquesta baixa mesurava, poc més o menys, el guany de l'operació i, adhuc pagant grossos interesos, el benefici resultava enorme.

De seguida que s'havia encaixat aquest benefici, se l'utilitzava en una altra especulació idèntica, i així successivament.

Tots els jugadors feien pla, com més gros millor, i aquest ple reeixia sempre. Era el joc més admirable que podia imaginar-se, perquè es guanyava sempre.

Si el que afirmés això fos un estranger, especialment un francès, podria rebutjar-se el seu testimoni.

Però heu's aquí que un dels seus, i no dels més petits, ha revelat aquest estat de coses amb totes les proves a la mà. Un home polític i economista, a la vegada, el doctor Julius Hirsch, antic secretari d'Estat del Reich, acaba de publicar a la revista «Plutus» un article dels més instructius sobre la cosa.

Ha demostrat amb xifres com, manllevant marcs i tornant-los algunes setmanes després, era cosa facilíssima el realitzar beneficis considerables.

Posa l'exemple d'un comerciant que manllevà al Reichsbank la suma de marcs necessària per a procurar-se 100.000 dòlars.

Al cap de tres mesos, com que els marcs han baixat notablement, en té prou amb la venda d'una part d'aquests dòlars per a embutxacar-se tot el seu deute. Torna a manllevar per a una altre termini de tres mesos els marcs necessaris per a comprar uns altres 100.000 dòlars, i, si prosseguetx l'operació fins al 30 de maig de 1923, els seus beneficis, segons els càlculs de l'economista alemany, han d'establir-se així:

1 Abril 1922. . . .	37.333	dòlars.
» Juliol » . . .	25.871	»
» Octubre » . . .	77.521	»
2 Janer » . . .	74.306	»
3 Abril » . . .	66.129	»

El nostre home hauria guanyat, en total, la suma enorme de 335.538 dòlars, que fan uns 15 mil milions de marcs-paper. Com a rèdit del prèstec haurà pagat uns 200 milions de marcs al Reichsbank!

No som pas nosaltres, sinó un alemany, un ex-ministre, qui en una publicació de les més curioses ha tingut la paciència d'establir aquest càlcul.

Després d'això, admireu-vos que els «palaces», fins els més cars, tinguin una abundant clientela alemanya.

La veritat és que nosaltres dificilment ens farem idea de les sumes que han estat guanyades, o més ben dit, robades així.

Aquestes sumes estan totes dipositades en bancs estrangers: a Anglaterra, Holanda, Escandinàvia, Suisterra, Holanda, Escandinàvia, Suisterra... als quals contribueixen a fer viure. Això explica l'extrema parcialitat que a favor de l'Alemanya demostren alguns financiers internacionals; perque, si d'una manera o altra s'arribava a decomissar aquests dipòsits, s'amenaçaria la seva font d'ingresos... Per això la defensen amb una energia que podem constatar cada dia.

Els diferents governs alemanys que s'han succeït al poder, no havien fet res per a posar mà en aquestes divises estrangeres indegudament amassades per llurs compatriotes. L'actual s'ha decidit, finalment, a fer un esforç en aquest sentit, però no pot dir-se que aquest esforç sigui seriós.

S'ha acontentat amb fer requises de divises en certs hotels i restaurants molt luxosos, freqüentats per la clientela més rica, i aquestes requises, com pot suposar-se, no han donat gaire resultat.

El dia que el govern ho volgués, no li seria pas impossible fer perbocar a tots els qui, gràcies als prèstecs complaents del Reichsbank, s'han procurat quantitats enormes de dòlars o de lliures esterlines, sense que, veritablement, els costessin gaire. Els llurs noms i les quantitats deixades figuren als llibres del susdit banc i, per altra part, la majoria són ben coneguts.

Se'ls demanaria senzillament que posessin a disposició de l'Estat, perquè aquest pogués començar a pagar el que ens deu, una part del diner que aquest Estat amb tanta prodigalitat els ha permès guanyar ben còmodament.

Més feliç que els alquimistes de l'Edat Mitjana, una part d'alemanys ha descobert «la pedra filosofal», durant aquests tres darrers anys. Ha trobat el mijà de canviar per dòlars, que representen or, uns marcs que no valen sinó el preu del paper amb que estan impresos.

Es ben cert que la feblesa de llur govern, agreujada per la mala fe, els hi ha ajudat molt.

L'actualitat anecdòtica

EL CONGRES DE NATALITAT A MARSELLA

A França fa molt de temps que s'hi fa una campanya activa en pro de la natalitat. Pot dir-se, però, que la qüestió no ha passat de les conferències, dels discursos i dels congressos, puix pràcticament s'ha avançat ben poc. I és que el problema de la natalitat d'un país és un problema molt difícil de resoldre i si algun bon resultat vol tenir-se cal una activa intervenció del govern i de les corporacions públiques.

A Marsella s'acaba de celebrar el cinquè Congrés Nacional de la Natalitat. Les seves deliberacions han atret els comentaris de la premsa, fixant-se aquesta principalment en el discurs del bisbe de Marsella monsenyor Champavier, el qual ha exposat les causes que han dut a la disminució de la natalitat, dient que aquesta és una qüestió de moral ja que la raça s'ha col·locat en una situació còmoda, i ha oblidat les paraules de l'Evangeli: «Creixeu i multipliqueu-vos». S'ha posat també de manifest en el congrés la força que té la religió en la conservació de la moral familiar i com cal predicar-ne els exemples als nois des de petits. Volent marcar un camí pràctic el Congrés ha adoptat, entre altres, les següents conclusions.

Acció moral i ensenyament

La secció expressa el desig:

Que la formació moral comenci des de la infància dins la família i sigui continuada a l'escola en col·laboració amb la família.

Que en l'ensenyament de l'escola pública neutra no hi hagi res que pugui disminuir als ulls de l'infant la valor de la moral religiosa.

Que aquesta moral religiosa, pel contrari, trobi el seu punt d'apoi en les lliçons de moral natural i tradicional donades a l'escola i basades francament sobre l'existència de Déu, de l'ànima immortal i el lliure arbitri.

Que les caixes escolars consagrin en primer lloc llurs recursos als infants de famílies nombroses que es troben privades de freqüentar l'escola per raons d'ordre material.

Que l'edat de l'escolaritat no sigui perllongada però que sigui organitzada una instrucció post-escolar.

Que les escoles normals primàries siguin dividides en dues seccions, una per preparar a les escoles de ciutat, l'altra per preparar a les escoles rurals, i que el personal dels mestres sortits d'aquesta especialització formi dues categories, tenint cada una el seu avenç i les seves medalles (proposició de la llei Monicault 1920).

Que els mestres de l'ensenyament, curosos de llur missió d'educadors, es preocupin especialment, davant el perill nacional actual, de convèncer llurs alumnes de la grandesa del deure social que seran cridats a exercir, ço és, el de tenir nombrosos fills.

Legislació

La secció de legislació expressa els següents desitjos:

Que les reduccions d'impostos concedides per la legislació actual als pares de família els siguin mantingudes definitivament, inclòs després que llurs infants hagin arribat a la major edat.

Que una llei faci obligatòria per tots els departaments la institució de primes a la natalitat, fixant-se la quantitat en un mínimum de 300 francs per al tercer fill, amb augments successius, i mínimums de 50 francs per cada infant suplementari

Que les formalitats imposades per al lliurament de la primera part de la prima siguin reduïdes al mínimum i que aquesta primera part sigui lliurada en un espai tan breu com sigui possible.

Que el Govern posi al primer punt del seu programa de lluita contra la desnatalitat l'augment a 360 francs, per any i per infant de les primes de la llei d'encoatjament nacional a les famílies nombroses.

Que els cabals necessaris al funcionament de la llei així modificada siguin reunits en una caixa nacional de la natalitat, alimentada pels recursos que determinarà el Consell Superior de Natalitat.

L'habitació

Que siguin encoratjades i multiplicades les diverses iniciatives encaminades a facilitar als treballadors pares d'un mínimum de dos infants a rebaixar per ells el pimer esforç d'estalvi que els és demanat quan volen adquirir o construir una habitació barata, mirant-se d'introduir el préstec d'honor.

Que les associacions contra el mal estat de les cases siguin formades d'acord amb les societats d'habitacions obreres que tinguin per objecte donar una prima sobre el preu dels lloguers de les famílies nombroses

De millorar les cases per una intel·ligència amb els propietaris, l'associació i els llogaters.

De vigilar i patrocinar els llogaters l'habitació dels quals hagi estat millorada i d'interessar-los en la bona ordenació de llur interior.

Que siguin creats jardins obrers no sols a les ciutats sinó als municipis rurals, a l'objecte que més famílies franceses puguin tenir a llur disposició un tos de terra on puguin conrear els llegums necessaris a llur alimentació.

Curiositats mundials

LA PRESO DAURADA DE LA REINA D'EGIPTE

La sultana Nazli, reina d'Egipte, és una dona embolcallada en el misteri. Generalment no surt i ben poques persones són admeses a visitar-la i encara han d'esser posades sota una estreta vigilància. Fins se li censuren les cares.

La senyora Thompson Seton, en un llibre de viatges sobre Egipte, escriu que la reina és presonera en la gàbia d'or del palau d'Abdin del Caire. Es jove i molt bella i des de l'any 1919 en qu es va casar amb el rei Fuad, ha viscut en un sumptuós isolament. Quan va firmar-se el contracte de matrimoni la reina tenia 18 anys i l'escriptora afima que va fer oblecions al matrimoni, costant-li moltes llàgrimes. Havia alternat amb les dones egipcies modernes i havia viatjat per l'estranger. Per això no volia sacrificar la seva vida a un home gras i madur. Així i tot la disciplina familiar egipcia va triomfar i el matrimoni fou celebrat.

La senyora Thompson Seton va conseguir esser rebuda per la reina la qual li ha fet aquestes confidències, afegint: «He dit al rei que quan viatgi se m'emporti. No vull quedar-me aquí. No sé si em donarà satisfacció. Es molt gelós».

Per altra part la reina està resignada a la seva sort i pot gaudir dels seus fills, les seves joies, les seves amigues i el sumptuós ambient de la seva vida de presó. Pot visitar la seva família, durant l'estiu se'n va a una rica presó situada a la platja del mar d'Alexandria. Llevat d'aquestes ocasions mai no surt del palau d'Abdin.

Cultura

El pàsat dilluns, dia 1, donaren començ les classes del corrent curs a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, les quals aquest any comprenen les següents asignatures:

Curs preparatori, Aritmètica, Càlcul Mercantil, Gramàtica Catalana i Castellana, Teneduria, Francès, primer i segon curs; Anglès, primer i segon curs; Esperanto, Cultura física, Lectura artística, Piano i Solfeig, Taquigrafia.

Es posa en coneixement dels interessats en assistir que poden matricular-se encara, durant alguns dies, a la secretaria de l'Ateneu (Carme, número 30) de nou a onze de la nit.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTICIES

Diumenge, 7 d'octubre de 1923

Als nostres lectors

Havent acabat els treballs d'installació i d'organització dels nous tallers de l'Editorial Catalana, on han sigut traslladades la impremta i la redacció de LA VEU DE CATALUNYA, des de demà, dia 8, TORNAREM A REPENDRE L'EDICIO DEL VESPRE.

Els regidors de la Lliga

DESPRES d'un canvi d'impressions, la Comissió d'Acció Política i els regidors pertanyents a la Lliga Regionalista del dissolt Ajuntament de Barcelona, formulen en els termes mesurats que les circumstàncies exigeixen, la més enèrgica protesta contra les calumnioses insinuacions llançades contra llur gestió municipal. L'honrada tradició administrativa, característica gloriosa de l'actuació dels homes que, en nom de la Lliga Regionalista, han ocupat càrrec d'elecció popular, dóna dret a exigir que es concretin i es comprovin immediatament els càrrecs, tasca en la qual la Comissió d'Ació Política i els mateixos regidors seran els primers en la severitat i diligència; o, en altre cas, que es guardi el respecte degut a la seva honorabilitat.

En aquest sentit, els regidors pertanyents a la Lliga Regionalista adrecen una comunicació al President del Directori Militar.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la prèvia censura militar

LA MALEDICÈNCIA

SEMPRE que hi ha una convulsió forta, sigui de l'ordre que sigui, apareixen tot seguit i comença d'agitar-se un núvol de gent interessades que aprofiten el trontoll per a veure si aconsegueixen omplir son ventrell buit o satisfer sa vanitat insaciable o venjar greuges que tenen rebuts: quan altre no, el greuge que els ha fet la societat, no permetent-los fins llavors sortir de llur insignificança.

Són com els taurons que apareixen al volt del vaixell així que hi ha un naufragi. Són com els lladregots que es posen a maniobrar així que hi ha un incendi o una inundació.

Així ocorre ara. Aprofitant-se del gran trontoll produït i del trasbalsament operat en la vida de l'Estat, explotant la candidesa general del públic i la suggestió que sobre seu acostuma a exercir tot el que es diu en lletra de motllo, tot aquell món d'ànimes baixes i roines que hi ha en el nostre poble com en tots els altres, s'ha posat en moviment i ha començat la campanya de les insinuacions malèvoles i de les calúmnies més o menys encobertes contra ciutadans honorables, contra patricis eminents i digníssims que en un o altre concepte han intervingut en el govern i administració de la cosa pública.

Ara dient que es van presentant denúncies sensacionals que comprometen més o menys a determinades persones; ara demanant que es faci la revisió de les fortunes d'aquests tals o altres tals homes; insinuant que algú ha passat la frontera... el cas és que va mantenint l'equívoc destructor, que e s va aguantant l'interdit contra persones honorables i prestigioses.

El mateix Directori s'ha vist en el cas de sortir al pas d'aquestes campanyes, qualificant-les d'innobles i ineficaces.

Però, és precís que tots hi reaccionin i que no ens pensem que per si soles ja es destruiran aquestes campanyes. Es precís desemmascarar-ne els autors que, amagats en l'anònim — com els taurons sota l'aigua i com els lladregots dins la fosca — llancen tot el verí de la seva bava immunda i obren desmesuradament la seva boca afamada.

Vegeu-hi, en aquest concert, l'home fracassat i inepte que, havent volgut ser Regidor o Diputat, per a satisfer ses concupiscències insanes, fou rebutjat pels ciutadans que el deixaren en l'obscuritat... i en la misèria, i ara aprofita aquests moments per a treure el verí que d'anys portava a dintre i venjar-se, acusant als que han administrat rectament i honradament, d'allò que ell pensava fer si hagués reeixit son propòsit.

Vegeu-hi el ciutadà que, havent volgut fer en determinada ocasió un negoci a costes de l'Estat o del Municipi, i havent vist son intent de subornar el que ocupava el càrrec públic, estrellar-se contra l'honorabilitat d'aquest, ara ha vist arribada l'hora de venjar-se llançant calúmnies i atribuint vileses contra aquell a qui no pogué corrompre.

Vegeu-hi les fulles que mai han sostingut una causa noble i justa, les fulles de negoci i de *chantage*, les fulles que han passat la vida parant la mà en tots els *fondos* secrets.

Vegeu-hi tots els fracassats, tots els caiguts, tots aquells que l'endemà d'haver aparegut una calúmnia o una malèvola insinuació contra determinada persona es presenten a casa seva per a dir-li que si els dóna tant o quant cessarà tot seguit la campanya...

Comentaris

Alguns diaris de Madrid insisteixen cada jorn demanant al Directori Militar que dicti mesures de rigor contra totes les manifestacions de la espiritualitat de Catalunya, i més concretament, contra la Mancomunitat i contra la Lliga Regionalista. Destaquen en aquesta campanya dos diaris: «A B C» i «Informaciones». Són, precisament, els que havien estat òrgans incondicionals de polítics dels més significats i simbòlics del règim que el Cop d'Estat va voler destruir — Cierva, Alba—; són el prototipus del diari d'empresa, del diari sense cap ideal, disposat a fer la causa, sempre, d'aquell que pugui dispensar-li un favor.

Aquests dies, precisament, que «A B C», el diari del senyor Luca de Tena, fa aquesta campanya, un altre diari madrileny, «El Sol» li ha clavat una formidable envèstida, que dóna a entendre el cas que fan a Madrid d'aquell periòdic els elements de més solvència intellectual.

Heu's ací algunes de les coses que «El Sol» diu a «A B C».

«Importa señalar el caso de este cacique periodístico que quiere seguir triunfando cuando todos los caciques españoles se hallan, por fortuna, en plena derrota, que acogió con amargo escepticismo el movimiento militar porque veía en el la destrucción de los viejos tinglados fructuosos, y ahora va buscando la manera de ponerse con él en buena relación, pensando, quizás, que lo único que ha variado en España es la forma de gobierno; que injurió y ensalzó alternativamente a los hombres políticos del régimen caído, según su conveniencia, sin detenerse, cuando de injurias se trataba, ante los límites sagrados de la vida privada; ni cuando se trataba de elogios, en el ridículo de la hipérbole.

»Una noche de este verano el senador vitalicio Sr. Luca de Tena sentó en derredor suyo, a una mesa del «Stadium», a los presidentes de las Cámaras y a todo el Gobierno. Y dió al banquete toda la publicidad de su periódico. Aquella cena fué un símbolo: lo más caduco, lo más desacreditado de la política española se reunió bajo la presidencia de lo más viejo de la Prensa española. Alegremente bebieron aquellos señores su champaña, bien lejos de pensar que la aurora próxima no era precisamente la aurora que ellos esperaban y que bajo sus piés estaba germinando una España nueva que no podría soportarlos.

El senador vitalicio señor Luca de Tena no puede hacerse cargo fácilmente de que el país se ha conmovido y está transformándose hasta en sus mismas entrañas. Piensa que todo en el mundo es arte de acomodación; y que la cena del «Stadium» puede repetirse con todos los hombres y bajo todas las lunas. Un porvenir muy próximo se encargará de demostrar-le lo contrario.»

Hom es pregunta: en nom de què, diaris com «A B C» i «Informaciones» donen consells al Directori i fan campanyes com les indicades? En nom dels partits polítics als quals volen servir i estar lligats fins el darrer moment i als quals, segurament, encara estant lligats i serveixen ara?

Altres diaris de Madrid, en aquesta qüestió a què ens referim, han adoptat una posició ben diferent i han demostrat compendre bé que, o la reforma que s'intenta fer no serà res, o ha d'orientar-se en un sentit completament contrari al que volen aquells als quals en aquest moment s'ha aguditzat la catalanofòbia que sempre han patit.

Destaquen, entre altres diaris, «La Acción» i «El Sol».

Aquest últim, en el seu editorial del dia 5, deia el que poden veure els nostres lectors en un altre lloc del nostre diari.

I, en un altre article del mateix número, diu Lluís Araquistain:

«Dese un amplio, un autónomo Parlamento regional a Cataluña, a las Vascongadas, a Galicia, a las dos Castillas, a Andalucía, a Levante, a Aragón, y no sólo se descongestionará el Parlamento central y disminuirá el margen de podredumbre que hoy le corroe, desde las urnas hasta los más altos cargos públicos, sino que se librará al país de la pesadilla de estar regido y succionado por un insaciable y parasitario octopo infinitamente tentacular. Dada la configuración geográfica y racial de España, no basta una simple autonomía municipal si en última instancia ha de presidirla un sistema parlamentario como el presente. Son necesarios órganos intermedios que presten a la estructura política de la nación la flexibilidad que su territorio y las necesidades modernas de su población exigen.»

Sardanes

Avui, diumenge, 7 d'octubre

Matí.—Plaça de Catalunya. Foment de la Sardana de Barcelona. Cobla La Selvatana, de Cassà.

Exposició del Moble. Cobla Barcelona.

Sarrià.—Festa Major. Plaça d'en Prat de la Riba. Unió Sardanista. La cobla La Principal de La Bisbal tocarà les sardanes: «Per tu ploro», Pep Ventura; «Sol-ixent», Toldrà; «Albercoc», Morera.

Badalona. — Plaça de Casa la Ciutat. Cobla La Principal Barcelonina.

Tarda.—Institut de Cultura i B. P. per a la Dona, carrer Verdaguer i Callís. Cobla La Selvatana, de Cassà.

Exposició del Moble. Cobla Barcelona.

Turó Park. Cobla Barcino.

Sant Andreu.—Plaça de les Palmeres. Cobla La Principal de Terrassa.

Hostafrancs — Carrer Creu Coberta, 109. Cobla Catalunya

Sarrià. Festa Major. Plaça d'en Prat de la Riba. Unió Sardanista. La Cobla La Principal de La Bisbal tocarà les sardanes: «Carme Gentils», Casademunt; «Infantívola», Serra; «Sense-nom», Garreta; «Esperança», Toldrà; «Sol d'estiu», Saló; «Maria», Bou.

Nit.—Agrupació Sardanista de Barcelona. Cobla La Selvatana, de Cassà.

Poble Nou. — Centre Moral Passeig, del Triomf, 51. Cobla Barcino.

Sarrià.—Plaça Prat de la Riba. Unió Sardanista. La cobla La Principal de la Bisbal tocarà les sardanes: «Nit serena», Serrat; «Pastoral», Garreta; «Les quatre barres», Savall; «Les noies de Prats de Mollo», rams, Juncà; «La cançó de la pastora», Vicens; «L'oreneta», Mercader.

Orfeó Sarrianenc. Cobla Barcelona.

Demà, dilluns, 8 d'octubre

Tarda.—Sarrià. — Plaça Prat de la Riba. Unió Sardanista. La cobla La Principal de La Bisbal, tocarà les sardanes: «Mal maridada», Pérez Moya; «La processó de Sant Bartomeu», Català; «Cant de l'àvia», Buxeda, rams; «Flors que volen», Tarridas; «La vall d'Hirta», Saló; «Enlogassada», Moner.

Nit.—Sarrià.—Plaça Prat de la Riba. Unió Sardanista. La cobla La Principal, de La Bisbal, tocarà les sardanes: «Retorn», Sancho Marraco; «Dansaires sarrianencs», Obiols; «Florida», Pujol; «Heroica», Casals, rams; «La festa de Camós», Soler; «La Santa Espina», Morera.

Orfeó Sarrianenc. Cobla Barcelona.

Dimecres, 10 d'octubre, nit

Sarrià.—Orfeó Sarrianenc. Cobla Barcelona Plaça Sepúlveda. Agrupació Sardanista de Barcelona. Cobla Els Montgrins, de Torroella.

Les Idees i les Imatges

«CONVERSACIONES LITERARIAS» PER ENRIQUE DIEZ-CANEDO (1)

Un retard verament inexplicable ens fa anotar avui al marge d'aquest llibre remarcable del poeta i crític N'Enrique Diez-Canedo.

(Una volta encara, com havem dit i repetit tantes vegades, ens fem retret d'ajornar o descuidar sovint el comentari de les obres que més ens interessen.)

En aquest recull de breus però substanciosissims articles de crítica literària, l'autor es mostra palesament amb totes les seves qualitats i dons envejables. En cap escriptor castellà contemporani, pel que fa a l'estil, trobaríem un equivalent en subtil exactesa i en elegant mesura.

Ço que diu En Diez-Canedo, ço que pensa i el to en què pensa i s'expressa, apareixen perfectament compenetrats i harmoniosament complementaris.

N'Enrique Diez-Canedo és, sens dubte, l'escriptor espanyol que amb més discreció ha posat «sordina», per a dir-ho així, a l'excessiva—pel nostre gust—sonoritat de l'idioma i que millor ha pintat amb una col·locació «mate» oportunissima — sempre segons el nostre gust i entendre — deixant de banda les brillantors excessives i tòpiques racials.

Afegiu-hi el seu valor doble de clàssic i humanista i d'home advertit, com cap altre potser, de les obres més característiques i arriscades de la darrera hora.

I per a nosaltres catalans, la seva curiositat delicada i la seva activa simpatia — avalocades per una coneixença perfecta del nostre idioma i per una relació d'amistat personal amb alguns dels nostres homes d'art i de lletres més representatius o característics.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) *Editorial América: Martín de los Heros, 13. Madrid. (4'25 pessetes.)*

Dietari històric

7 d'octubre de 1843

EL POBLE INTENTA ASSALTAR LA CIUTADELLA DE BARCELONA

Som en els dies d'aquell moviment democràtic i autonomista conegut per la revolta de la «Camarcla» o de la Junta Central. Es volta que el Govern d'Espanya fos constituït per delegats de Juntes Regionals. A últims d'agost s'inicià el moviment que fou franca rebellió el 4 de setembre, motivant el bombardejament de Barcelona des de la Ciutadella i Montjuich. Tota la ciutat està en rebeldia i vénen les gestions dels cònsols estrangers. Hi ha una espècie d'apellació a Europa en una proclama de la Junta Suprema: «Els estrangers participaran a llurs Cortes que el Govern espanyol no sap sufocar el més just de tots els alcaments sinó destruint capitals sense tenir en compte que tal extrem mitjà fou la ferida mortal que féu caure a Espartero, i portarà la de tots es que la posin en pràctica.»

A la matinada del 7 d'octubre els «centralistes» intentaren sorprendre la Ciutadella. Poc abans de fer-se de dia un toc de corneta assenyalà l'agressió a la fortalesa, no sols des dels baluarts i bateries ciutadans, sinó des de les torratxes i terrats. Fosc encara, s'acostaren als glacis els combatents, aplicant escales que resultaren curtes. Donat el crit d'alarma, es féu general el foc, entarnant-se'n el poble endarrera, deixant cinquanta baixes. Un dels ferits, i que conservà la coixera tota la vida, fou en Josep Anselm Clavé.

No fou un acte imprevist. Dirigí l'assalt la majoria dels vocals de la Junta, pagant-ho amb sa vida, el seu vicepresident en Bosch i Pazzi.

Fins el 20 de novembre durà la revolta. Una capitulació honrosa li donà fi. E realitzà gràcies a la intervenció del cos consular i en especial d'en Lesseps, que representava França.

ESPIGOLAIRE

Municipi

VISITES

El senyor marquès d'Alella ahir al migdia va visitar l'alcalde senyor Banqué. Parlant del succeït a l'Ajuntament, va dir que va rebre la notícia telegràfica, que el seu germà li trameté a Venècia, amb la consegüent sorpresa, com sorpresos degueren rebre-la tots els altres companys seus d'Ajuntament.

Van visitar també l'alcalde el degà del Capitol Catedral, doctor Pasqual Llopes; el catedràtic de nàutica senyor Pullon, i el senyor fiscal de l'Audiència.

LA UNIO GREMIAL I ELS TINENTS D'ALCALDE SENYORS CABEZAS I GARCIA

Per a felicitar-lo per la seva designació per al càrrec d'alcalde, han visitat al senyor Banqué el president de la Unió Gremial amb tota els de les societats adherides. Sol·licitaren al pròpi temps diversos disposicions per a simplificar l'administració econòmica municipal i la disminució de la quantia d'alguns impostos

Oferiren llur cooperació a l'acció municipal.

Acompanyaren els visitants els tinents d'alcalde senyors Cabezas i García.

DELEGACIONS

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Puigmartí per als actes a què ha estat invitada amb motiu de la festa major de Sarrià, i en el tinent d'alcalde senyor Argimon per a la festa religiosa que amb motiu de la festa major de l abarriada del Poble Nou es celebraran avui a la tinncia parroquial l'Ajuntament per la «Jefatura» d'Obres pública de Sant Francesc d'Assís.

UN NOU TRAMVIA ELECTRIC

Per al seu informe ha estat tramesa a l'Ajuntament per la «Jefatura d'Obres públiques de la provincia un expedient i projecte que el motiva sol·licitant la concessió d'un tramvia elèctric des de la plaça de Catalunya fins a Sant Andreu de Palomar amb ramal al carrer de Corts.

ELS ESTUDIANTS DE VITORIA VINDRAN A L'EXPOSICIO

Els professors i alumnes de l'Escola d'Arts i Oficis de Vitòria han projectat una visita a l'Exposició Internacional del Moble que es celebra en aquesta ciutat, organitzant un grup que aviat es trasladarà a Barcelona.

L'ALCALDIA DE BARCELONA

Es parla que el Govern no farà ús de la facultat que té de nomenar de R. O. alcalde de Barcelona.

També es diu que a la sessió de dijluns serà elegit definitivament el senyor Banqué

Retalls madrilenys

LES DIPUTACIONS PROVINCIALS

Diu «El Sol»:

«Un cambio de régimen como el actual opera por virtud de grandes medidas sanitarias de carácter general. No hace distinciones, no quiere hacer distinciones. Todo lo mide por el mismo rasero, y así, cuando acuerda la disolución de los Ayuntamientos, no se detiene a entresacar los que fueron buenos administradores de los intereses municipales para salvarlos de los efectos del mortífero decreto. Piensa, tal vez, el Directorio que la disolución de estos Ayuntamientos no perturba en nada la ordenada vida de los Concejos por ellos regidos, y que si estaban bien administrados por los concejales, seguirán bien administrados por la Junta de asociados, y que cuando se restablezcan los Ayuntamientos continuará igualmente la buena administración, porque ésta no es una virtud particular exclusiva de las personas que han ejercido los cargos municipales, sino el producto de un ambiente general de moralidad pública de ciertas ciudades y regiones. En cambio, la excepción pudo parecer expuesta, por lo menos expuesta a críticas.

»Pero cuando no se trata de un mero cambio de personas que en nada afecta a la vida de una ciudad o de una regin, sino de esta misma vida, la generalización ya resulta más peligrosa y la distinción es obligada. Nos referimos con estas palabras precisamente a ciertas regiones, que son, en todo el territorio español, el único principio de descentralización permitido por el anterior régimen. Nos referimos, en fin, a Cataluña, Vascongadas y Navarra. Estas regiones tienen sus Diputaciones como todas las de España, pero tan distintas, que, llegado el caso de una disolución parecida a la de Ayuntamientos, habrían de merecer también trato diferente.

»Es cierto que las Diputaciones provinciales son unos organismos artificiosos creados para establecer uno de esos sucesivos círculos concéntricos con que el Poder central va abarcando todo el territorio, un círculo intermedio entre el Municipio y la nación. Y, en efecto, en la mayoría de las provincias no han sido estos organismos mas que instrumentos del Poder central, sin sustantividad propia, destinados a pesar sobre las energías regionales. Pero allí donde éstas eran fuertes y pujantes, la vida ha irrumpido sobre la ficción y ha hecho de estos aparatos artificiosos verdaderos órganos vitales, cuya desaparición arrostraría hondas y perturbadoras consecuencias. Las Diputaciones catalanas, vascas y navarra no son simplemente oficinas de reclutamiento y beneficencia, como son, en el mejor de los casos, las otras Diputaciones españolas, sustituibles sin grandes inconvenientes; son algo más: son regímenes especiales de vida — como el régimen foral de Navarra, el concierto económico de las Vascongadas y las instituciones catalanas—, ligados por hondas raíces a los respectivos países El anuncio de una próxima disolución ha despertado la alarma en estas regiones, y ya se anuncia la visita a Madrid de la Diputación de Navarra en pleno. Estamos seguros que la cuestión de personas no importa nada, ya que puede haber personas, como en todas partes existen, que ocupen indebidamente los puestos; pero si importa que, por una generalizacin excesiva, se pueda herir gravemente la vida de esas provincias.

»En el manifiesto del general Primo de Rivera se inicia como uno de los puntos principales de su programa la descentralización, el fomento de las energías regionales. No es, pues, una esperanza aventurada confiar en que las cívicas iniciaciones de vida propia regional serán respetadas en su esencia y hasta fortalecidas y que, cuando llegue al Directorio la ocasión de ocuparse de la organización provincial, ciertos casos excepcionales serán tratados con gran cuidado y tacto, precisamente por su excepcionalidadd.»

Diu «La Correspondencia de España»:

«Por las referencias que se tienen, y según anuncios que se venían circulando, también parece que las Diputaciones provinciales van a sufrir la misma suerte que los Ayuntamientos. Muchos llegan, en la furia demoledora, a pedir no sólo que sean modificados, sino barridos en absoluto, tanto los organismos municipales como los provinciales. Nosotros, más respetuosos con la tradición y más atentos a las realidades, pedimos que se conserven esas instituciones, que responden a una necesidad social y a una función orgánica irreemplazable. No hay para qué salir a la defensa de las instituciones municipales. Su historial es toda una ejecutoria de prestigios. Si en su funcionamiento se han encontrado vacíos, pueden y deben corregirse, que medios sobrados hay dentro de las leyes para ello. Pero nada más.

»En cuanto a las Diputaciones provinciales, habría mucho que decir y no poco que señalar. No es cierto que sean organismos pura y simplemente artificiosos, que carecen de toda finalidad y de toda eficacia. Organismos similares, aunque no tal vez idénticos, existen en todos los países. Recuérdense, entre otros, los Consejos generales en Francia.

Es que en España esos organismos no tienen razón de ser? Es que no les incumbe una misión cultural y benéfica a realizar?

Hablen las Diputaciones vascongadas, que son un modelo de administración. No hay en España carreteras mejor conservadas que las de Vizcaya, Alava y Guipúzcoa. En esas provincias, los servicios telefónicos son los más completos y perfectos que se conocen. En cuanto a beneficencia, hay que tributar las mayores y más justas alabanzas a la administración de hospitales y asilos.

Lo que decimos de los Diputaciones vascongadas decimos también con igual elogio de la Diputación de Navarra.

Podrá discutirse, desde el punto de vista político, la Mancomunidad catalana, expresión jurídica de sus cuatro Diputaciones provinciales. Pero, quién podrá negar la obra intensa de extensión cultural que ha venido realizando? Quién podrá desconocer el celo con que ha procurado el fomento de los intereses materiales y morales de toda Cataluña?

Y hay sin duda otras Diputaciones provinciales que tienen al día sus cuentas y administran con escrupulosidad. Por qué, entonces, sujetarlas todas a una medida común, en su perjuicio?

Allí donde se ha administrado mal es imprescindible que se investigue con escrupulosidad y se corrija severamente, inflexiblemente, cuanto se encuentre de punible. Sanear es obligado: pero donde no hay nada que sanear porque todo se halla funcionando normalmente, será acaso contraproducente causar una perturbación innecesaria.

Nada se ha hecho aún en este particular. Todavía es tiempo de meditar y de resolver.»

ALDIA

(Records d'estiu)

Els arbres empeltats que per l'advent plantí,
ja, plens d esaba ardent, han dat el fruit primer;
ja, amb son ample fullam, ombregen el jardí
les moreres plantades pel gener.

—

Quin goig! Plantar un arbre és com tenir un fill,
és ajudar la tasca creadora de Déu.
Quin goig és l'adreçar-lo, lliurar-lo de perill
i salvar-lo del sol i de la neu!

—

Avui neix una fulla, demà esclata una flor.
Com creix, aquella branca! la soca, com va inflant!
Com deu furgar la terra, que estova la regor,
l'arrel que hi xucla, com el pit l'infant!

—

Oh, la tasca santíssima de la renovació
en tots els éssers vius que poblen terra i mar!
Feliç aquell que hi porta sa collaboració
i sap infondre vida i estimar.

—

Arbres d'ombra benèvola, refugi dels ocells;
arbres de fruit dolcíssim, delícies del golut;
Déu us guardi de plagues, de cuques i cadells;
Déu us guardi del llamp i de l'eixut!

POL

Molins de Rei.

Butlletí internacional

6 d'octubre de 1923

LA RECONSTRUCCIO DE YOKOHAMA I TOQUIO

El corresponsal d'un diari anglès a Toquio anuncià jorns enrera que el 18 de setembre fou embarcat a Yokohama el primer carregament de seda de la temporada actual. I afegeix: «Cap altra dada no podria remarcar amb més exactitud l'energia amb la qual els japonesos han emprès la tasca de reconstruir

Realment és admirable aquesta heroica voluntat de viure del les ciutats destruïdes pels terratrèmols.»

poble japonès.

A Yokohama, de 93.000 edificis que hi havia el primer de setembre, en foren destruïts pel terratrèmol i el foc 68.000. Les pèrdues materials foren encara proporcionalment més grans, car els districtes on les propietats eren més cares foren els més castigats. En realitat, la urbs quedà destruïda. Les 25.000 cases que resten, pertanyen als suburbis i són petites habitacions. El nombre d'habitants ha baixat de 422.000 a 250.000. Els morts en la catàstrofe foren 20.000 i els ferits 40.000.

Però els japonesos no renuncien a la possibilitat de reconstruir Yokohama. Els comerciants de seda han dit que no usarien pas cap altre port d'embarcament per a llur mercaderia. El vescomte Goto, ministre d'Afers interiors i President de la Junta de Reconstrucció, ha afirmat que *el govern no abandonarà Yokohama.*

Toquio també va quedar gairebé destruïda en absolut. El nombre de cases que enderrocà el terratrèmol fou de 36.156. El de cases cremades, 298.455. El de morts, 72.600. Com a Yokohama la màxima destrucció coincidí amb els nuclis urbans de màxima riquesa, a Toquio coincidí amb els nuclis ciutadans de màxima població. En general, a Yokohama fou més gran la destrucció de riquesa i a Toquio fou més gran la pèrdua de vides.

La rapidesa i l'energia amb les quals els japonesos ja han reaccionat en contra de les terribles conseqüències de la catàstrofe és verament meravellosa. Ja han començat les obres de reconstrucció del port de Yokohama, que calculen que duraran divuit mesos i costaran deu milions de yens. Ja han iniciat també la reconstrucció de les grans ciutats de Toquio i Yokohama, que continuaran essent la capital i el port de l'imperi.

Facilitarà aquesta tasca reconstructiva l'excellent estat de les finances japoneses El total del deute japonès suma 390 milions de lliures esterlines, 140 de deute exterior i 250 de deute interior. Essent la població total del Japó d'uns 77 milions d'habitants, corresponen 5 lliures per càpita. A Anglaterra aquesta proporció és de 163, a França de 200, a Itàlia de 100 i als Estats Units de 50.

L'admirable exemple del Japó pot servir d'estímul a tots els pobles que sentin verament aquesta voluntat de viure que realitza els miracles més sorprenents.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La Societat d'Atracció de Forasters

INICIATIVES I GESTIONS

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Societat d'Atracció de Forasters, sota la presidència d'En Marian Rubió, es prengueren, entre altres acords, els següents: contribuir amb la quantitat de 250 pessetes a l'erecció del monument que la vila de Camprodon projecta erigir a la memòria de l'eminent excursionista, individu que fou de la Junta Directiva, En Càssar A. Torras; sollicitar del cap encarregat del despatx del ministeri de Foment amb ocasió de la distribució de cabals per la conservació de les carreteres, que, abandonant el criteri seguit en aquest punt durant el règim antic, faci l'esmentat repartiment tenint en compte l'estat i el major o menor trànsit de les dites vies; concedir el Diploma d'Honor de la Societat a En Nicolau Usard, pels constants i desinteressats afanys per al millorament urbà de la vila de Sant Feliu de Codines.

Per la Secretaria general va donar-se comopte dels serveis d'informació realitzats per l'esmentada oficina, amb motiu de l'Exposició del Moble, Congrés Internacional de Químics de les Indústries del Cuiro i Congrés del Club Alpí francès; del repartiment de cartells anunciant la inauguració de l'Autòdrom de Sitges i la celebració dels últims partits internacionals de Futbol; i del resultat de la propaganda de Barcelona, realitzada mitjançant reclams inserits en els principals diaris de provincies i del migdia de França.

Comunicà també la dita oficina trobar-se en contacte amb el delegat a Verneuil-Sur-Avre (França), per la organització d'una caravana de turistes del departament de l'Eure la qual es proposa visitar Barcelona i Balears dintre del propvinent hivern.

Entre altres comunicacions, la Junta quedà assabentadda d'una molt expressiva de la princesa donya Pilar de Baviera, en regraciament dels elements de documentació que li foren tramesos per a la redacció d'una gugia ilustrada d'Espanya que la dita augusta senyora pensa publicar; d'una altra de l'«Agenzia Cliari-Sommariva», de Milà, demanant text i ilustracions per a la propaganda de Barcelona, que s'acordà trametre-li, per a l'inseriment en la revista de turisme «Il Globo», publicada per la dita Agència; d'una altra del cònsol superior del Japó, en aquesta ciutat, regraciant en nom propi i en el del ministre de l'esmentat Imperi, a Madrid, el condol que li adreçà la Societat amb motiu de la catàstrofe sísmica que tants mals i víctimes ha ocasionat en aquell país, i d'altres de diversos delegats, informant de llurs treballs realitzats darrerament en pro dels fins socials.

De Societat

En el Cambril del Santuari de la Mercè hi han contret matrimoni el nostre distingit amic En Ramon Salavert Costapisa amb Na Teresa Morató i Riera, havent apadrinat la boda els coneguts industrials En Domènec Macià i En Josep Maria Portusach.

Ha begut la unió dels nous esposos mossèn Joan Flamis, havent celebrat la missa de velacions mossèn Enric Flamis.

La capella de música de la Mercè ha interpretat durant la cerimònia escollits motets i a l'acabament de la mateixa ha cantat la Salve.

Els invitats a la festa han estat obsequiats amb un espléndid dinar en un dels restaurants barcelonins.

Desitgen als nous esposos tota mena de felicitats en son nou estat.

FIVE

Vida Marítima i Comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dissabte, dia 6.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor alemany «Calabria», d'Hamburg, amb càrrega general.
Vapor alemany «Palermo», d'Hamburg, amb càrrega general.
Vapor danès «Carmen», de Porthland, amb fusta.
Vapor espanyol «Alicante», de València, amb càrrega general i 20 passatgers.
Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i passatge.
Vapor noruec «Glitterce», de Norkoping, amb fusta.
Vapor espanyol «Serafín Ballesteros», de Gijón, amb carbó.
Vapor noruec «Balholm», de Vigo, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Capitán Segarra», de València, amb càrrega general.
Vapor danès «Johannes», de Porthland, amb fusta.
Vapor espanyol «Sac III», amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Llaut espanyol «Tarragona», en last, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Monte Toro», amb càrrega general, cap a Alacant.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Santa Anna», amb el seu equip, cap a la Mar.
Vapor espanyol «Tilos», en last, cap a Gibraltar.
Vapor espanyol «Cabo Roca», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor francès «Carnoule», amb càrrega general, cap a Marsella.
Vapor americà «Jomar», amb last, en trànsit, cap a Marsella.
Vapor danès «Harriet», en last, cap a Dènia.
Vapor espanyol «Trini», amb càrrega general, cap a Málaga i escales.
Vapor espanyol «Guillermo Schulz», amb càrrega general cap a Avilés.
Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor alemany «Catania», amb càrrega general i trànsit, cap a Sant Feliu i Gènova.
Vapor alemany «Gera», amb càrrega general i trànsit, cap a Amsterdam.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Canvi d'horari en els trens

Des del dia 9 de l'actual, el nou horari de ferrocarrils és el següent:

Barcelona-Mataró-Empalme

Sortida de Barcelona: a les 5, 4'30, 8, 13'40 (correu), 16, 18.
Arribada a l'Empalme: a les 7'37, 9'47, 10'28, 16'16, 18'24, 19'58.

Barcelona-Granollers-Empalme Cervera

Sortida de Barcelona: a les 5'40, 5'50, 10 (exprés de luxe), 10'45, 14'25 (correu), 18'35 (exprés), primera i tercera.
Arribada a Cervera: a les 11'56, 16'50, 15'30, 16'27, 20'46, 22'28.

Empalme-Mataró-Barcelona

Sortida de l'Empalme: a les 6'33, 8'22, 13'10, 16'46, 18'35, 20'20.
Arribada a Barcelona: a les 9, 10'39 (correu), 15'41, 19'19, 23'59, 22'57.

Portbou-Empalme-Granollers Barcelona

Sortida de Portbou: a les 4'25 (exprés, primera i tercera), 4'30, 13'20, 16 (exprés de luxe), 11'39, 16'44.
Arribada a Barcelona-Terme: a les 7'56, 10'28, 18'54, 19'25, 22'16 22'34.

Barcelona-Tarragona-València

Exprés: sortida de Barcelona, 8'37.
Arribada a Tarragona, a les 10'28.
Arribada a València, a les 17'31.
Correu: sortida de Barcelona, a les 20.
Arribada a Tarragona, a les 22'51.
Arribada a València, a les 8'30.
Correu: sortida de Barcelona, a les 3'50.
Arribada a Tarragona, a les 8'15.
Arribada a València, a les 19'02.

València-Tarragona-Barcelona

Correu: sortida de València, a les 20'32.
Sortida de Tarragona, a les 5'15.
Arribada a Barcelona, a les 8'25.
Mixte: sortida de València, a les 8'04.
Sortida de Tarragona, a les 19'45.
Arribada a Barcelona, a les 23'50.

Barcelona-Picamoixons-Lleyda

Sortida de Barcelona, a les 5'12, 17'28.
Arribada a Picamoixons, a les 8'47, 21'28.
Arribada a Lleyda, a les 11'22, 0'22.

Lleyda-Picamoixons-Barcelona

Sortida de Lleyda, a les 5'30, 15.
Sortida de Picamoixons, a les 9'15, 17'28.
Arribadad a Barcelona, a les 13'02, 20'44.

Barcelona-Saragossa-Madrid

Exprés: sortida de Barcelona a les 8'25.
Arribada a Saragossa, a les 15'35.
Arribada a Madrid, a les 22'45.
Correu: sortida de Barcelona, a les 9'20.
Arribada a Saragossa, a les 21.
Arribada a Madrid, a les 8'35.
Mixte: sortida de Barcelona, a les 15'25.
Arribada a Saragossa, a les 7'55.
Arribada a Madrid, a les 20.
Exprés de luxe: sortida de Barcelona, a les 19'47.
Arribada a Saragossa, a les 2'35.
Arribada a Madrid, a les 9'35.

Madrid-Saragossa-Barcelona

Exprés: sortida de Madrid, a les 9'30.
Sortida de Saragossa, a les 16'15.
Arribada a Barcelona, a les 23'23.
Correu: sortida de Madrid, a les 21'10.
Sortida de Saragossa, a les 7'55.
Arribada a Barcelona, a les 19'11.
Exprés de luxe: Sortida de Madrid, a les 19'45.
Sortida de Saragossa, a les 2'45.
Arribada a Barcelona, a les 9'35.
Mixte: Sortida de Madrid, a les 7'10.
Sortida de Saragossa, a les 20'22.
Arribada a Barcelona, a les 13'25.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona, 6 d'octubre de 1923

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'32	ptes. escut	
Argentina	2'41	»	pes
Holanda	2'91	»	flori
Suècia	1'955	»	corona
Noruega	1'165	»	»
Txecoeslovàquia	22'10	»	100 cnes.
Polònia	0'0000	»	100 marcs

OR

Alfons	40'00
Unces	39'50
Isabel	43'50
Quarts	39'50
Petit	39'50
Dòlars	7'20
Lliures esterlines	35'50
Francs	39'50

BITLLETS

Francs	43'85
Lires	33'10
Lliures esterlines	33'40
Marcs	0'00001
Corones	0'01

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	16.64	00.00	00.00	00.00		16.34
Futurs:						
Gener	15.40	15.18	00.00	00.00		15.09
Març	15.21	14.99	00.00	00.00		14.69
Maig	15.01	14.80	00.00	00.00		14.69
Juliol	14.67	00.00	00.00	00.00		14.39
Octubre	15.96	15.74	00.00	00.00		15.60

Alexandria	Octubre	Desembre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	30.40	30.60	Nbre	17.39	00.00	17.45
	Novembre	Gener	Gener	17.14	00.00	17.20
» Sakellaridis	34.40	34.92				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	27.37	27.15	00.00	00.00
Març	27.37	27.16	000.0	00.00
Maig	27.42	00.00	00.00	00.00
Octubre	28.28	28.15	00.00	00.00
Desembre	27.90	27.70	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	28.25	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	27.15	00.00	00.00	00.00
Març	27.09	00.00	00.00	00.00
Maig	27.00	00.00	00.00	00.00
Octubre	27.43	00.00	00.00	00.00
Desembre	27.33	00.00		00.00

Barcelona, 6 d'octubre de 1923

Anuncis Oficials

S'anuncia als tenedors d'obligacions de la «UNIÓ D'EMPRESARIS DE POMPES FÚNEBRES DE BARCELONA, S. A.», corresponents a l'emissió del 28 d'abril de 1916, que el dia 15 del corrent, tindrà lloc a l'estatge social, Plaça de Santa Anna, 24, primer, a les onze del matí, el sorteig de cinquanta de les dites obligacions davant del notari don Guillem A. Teixidó, d'aquesta ciutat.

Així mateix ha acordat el Consell d'Administració de la mateixa entitat l'amortització del saldament de documents de crèdit que encara hi ha pendents.

Barcelona, 6 d'octubre de 1923. — El secretari del Consell d'Administració, Josep Tàpies Mestres.

Banca Tusquets, S.A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Els esports

FUTBOL

EL VALENCIA A BARCELONA

En un partit irregular i de joc desconcertant el campió de Llevant i el reserva del Barcelona empaten a zero gols. — Ahir, a la tarda i davant de nombrosa concurrència, tingué lloc al camp del Barcelona de Les Corts, el primer dels dos partits concertats pel club degà, amb el València F. C., campió de Llevant.

Si per aquest partit haguéssim de jutjar la vàlua del bàndol valencià, la nostra impressió no es podria, de cap manera, traduir en sentit favorable als campions llevantins. En la propera Pàgina del dilluns farem sobre el particular un ample comentari. Diguem, ara, només, que la fama escampada arreu, d'una manera gairebé fantàstica, sobre la valor del bàndol visitant, en la realitat, i, atenent-nos a aquest partit, no l'hem vista confirmada en cap aspecte.

Sota les ordres d'En Castillo els equips s'alliniaren així:

València: Mariano, Simarro, Piñol, Marín, Hipólito, Esteban, Rino, Cubells, Montes, Peral i Cardellach.

Barcelona (reserva): Plattko, Conrado, Coma, Blanco, Elías, Bosch, Cella, Martí, Gràcia, Aparici I i Aparici II.

Comença el partit a gran tren, dominant els locals; però sense entendre's la línia atacant l'aventatge esdevé nul. Reaccionen els valencians i la lluita va anivellant-se, amb tot la porta valenciana es veu constantment amenaçada, donant lloc a En Mariano a lluir-se extraordinàriament, efectuant parades de gran emoció. A mesura que el partit avança, el joc perd en qualitat, tant pels uns com pels altres, i, naturalment, l'encontre està mancat d'interès. Sort que es brega amb vivesa extraordinària i això allunya l'ensopiment. Sense cap cosa transcendental va transcorrent la lluita de vegades l'esforç i la pericia individuals es destaquen damunt la ineficàcia conjunta, sobressortint en aquest particular en Peral i en Mariano pels valencians, i en Conrado, Bosch, Coma, Elías i Martí, pels locals. Cap al final de l'encontre es juga violentment per una banda i altra, sens dubte amb l'intent d'aconseguir per mitjà d'aquest procediment, el que, per les facultats futbolístiques dels contendents, no arriba.

El domini, en el primer temps, l'ha exercit constantment el Barcelona; en el segon, els valencians han causat millor impressió, fent millor joc i el domini ha anat més repartit, encara que els atacs a la porta valenciana han estat més freqüents.

S'han distingit pels valencians, en primer lloc, en Mariano, en Peral, Simarro i Hipólito. El famós Montes no ha exhibit, en aquest partit, altra cosa que la seva respectable complexió atlètica.

Del Barcelona, en Conrado, l'Elías, en Bosch i en Martí, per damunt dels seus companys. En Plattkó entrà dues vegades en joc, i quan ho feu va donar la sensació de la seva seguretat, estil i sang freda formidables.

Arbitrà el col·legiat Castillo, imparcial i regularment encertat.

En el partit d'aquesta tarda el Barcelona oposarà als valencians aquest equip: Pascual, Planas, Surroca, Torralba, Sancho, Carulla, Piera, Martí, Samitier, Alcántara i Sagi. Davant d'aquest equip, tindrà ocasió el València de demostrar les seves tan ponderades facultats i en conseqüència afirmar-les o posar-les en dubte davant del públic català.

CORRECUITA

Casa Rabat
SASTRERIA
Fontanella, 16, 1.er
Telèfon 1687
Secció de senyors
Rebudes les novetats
Secció de senyores
Aviat exhibició de models
Extens assortit d'abrics confeccionats

De les Terres Catalanes

PERPINYA

El temps. — La nit del 3 al 4 del present, es va alçar una forta tramuntana, notant-se una baixa temperatura a tot el Rosselló. A Perpinyà, el termòmetre marcà 13 graus; les fulles mortes han dansat la primera sardana al primer compàs de tardor...

Els Cantaires Catalans. — Els nostres Cantaires han posat a estudi noves composicions d'En de Noell i d'En Duran. Entre elles, una bonica sardana rossellonesa i la fantasia choral «Música celestial», molt apreciada. Un concert donat a la Llotja la passada setmana, va assolir un sorollós èxit. Es fan gestions en vistes a un viatge a Alger, amb motiu d'una visita al Círcol Català d'aquella capital.

Homenatge a «Un Tal». — La inauguració del bust al poeta rossellonès Albert Saisset (Un Tal), és fixada per al diumenge 18 de novembre. Hi assistiran els poetes rossellonesos de La Colla. En Pau Berga pronunciarà el discurs presidencial. Una cobla catalana serà contractada, i probablement serà organitzat un concert, amb l'estrena d'un comèdia catalana d'un dels millors escriptors del Rosselló.

«Le Catalan de Paris». — Aquest periòdic, dirigit pel senyor Lacour, Rue Chamartin, a París, publica belles poesies i interessants articles dels autors de la nostra terra, obrint a la nostra llengua i a les idees tradicionalistes un nou camp d'acció; és l'òrgan oficial de la colònia rossellonesa de París.

«L'Eveil Catalans. — El darrer número del valent setmanari català de Perpinyà publica un interviu amb En de Macià, un bell article d'En P. Francès, poesies i articles d'En G. Blanc, Calveyrach, C. Grando, G. Artus, Carles Bauby, etc.

Al Consell General. — Ha obert la tercera sessió el Consell General dels Pireneus Orientals, notant-s'hi la presència d'En Marty, que per primera vegada, des de la seva alliberació, ocupa el lloc on fou elegit pels seus compatricis.

Petroli a Pontella? — Una gran companyia ha emprès recerques en la propietat Jaubert, a Pontella, comptant trobar-hi petroli, com semblen demostrar-ho les primeres experiències superficials.

«La Bonne Ville de Paris» (poesies) per Carles Bauby. — A la llibreria «Editions du Monde Nouveau», París, el nostre bon amic, el poeta Carles Bauby, acaba de publicar la tercera edició de la seva obra mestra «La Bonne Ville de Paris», que tan bona acollida va rebre en els cenacles literaris de la capital. En aquest llibre, l'escriptor ha emmotllat en una factura nova, amb gràcia i vivor, les seves visions de la capital. L'èxit que ha assolit en la premsa i en el domini més aspre de la crítica, ens autoritza a afegir la nostra amistosa fulla de llorer a la corona que li han teixida. Carles Bauby i Just Calveyrach seran, de la jove escola rossellonesa, els dos poetes de llengua francesa en qui posarem la nostra fe i les nostres esperances. — C. G.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La consagració d'un bisbe

Avui, el senyor bisbe d'aquesta diòcesi ha marxat cap a Olot, per tal d'assistir demà a la consagració del nou bisbe de Canàries, l'illustre doctor Miquel Serra.

Actuarà de consagrant l'Excm. cardenal arquebisbe de Tarragona. Els prelats assistents seran els de Barcelona i de Girona.

Un present preciós d'En Cambó

Es dóna com a probable la vinguda a primers de la setmana entrant, de l'Excm. cardenal de Tarragona Vidal i Barraquer.

Presidirà la solemne funció religiosa, la qual tindrà lloc diumenge que ve a la parròquia de Besalú, amb motiu de l'ofrena de la preciosa relíquia «Lignum Crucis», present que fa a la vila esmentada l'illustre Cambó.

Un acord de l'Ajuntament

L'Ajuntament d'aquesta ciutat, a la sessió celebrada avui, ha pres l'acord de designar una comissió, per tal que aquesta, juntament amb el capitol Catedral, prosseguexin les gestions encaminades a poder fer canviar l'actual rellotge vell de la Catedral per un de nou.

Peix decomisat

La inspecció veterinària d'aquesta ciutat ha decomisat 400 quilos de peix, per no reunir les condicions que calen per al consum públic.

Furts

Aquest matí, al mercat, algunes senyores han estat objecte de robatoris, havent-se'ls pres els diners dels moneders llurs, sense que els autors hagin pogut ésser agafats.

Altres noves

Hi ha obert un concurs per tal de proveir la plaça de secretari de l'Ajuntament de Ribes del Fresser. Aquest càrrec és retribuit amb l'haver anyal de 3.500 ptes.

—L'Ajuntament de Vilanova de la Muga ha comprat un terreny en el qual hi seran edificades unes escoles.

—Demà es celebrarà a Sarrià del Ter la tradicional fira.

—El mercat d'avui ha estat molt concorregut, havent-se registrat alguns incidents amb motiu d'haver-se imposat el preu de taxa dels ous a algunes venedores.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Sessió de l'Ajuntament

L'Ajuntament, avui, ha celebrat sessió de primera convocatòria, havent-hi assistit 16 regidors.

Han estat retornats a les comissions gairebé tots els dictàmens de l'ordre del dia, els quals eren encara procedents de la sessió que no va poder celebrar-se el dia 29 del mes passat.

Després, a precs i preguntes, fou acordat de prorrogar, per tot el mes actual, el termini per treure les cèdules personals, sense recàrrec.

També va pendre's l'acord de revisar la llista de pobres que figuren a la beneficència municipal.

En el sorteig de les dues regidories vacants resultaren designats els senyors Antoni Mariner i Joan Santamaria.

Del Port

Avui ha pujat al dic, per tal d'efectuar-li unes reparacions, el vapor «Malvarrosa».

—El vaixell «La Guàrdia» segueix empotrat, procedint-se encara a la seva descàrrega. Els busos hi treballen tot el més activament possible.

Les subsistències

Al Govern civil s'ha donat una llista de la taxa de les subsistències, la qual haurà de regir des de demà, per totes les terres tarragonines, observant-se en la mateixa unes baixes notables en els preus.

Altres noves

L'industrial darrerament penyorat, per no complir la taxa i per manca de pes, ha fet efectiva la quantitat que li fou imposada.

—Demà, al poble de Riudecols, es jugarà un partit de futbol entre els equips de la Unió Deportiva de la població esmentada i de l'Helvetia F. C. de Reus. Al guanyador li serà donada una copa, ofrena de l'ex-diputat N'Eduard Recasens.

—El Centre Catòlic d'acció social, demà inaugurarà un saló de lectura amb una biblioteca per als socis.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates

MARITIMES

Copa Manuel Rocamora. — Avui, diumenge, corresponen celebrar-se a la Piscina del C. N. B., les següents proves de la valuosa Copa Manuel Rocamora, destinada pel seu entusiasta donant, al vencedor del concurs del «Nedador complet», organitzat per la nostra primera entitat natatòria.

Match Oficial de Lawn-Tennis
França-Espanya
Demà, 7 d'octubre
Pistes de la «R. S. S. Pompeya»
EQUIP FRANCES
Cochet - Cousin - Barbas
G. I H. Goutteroir
EQUIP ESPANYOL
Comte de Gomar - E. Flaquer
F. Sindreu - R. Morales - J. Tarruella - Noblom - Riera

Casa Simon
Grans Magatzems de Novetats
i Confeccions per a senyora
28, PORTAFERRISSA, 28
Avui, diumenge, Gran Exposició de les formoses i inesgotables Col·leccions d'articles de gran fantasia per a la temporada de tardor i hivern.
Senyora:
Per a imposar-se del que són els articles de Moda de la present temporada, no deixi de visitar la nostra
Gran Exposició
Casa Simon
28, PORTAFERRISSA, 28

BORSA DE BARCELONA

6 d'octubre de 1923

COTITZACIÓ UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 60'00 a 60'10 i baixen a 59'90, Alacants de 59'70 a 58'70 i a 58'80, Orenses a 14'10. Plates a 45'00, Felguera a 46'50, Colonial a 62'25 i a 62'00, Autòmnibus a 86'00 i a 85'25, Aigües a 112'00 i a 111'50, Gran Metropolità a 143'50, i Transversal a 148'00, i en tancar queden oferts a 141'50 i 147'00 respectivament.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Nords d'obertura a 58'70, baixen a 58,10, pugen a 60'00, i en tancar a 60'10; d'Alacants s'obre a 57'90 i segueixen pujant fins en tancar, que queden a 59'80; Orenses a 14'00, Col nial a 61'50, Transversal a 145'00 i a 142'00, Aigües de 110'50 a 110'00 i a 111'50, i obligacions Càceres a 30'00 i quedaven ofertes.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords de 60'00 a 59'80 i a 60'00. Alacants de 59'70 a 59'35 i a 59'60, Colonial a 62'00 i a 62'25, i Transversal a 145'00 i a 144'00.

DIFERÈNCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, baixen els Nords 1'80, els Alacants 1'40, els Colonials 1'25, i dels altres valors no hi ha comparació.

De la del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, pugen els Nords 1'00, els Alacants 0'80, baixen els Transversal 3'00, i de Colonials no hi ha variació.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

França, 44'00; suïsses, 132'50; belgues, 37'25; lliures, 33'80; lires, 33'35; dolars, 7'415; marcs, 0'03; corones, 0'015.

AL COMPTAT. COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», * a 100'50.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, pref., * a 114'75.
Ferrocarrils de Catalunya 6 %, a 102'00 i 102'25.
Companyia Espanyola de Colonització 6 %, * a 95'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 %, * a 99'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 95'00.
S. A. Colònia Güell 6 %, a 94'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, a 95'50.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 93'00.
Mines de Potassa de Súria 7 %, * a 99'00.
Gran Metropolità 6 %, * a 97'00.
General Tramvies de Barcelona 6 %, * a 99'50.
Hotel Ritz 7 %, * a 91'00.
Ajuntament de Sevilla 6 %, a 92'00.
Productes Pirelli 6 %, a 95'00 i 95'50.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 %, * a 92'75.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat

Interior A	69'85
» B	69'50
» C	69'90
» D	69'90
» E	*69'85
» F	*69'95
» G i H	69'90
Exterior A	83'09
» B	83'10
» C	82'90
» D	82'50
» E	82'85
» F	82'50
» G i H	84'00
Amortit. 5 % A	94'25
» B	94'25
» C	94'25
» D	*95'25
» E	*94'00
» F	*94'50
Amortit. 5 % 1917 A	93'85
» » 1917 B	93'85
» » 1917 C	93'85
» » 1917 D	*94'50
» » 1917 E	*96'20
» » 1917 F	*94'25
Tres v. gener 1924 A	100'85
» v. » 1924 B	100'85
» v. febrer 1924 A	101'60
» v. » 1924 B	101'60
» v. octubre 1923 A	101'00
» v. » 1923 B	100'90
» v. Nbre. 1923 A	*100'40
» v. » 1923 B	*100'30

Estrangers

Cèdules Argentines 6 %	2'495

Obligacions

Port de Barcelona	88'50
» de Melilla	99'00
» de Sevilla s. D.	*99'00
» de Gijón Musel	*99'00
Gob. Imp. Marroc 5 %	77'50
Caixa d'Emis. 5 %	84'35

Ajuntaments i Diputacions

Municipal semestre	77'50
» 1906 B	77'00
» 1907 D	*76'00
» 1910 D	*75'00
» 1912 B	74'50
» 1912 E	*74'00
» 1912 F	73'25
» 1913 B	*75'75
» 1916 B	*74'00
» 1917 B	74'25
» 1918 B	*74'75
» 1919 B	74'00
» 1920 B	74'00
» 1921 6 %	*96'00
Eixample 1899	*96'50
» 1907	*91'00
» 1913	*95'50
Bons Reforma	79'50
Diputació antigues B	*73'50
» C	*77'50
Mancomunitat 1915	*79'25
» 1920	*79'50
Caixa Crèdit Com.	75'00
	*73'50

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.a s.	63'85
» » 2.a s.	61'00
» » 3.a s.	*62'50
» » 4.a s.	*62'00
» » 5.a s.	62'50
Especials Pamplona	62'00
Prioritat Barcelona	67'00
Asturies 1.a hipoteca	61'75
» 2.a »	61'15
» 3.a »	*63'85
Lleyda a Reus	65'50
Villalba a Segovia	*74'00
Especials Almansa	75'25
Almansa a València sd.	63'50
Mines Sant Joan	65'50
Alsasua i Sant Joan	*84'25
Osca a França	*75'75
Nord especial 6 %	101'25

Alacant 1.a hipoteca	69'50
» 2.a »	* 71'50
» 3.a »	* 71'50
» A	81'75
» B	78'50
» C	69'25
» D	68'65
» E	77'00
» F	86'15
» G	95'75
» França 1864	* 56'50
» » 1878	* 53'25
» Directes	* 51'75
Còrdoba a Sevilla	* 58'25
Badajoz 5 %	95'25
Urense A. B. C. D. E. F.	* 39'50
» G. i H. prior.	63'50
M. Càc. i Portugal, 5 %	* 67'50
M. Càc. i Portugal, var.	* 31'50
Andalusos 1.a 3 %	* 53'00
» 2.a 3 %	* 32'25
Com.a Auxiliar de F.-C.	* 98'75
Gral. Tramv. 4 %	* 60'00
» » 5 %	95'75
Tramv. St. Andreu	* 73'50
F.-C. Sarrià 6 %	102'25
F.-C. de Catalunya 5 %	* 81'50
Madrid a Aragó 6 %	* 93'75
G. F.-C. Catalans 6 %	97'50
Tànger a Fez 6 %	97'25
Tramvies Sevilla 6 %	* 99'50

Aigua, Gas i Electricitat

Barcelonesa Elect. 1900	* 99'00
» » 1907	* 91'00
» » 1912	* 87'75
» » 1913	84'75
» » 6 %	95'25
Aigües Barcelona 5 %	88'50
» » 6 %	100'00
Catalana Gas E.	73'75
» » F.	73'75
» » G. 6 %	90'50
» » Bons	90'75
Mallorquina d'Elec. 6 %	* 70'00

Energia Elèctrica 5 %	85'50
» » 6 %	94'00
» » Bons	* 92'00
Elèctrica Cinca 6 %	* 91'75
Prod. Forces Motr. 6 %	* 82'00
» » » 7 %	91'00
Construcciones Elèc. 6 %	* 75'00
Regadius Llevant 6 %	* 94'00
Hisp. Amer. d'Ele. 6 %	99'50
» » » Bons	*115'00
Coop. Fluid Elèc. 6 %	* 88'00

Vàries

Transatlàntica 4 %	96'50
» 6 %	* 99'75
» 6 % 1922	103'50
Canal Urgell	* 64'00
Asland 6 %	* 96'00
» 7 %	*101'50
Foment d'Obres 5 %	* 85'00
» » 6 %	94'50
Carbons Berga	* 62'50
R. C. C. Regants Ebre	* 84'50
Construcció Naval 6 %	*100'00
» » Bons	*101'00
Const. i Paviments 6 %	* 92'00
General Regadius 6 %	* 84'50
Mecànica Vellutera 6 %	* 90'50
A. Forns Andalusia 6 %	* 97'00
Teneria Moderna 7 %	* 95'00

Accions

Catalana Gas s. D	* 77'00
» » » E	* 73'00
» » » F 6 %	85'00
Hisp. Amer. d'Ele. s. A.	*300'00
» » » s. B.	*300'00
Hullera Espanyola	*120'00
Espanya Industrial	*168'00
Peninsular Telèfons	87'00
Hispano Suiza	*203'00
Hotel Ritz 6 %	* 72'00
Anònima Cros	*150'00
Banc Barcelona ptes.	* 30'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi o preu del tiquidor.

EL SENYOR
Don Leopold Gil i Llopart
Enginyer industrial
Morí el dia 20 de setembre últim
Havent rebut els Auxilis Espirituals i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)
La seva afligida vídua donya Elisa Nebot i Torrens, fills Elisa, Maria del Carme i Leopold, mare política, germanes, germans polítics, oncles, nebots, cosins i família tota, en recordar als amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els supliquen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de la seva ànima, se celebraran, el dimarts, dia 9, a dos quarts d'onze, a l'església de Nostra Senyora de Pompeya (Diagonal, 450), per qual favor els quedaran molt agraïts
Les misses després de l'ofici i de seguida la del perdó
EL DOL ES DONA PER DESPEDIT
NO ES CONVIDA PARTICULARMENT
L'Emm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Excms. i Il·lms. Srs. Bisbes de Barcelona i Vich s'han dignat concedir 200 i 50 dies d'indulgència en la forma acostumada.

Espectacles

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3540 A

Gran Companyia catalana dirigida pel dramaturg en Josep Pous i Pagès, amb la col·laboració del notable primer actor, en Joan Montero.

Solemne Vetllada inaugural dimecres, dia 10 a la nit, estrena de:

LES VEUS DE LA TERRA

poema en quatre actes de l'eminent poeta en J. M.ª de Segarra, i el drama: LIQUIDO I PLEGO traducció d'en J. Montero. — Es despatxa en Comptaduria. — Per llistes de Companyia a l'Administració del Teatre.

Teatre Tívoli

Empresa Francesc Delgado

Gran companyia de comèdia

ANTONI PLANA - EMILI DIAZ

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu

ULTIMES REPRESENTACIONS

EN DIA DE FESTA

del disbarat còmic en tres actes, de gran èxit de broma, de Paso i Dicenta

LA CASA DE SALUD

Tot Barcelona al Tívoli a riure!!!

TEATRE TIVOLI

Companyia de comèdia

ANTONIA PLANA - EMILI DIAZ

Demà, dilluns, i demà passat dimarts, dues úniques representacions a preus populars. BUTACA, 2 PESSETES. L'obra de gran èxit de broma, de Paso i Dicenta,

LA CASA DE SALUD

Demà, dilluns, a la nit. Estrena del disbarat còmic en tres actes, de Paso i Dicenta, afortunats autors de LA CASA DE SALUD.

SIMON Y MANUELA

de gran broma. Preus reduïts Butaca, 3'50 pessetes. — Dimarts, a la nit, comiat de la companyia, amb l'obra

SIMON Y MANUELA

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

Circ Eqüestre

Avui, diumenge, tarda, a les quatre. Nit, a les deu. 2 extraordinaries funcions, 2. Colossal èxit de tota la companyia. Ovacions a Mr. ARNOSI amb la seva original col·lecció de simis i gossos comediants; a Mr. VASEUR, vencedor en nou concursos de força, campió francès; THE ORIENTAL, inimitables, únics al món. Exit creixent del famós artista català,

PEREZOFF i la seva TROUPE

Sorolloses ovacions al veritable fenomen vocal Mr. LUXOR. Per primera vegada a Espanya; C. FONTANAS, eqüestre; THE STRAKAY; THE ARQUES, etc. Entrades còmiques pels célebres clowns POMPOFF, THEDY i EMIL, i els molt ovacionats clowns NAVAS i GEROME, SILVA i KODAK. — Demà, dilluns, tarda, a dos quarts de cinc, matinée especial. Nit, a les deu. Dos extraordinàris programes.— El propvinent dijous, dia 11 octubre,

L'ESDEVENIMENT DE L'ANY

Debut RASTELLI Debut

10 únics dies, embarcant a Barcelona cap a Nova York. Un altre interessant DEBUT. LA TROUPE CEVENES, per primera vegada a Espanya, presentant un originalíssim treball, 3 senyoretes, 2 senyors, veritable atracció. Un altre DEBUT, LES DEVVERS, romans extraordinaris.

ELDORADO

Companyia de sarsuela de

JOAN VILA

en la qual figuren els populars artistes ROSER LEONIS, FRANCESC GALLEGO, MARIAN OZORES.—Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Grandiosos programes. El divertit sainet en un acte i tres quadros, lletra de Josep Fernàndez del Villar, música del mestre Luna, TRINI LA CLAVELLINA. Gran esdeveniment artístic. La popular sarsuela en dos actes i tres quadros, de Josep Ramos Martín, música del cèlebre mestre Jacint Guerrero, LA MONTERIA. Repartiment colossal: per l'eminent baríton Ricard Fusté, Roser Leonís, Felisa Herrero, Francesc Gallego, Carles Rufart. Excellent conjunt. Espléndida presentació. — Demà dilluns, EL CONTRABANDO i CANDIDO TENORIO. Nit, DIANA CAZADORA i LA MONTERIA.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE - BERGES

Avui, diumenge, 7 d'octubre. Tarda, a tres quarts de quatre. Dues obres. Sis actes. LA POMA I CLARA TAMPIN. Nit, a les deu. CROCHARD, CORRIDO, INNOCENT i MARTIR — Demà, dilluns, tarda, a les cinc. LA PRESIDENTA. Nit, a les deu. CROCHARD.

TEATRE COMIC

Avui diumenge, tarda, a les quatre, i nit, a dos quarts de deu. El drama en cinc actes LA MUJER SIN NOMBRE. A la tarda acabarà la funció, i a la nit començarà, amb la joguina LOS NERVIOS. — Demà, dilluns, a la tarda, gran matinée.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdies

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera secció. La comèdia en tres actes, de Vital Aza,

El matrimonio interino

A les sis. Secció especial, i nit, a les deu. Gran moda. L'èxit veritat,

CINEMA

Demà, dilluns, tarda, a les cinc. Matinée popular, i nit, a les deu. Popular.

CINEMA

Cada dia:

CINEMA

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de la Comèdia

Companyia catalana Claramunt-Adrià. Avui, tarda a tres quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu. Primer: representació de la magistral obra en tres actes, del gran Guimerà,

Sainet trist

Segon: el sainet en un acte,

La Baldirona

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10.-Telèfon 272 G.

Avui diumenge, tarda, a un quart de cinc i nit, a dos quarts de deu. DUETTÒ (un acte), i UN MANRESA DE L'ANY VUIT (tres actes).

Teatre Barcelona

Gran companyia de comèdia

ALBA-BONAFE

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. El divertit entremès de Leopold García Costa, TRUQUI. Tercera representació de l'extraordinàriament aplaudida comèdia en tres actes, original de l'ilustre dramaturg don Manuel Linares Rivas, COMO DIOS NOS HIZO. Nit, a les deu. Quarta representació de la celebrada comèdia en tres actes, COMO DIOS NOS HIZO. Exit definitiu de la companyia. — Demà dilluns, a la nit, COMO DIOS NOS HIZO.

COLISEUM

Corts, 595 al 599

Telèfon 3535 A.

Inauguració el dimecres, dia 10, a les quatre de la tarda. Gran funció dedicada a l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, amb assistència de les autoritats

Orquestra de 21 professors sota la direcció del notable mestre don Josep Cumellas Ribó.

	Ptes.
Butaca platea o anfiteatre amb trada	5
Llotges platea amb 6 entrades	35
Llotges anfiteatre amb 5 entrades	30
Entrada general	1'05
A partir de dos quarts de nou de la nit, sessió continua fins a les dotze, amb els següents preus:	
Butaca platea o anfiteatre amb entrada	2
Llotges platea amb 6 entrades	13'50
Llotges anfiteatre amb 5 entrades	11
Entrada general	0'75

PALACE CINE

Gran saló de moda

Avui, diumenge, sessions de tres quarts de quatre a sis, de sis a vuit, i a les deu de la nit. Colossals programes. Les comèdies d'èxit DOLÇA VENJANÇA i CELS LLUNYANS. L'emocionant film DESPRES DE LA TEMPESTA, i la pel·lícula original i instructiva ASCENSIO AL RAXALP. A la sessió de la nit, estrena de l'emocionant cinedrama LA POR A ÇO QUE NO ES VEU.

Diorama

Programa per a avui, diumenge. Grans sessions. A a la nit, augment de programa, i estrena dels episodis tercer i quart de la sensacional sèrie: EN ELS DIES DE BUFFALO BILL. NICIESES CAMPESTRES. ELS ENEMICS DEL SEXE DEBIL. FELICITAT EN PERILL. MELUSINI I BIGUDI, còmica de gran broma. — Demà, dilluns, estrena de ROBIN DELS BOSCOS, primera jornada, per DOUGLAS FAIRBANKS.

Saló Catalunya

Gran cine de moda

Notables sextet Torrents i trio Rosés

Avui, diumenge, gran matinal d'onze a una. Tarda, dues sessions, de dos quarts de quatre a sis i d'un quart de set a un quart de nou. Ultim dia: PESOMBRES I SUPERSTICIONS, creació de Douglas Fairbanks. LA MILIONARIA SENSE MILIONS, graciosíssima comèdia. A la nit estrena: LA POR A ÇO QUE NO ES VEU (First National), per Anneta Steward. — Demà, dilluns, grandios exclusiva d'Artistes Associats: LA REVENJA DE GARRISON, grandiosa exclusiva d'Artistes Associats: veritable preciositat de pel·lícula. — Dissabte que ve, l'esdeveniment més gran de la temporada: LA BOHEME, creació de Maria Jacobini.

Avís. — Avui, en la sessió matinal, es despatxaran butaques numerades per a la sessió d'un quart de set de la tarda.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

ORQUESTRINA SUÑE

Saló de reunió de famílies distingides

Avui, diumenge, des de les onze del matí, despatx de butaques numerades per a la sessió especial de les sis de la tarda. D'onze a una, sessió matinal, essent obsequiats els nens amb un sorprenent present. Tarda, a dos quarts de quatre, i a les sis, especial, i nit, a dos quarts de deu. Ultim dia de la superproducció marca (Metro), LA ROSA DE NOVA YORK (exclusiva), grandiosa obra interpretada per la eminent artista Mae Murray, film presentat amb el major i luxe i riquesa. La formosa comèdia CELS LLUNYANS, per Robertson Cole, i ACTUALITATS GAUMONT. — Demà, dilluns, quatre estrenes. No deixeu d'admirar a Clara Kimball en L'ELEGANT SENYORA BLUNDELL (exclusiva), alta comèdia que interpreta magistralment, lluint infinitat de toilettes en ambient de suprema elegància. DONA ENTREMALIADA, per Paulina Frederich, i les divertidíssimes cintes de gran broma SELF BOTONES, LA DOCTORA FINGIDA, i l'actualitat del gran partit de futbol «València S. C.» (campió de Llevant), contra «F. C. Barcelona»

Cine Princesa

Telèfon 1371 A

Avui, diumenge, TRES MILIONS DE DOT, segona jornada. UNA CARRERA DE KENTUKY. EL FALSARI, ES FACIL ESSER POLICIA. DE PARIS A ROUEN. A la nit, estrena: AMORS FREDS. — Demà, dilluns, estrenes, projectant-se LA COMTESSETA QUIMERA. DESPRES DE LA TEMPESTA i altres. — Dijous, estrena de EL PA VO REIAL.

PARC

PISTA DE GEL

Cada dia, sessió lliçons onze a una. Sessió Te, amb patinatge general, i exhibicions de dos quarts de sis a vuit. JAZZ BAND VERDURA

Acurat servei de Café Restaurant.

TURÓ PARK

PARC DE MODA

Obert fins al vespre

Avui, tarda, SARDANES i PUTXINEL·LIS.

NOTA: Les invitacions de l'Envelat monumental continuen essent vàlides per a l'entrada fins a fi de temporada

Entrada de passeig 50 cènts

Palau de la Música Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS

Concerts de tardor. Sis audicions simfòniques amb concertistes vocals, instrumentals i l'Orfeó Català. Dies 13, 18, 21, 25 i 28 d'octubre i 4 de novembre.

Seguen obert l'abonament a la Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. Detalls per programes en tots els magatzems de música.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'óperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics

Exposició del Moble

PARC DE MONTJUICH

Programa de la festa d'avui:

A les onze del matí, conferència de don Jeroni Martorell, tractant de la «CASA BARCELONINA», amb projeccions.

Nota: Es recomana al públic que no entri a la Sala ni en surti durant l'acte.

Al matí i a la tarda, COBLES De SARDANES, LES MES REPUTADES: BARCELONA, CATHALONIA i PRINCIPAL DE LA BISBAL (Fixeu's amb el programa de sardanes en la secció de notícies locals).

Grans representacions de putxinel·lis. Restaurant. The Tzigants

Preu de l'entrada: UNA pta.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

La primera de les vetllades organitzades per aquesta Entitat, tindrà lloc en el Teatre Català Romea, el dijous onze del corrent. Als senyors obonats a la darrera tanda de la temporada passada se'ls reservaran llurs localitats, fins per tot el dia 8.—Llocs d'abonament: Barreteria Gili, Hospital, 16; Rellotgeria Mullor, Devallada de la presó, 8 i Administració del Teatre.

COLISEUM Carrer de Corts, 595 al 599. - Telèfon 3535 A

El Cinematògraf més sumptuós d'Europa

Obertura el dimecres, dia 10, a les 4 de la tarda - **Gran funció inaugural** dedicada a l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona

ESTRENA DE LA MONUMENTAL EXCLUSIVA **GAUMONT**

LA MODERNA DALILA

(Samsó i Dalila)

Superba producció marca VITA-FILM interpretada per la bellíssima artista MARIA KORDA

ENGLISH SPOKEN

SASTRERIA NEW-YORK

42, FERNANDO, 42

Creació del VESTIT reclam IANQUI

a mida, a 100 ptes. de **Cheviot anglès** pur, garantitzant el seu resultat

Vestir-se en aquesta casa és ESTALVI I ELEGANCIA

Totes les nostres seccions de gèneres del país i anglesos són a base de

quantitat, qualitat, perfecció i economia

Tenim confeccionats 1.000 gavanys, en els últims models nordamericans

a 80, 110 i 130 pessetes un

Visiteu els aparadors i veureu els models i gèneres

ON PARLE FRANÇAIS

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —

Angina de pecho, Vejez prematura y demás enfermedades originadas por la **Arteriosclerosis e Hipertensión**

Se curan de un modo perfecto y radical y **se evitan** por completo tomando

→ **RUOL** ←

Los síntomas precursores de estas enfermedades: *dolores de cabeza, rampa o calambres, zumbidos de oidos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad*, etc., desaparecen con rapidez usando **Ruol**. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; *suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina;* no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: **Segalá**, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

GADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-níquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESOL

Molts **ACCIDENTS IMPREVISTOS** poden ésser fatals si no es té ben aprop un remei d'urgencia

En totes les cases, en lloc preferent, deu haver-hi **sempre** una botella de

Aigua Oxigenada VOLCÁN

Un cop, una ferida, una lesió no s'endanya si es renta desseguida amb aquest remei senzill i d'efectes immediats

Dipositaris: J. URIACH I Cª

FARMACIES PRINCIPALS

Bruch, 46

La Puda de Banyoles

Oberta des del primer de maig al 30 d'octubre

Les seves aigües constitueixen un tipus únic a Europa. Per als herpètics, escrofulosos, pretuberculosos, artrítics, catarrosos i avariòsics no tenen rival, essent en aquest últim sentit, substitutives de les d'**Archena**.

S'imposa l'examen dels seus ulls

Vostè està fatigat: no dubti que necessita ulleres. El seu tre all fet amb llum artificial ha causat la seva vista i solament uns cristalls adequats han de proporcionar-li descans

Estem totalment a les seves ordres i la seva visita serà per a nosaltres un honor que li regraciem per endavant

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 2

BARCELONA

L'Hèrnia

Curada per 50 pessetes

mitjan ant el nou embenatje americà "PERFECT" Aquest còmode i pràctic aparell elàstic, sense ressort, que s'amotlla al cos com un guant, no te els defectes dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i en els resultats positius de contenció i curació radical de l'hèrnia (trenca dura). 5.000 pessetes es regalen al qui demostri el contrari. Desconfieu de certs estrangers que, fracassats en llurs països, circulen per Catalunya anunciant-se en els Hotels, prometent al Trencat coses impossibles. No comprar cap altre embenatge ni braguer, sense abans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaigs gratis De 9 a 1 de 3 a 7. Casa PALAU, carrer Ample, número 14 (tocant a l'església de la Mercè).

"CHIC ET SIMPLICITE"

Revista de Modes de Paris amb traducció castellana

Elegancia sense exageració

100 models i un patró retallat, per 1'50 pessetes

Demaneu-lo a per tot i a son agent a Espanya:

Albert Bonet Mercaeria - Plisés - Calats **Claris, 15.-Barcelona**

COMERCIANT ESTRANGER

establert a Barcelona fa anys, amb gran clientela en ram de bisuteria i objectes d'escriptori de casa solvent i coneguda, per a les principals places d'Espanya. Referències bancàries de primer ordre. Esc. 1400 «Tirolesa», Pelayo, 1.

Catarro dels nois

L'Anti-catarral BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor Carters, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Joan Punti i Collell, Prev.

Manera d'escriure el Català

75 cèntims

«Foment de Pietat Catalana» i principals llibreries

Traspassos

Traspasso pis moblat, al carrer Comte de l'Asalto, molt ben situat, set habitacions, per absentar-me, per 6.500 pessetes.

Pis amoblat amb dispesa, traspasso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt céntric.

Botiga comestibles tocant al Mercat Sant Antoni. Traspasso.

Espardenyeria molt céntrica gran vivienda, poc lloguer, 6.000 pessetes de traspás.

Pensió d'artistes, se traspassa, en bon preu en el carrer Comte Assalt, moltes habitacions.

Pis lloguer 80 duros traspasso amb mobles, 2.500 pessetes, al Paralelo.

Piset en torre, se traspassa amb mobles, bon preu. 4 dormitoris, menjador, safareig, water i electricitat. Lloguer 20 duros.

Pis 8 habitacions totes ben moblades amb ascensor, bany, water, cómodes, lloguer 45 duros, traspasso 5.000 ptes.

Principal al Poble Sec, se traspassa se nsa mobles, lloguer 35 duros.

Pis 4 habitacions se traspassa moblat per 3.000 pessetes, lloguer 9 duros, prop carrer Princesa.

Torre al Poble Sec, 4 habitacions, menjador, gas i electricitat, jardí i patí. Lloguer 26 duros, se traspassa sense mobles.

Botiga amb gran vivienda, tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspassa.

Piso céntric, tocant Rambla se traspassa per 3 mil ptes. valor mobles, lloguer 22 duros. Urgeix.

Traspasso pis prop Gran via esquerra Aixampla llogo 18 duros, 6 habitacions, galeria cuberta, molt ben amoblat, per 2.500 ptes.

Empresa Ideal d'Informació Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 5 de la tarda

Traspasso local

per a indústria o magatzem en condicions per a Imprenta, punt céntric. Esc. 51117, Rambla Flors, 16 (anuncis)

Vendes

Terrenys a preus ventatjosos per a vendre

en bloc o en parcelles, formant en total uns 14 solars, situats davant a la Sagrada Familia. Raó: «Federación de la Propiedad». Escudillers, 4, 7 i 9, primer, segona.

VIOLINS

Violoncels, Arpes i altres instruments: Especialitat Casa Parramón. Carme, 8, 1.

MEDICAMENTS

químicament purs, específics farmacèutics i algües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Raltà. Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Piano noguera estrano. sordina, carrer Angels, 4, 2-2

Urbanització Canti

CAN TUNIS

Solars al comptat i a 4 anys a termini

Valor d'un solar: 1,550 pessetes

Informes de franc. Filella, Escudellers Blancs, 7, segon. De 7 a 9; festius, de 10 a 12.

Piano creuat color

Carrer Universitat, 96, entresol.

Torre es ven prop Passeig Bonanova, molt ben situada per 12 mil duros.

Auto Ford Sedan, molt bon estat a tota proba, per 3.600 pessetes.

A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.536 ptes. anyals, per 38.500 duros.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 355 pessetes, per 25.000 duros.

Auto semi-non, dos baquets marca Doby, roda recanvi, vene per 3.500 pessetes.

Auto «Martini» 16|22 set seients, estat nou, vene a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Casa torre gran, en poble próximBarcelonaamb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

David motor mag. 2 baquets, en perfecte estat, es ven per 2.500 pessetes.

Auto esport arrancada electrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9,000 pts.

Se ven en c. Mallorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 3 % per 38.500 duros.

Torre es ven, peu tranvia, aigua, gas, electricitat, confort modern, baratissima, 15.000 ptes.

Ford Sedan, en molt bon estar, vene per 4.000 pessetes. Arrancada eléctrica i a tota prova

Bar com a als afores de Barcelona, molta parroquia, preu 6.000 pessetes.

Barraca d'obra amb tres habitacions i hort al Clot. Preu 1,200 pessetes.

Caseta barraca prop carrer València, molt ben situada, amb jardí-hortet, sense estrenar, es ven per 1600 pessetes.

Camioneta Ford, molt ben carrossada, propia per a teixit o similar, a tota prova, per 4.100 pessetes.

Es ven finca de 29.000 pams amb gran hort i casa pròpia per a vaqueria, prop de Barcelona, per 40.000 pessetes.

Casa de 3 pisos i botiga molt espaiosa, terreny 20.000 pams en poble prop d'aquesta, preu 1.500 pessetes.

Bar casa de menjar i fonda amb 23 llits, lloguer barato als afores de Barcelona. Preu 9,000 pessetes.

Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5.

Lloguers

Torre a Horta amb jardin, aigua i electricitat, es lloga per 50 duros.

Torre per llogar sense traspas, peu tranvia, set habitacions, bany, water, jardi per 45 duros.

Pis principal en carrer céntric, prop tranvia, electricitat, terrat, lavabo, molt elegant. Lloguer 55 duros.

Torre a Gràcia, peu tranvia amb tot confort, llogner 50 duros.

Dos pisos carrer Aragó dreta Aixampla. Lloguer 50 duros.

Torre a Sant Gervasi, lloguer 35 duros sense traspás.

Casa Ronda St. Antoni, se lloguen 2 pisos, senes traspás, lloguer 40 duros, moderna, rescent construida.

Pis al carrer Provensa se lloga tot moblat o part, o també se traspassa, lloguer 35 duros.

Casa de planta baixa pròpia per a indústria, composta d'una quadra de 6.000 pams, i un'altra de 5.000 ptes. molt es i edit, i un'altra pels porters, se lloga pel primer de gener.

Café- concert prop Barcelona compost de café taules i tot el moblliari pel matei x 1 2 pisos abitables, lloguer 300 pessetes mes.

Raó: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, baixos De 3 a 5

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Local propi per a garage, es lloga a bon preu. Nàpols, 206.

Pianos de lloguer i venda. Carme, 8, primer.

Ofertes

Modista a domicili

Via Layetana, 60, porteria.

A cada poble

Persona activa amb poc diner empleat, es pot guanyar la vida venent noveltats en perfumeria. Escriure a C. D. P. Rambla Flors, 16, baixos, Barcelona.

Dispeses

Casa particular

desitja Sr. tot estar, balcó c., dutxa. R.: Corts, 469, Granja.

Espléndida habit.

c. Corts per a 2 amics o senyoreta, tot estar. R.: Pas. Gràcia, 50, estanc.

Casa particular

per a Sr. tot estar, menjar, se, tocant Pl. Catalunya: Diputació, 276, tercer, 3.ª

En família

Se desitja senyor tota pensió, bon tracte. P. Fortuny, 13, primer, 1.ª xamfrà Ur. Dou.

Per a senyoreta

o senyor habit. tot estar en casa Sra. so'a. Aribau, 31, ent. 1.ª

Matrimoni

Desitja habitació sols dormir en casa honorable, neta i amb sol. Escr. condicions 6110. Rambla Flors, 16 (Anuncis).

Cedeixo habitació

a senyor tot estar o sols dormir, balcó carrer. Universitat, 71, tercer, primera.

Compres

Finca rústica

desitjo de tres a cinc mojades, en casa, hort, aigua i camí carretera, prop poble, a la comarca del Llobregat, entre Sant Boi i Martorell. Dirigirse, indicant preu, a M. R., Bruch, 119, quart, segona.

Comandes

Ajudant

de cuina practic es desitja. Carrer del Carril, 41.

Senyora

s'ofereix per a repassar i apedassar roba en hotel o casa particular, Corr 11, 42, 2.on, 1.ª

Anuncis

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalviareu temps molèsties i diner. - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4263 A

DARRERES INFORMACIONS

Notícies de la Península

ACABAMENT DE LA SESSIO DEL PROCES D'ATO

Madrid, 7, 12'30 matinada.

El defensor senyor Barriobero va dient:

Invita als jutges a què no es deixin influir per suggestions de cap mena; prix és precis que d'Espanya no es digui el que d'un estat americà, en el qual es qualifica els jutges de caçadors de delinqüents.

El jutge estudia el cas concret i sobre el cas actua.

Recorda la frase d'ahir del fiscal: La culpabilitat dels altres no està plenament provada.

Amb recordar-la hauria complert la seva missió — diu — però, com abans he dit a més de magistrats sou ciutadans, i per això he requerit les vostres consciències, pensant una estona en veu alta per a collaborar amb vosaltres a fer justícia.

Se sap on és Casanellas. No s'ha intentat entaular amb el Govern dels Soviets cap gestió per a l'extradició, o almenys perquè es porti un testimoni d'aquest sobre la seva participació en els fets.

Quelcom més greu és entendre's sobre problemes materials, i Anglaterra ha aconseguit acords comercials amb el Govern dels Soviets.

Jo acuso d'encobridors als qui no han intentat res en aquest sentit.

Acaba amb una frase de Montesquieu, la qual recorda a la consciència dels jutges, i que diu així: La injusticia que es comet contra un és l'amenaça contra tots.

Informa a continuació el senyor Fernández Boixader, defensor de Josep Miranda (a) «El Florista».

Diu que de l'únic que s'acusa al seu defensat, és de què tenia coneixement del propòsit que portà a Madrid a Matheu i a Nicolau, d'atemptar contra la vida del cap del Govern, i això no es prova en cap moment del procés. El provat és el contrari, puix no els cercà un estatge amagat, com hauria fet d'haver-se-hi sabut que existien propòsits criminals. Miranda, per guanyar-se una estrena, cercà l'habitació que més aviat trobà. No va anar als barris extrems de Madrid, sinó que cercà l'habitació en el seu mateix barri, a vint passes del lloc on tenia una indústria de flors. No va dir a la mestressa de l'habitació que fossin nebots seus aquests individus, sinó que eren cosins solament, com així consta en el sumari.

Nega que l'acte de facilitar una habitació es pugui considerar com a complicitat en la conissió d'aquest delicte. L'habitació la podrien haver facilitat moltes altres persones, com visqueren, sense que ningú els molestés, 15 dies a la Pensió Espanyola del carrer d'Echegaray.

Adverteix que no solament Espanya, sinó tot el món, els proletaris de tots els països, estan pendents de la sentència que es va a dictar.

Acaba encomanant a la rectitud del Tribunal, la sort del seu defensat.

Informa don Pere Rico, defensor de Mauro Bajatierra.

Com a qüestió prèvia, vol declarar la significació de la seva petició en el primer dia de la vista d'aquesta causa, de què es suspengués el judici, perquè no essent retroactiu, no procedia prescindir del Tribunal del Jurat en aquesta causa. No és que tingués por al Tribunal de dret ni desconfiança, tot el contrari, però no hi ha dubte que aquest és un cas de delicte d'opinió i no cal pensar solament en l'extricta interpretació de la llei, sinó en altres conceptes que tots comprenen fàcilment.

Disserta sobre la diferència d'uns i altres delictes, no podent-se aplicar el mateix criteri al que mata per robar o reservar-se d'alguna manera, al que empentat per mòbils d'un idealisme comet un delicte de sang.

Està segur de què a Bajatierra l'ha perjudicat el seu cognom, que és tan conegut entre els homes que defensen la vida del radicalisme. Si s'hagués tractat d'alguna altra persona segurament ningú s'hi hauria fixat.

Com els anteriors defensors, argumenta per a demostrar que el seu defensat ignorava en absolut els noms de Nicolau i Matheu, ni tan sols els coneixia.

Explica el viatge de Bajatierra a Eibar, i diu que com que hi anà com a delegat de la Confederaci General del Treball, era natural que no exposés el veritable motiu i li digués a Delgado que anava a cercar treball. Si un magistrat va a realitzar en una ciutat una visita d'inspecció, no anirà dient a ningú quin és el veritable motiu del seu viatge, per raons de discreció.

El que no està provat és que després cap pistola. Pel contrari, el dia que en antes figura que es compraren les pistoles, Bajatierra era a Madrid pres i malalt.

Considera un xic infantil que en Bajatierra, home previsor i acostumat a les lluites socials, anés a comprar vint pistoles precisament a casa d'un armer confident de la policia i la casa del qual era constantment vigilada pels agents. Però és que encara qui en el cas de compra o intent de compra de les vint pistoles, no podria assenyalar-se la complicitat d'En Bajatierra amb els autors de l'atemptat. Tampoc es pot aveure complicitat en l'adquisició del quilometric, perquè amb ell no es facilitat la fugida de ningú ans al contrari, es dificulta. Amb bitlles ordinari, la policia no sab qui viatja, mentre que amb el quilomètre està sempre identificada la personalitat del viatger.

Combat les violències de tota classe que són obra del fanatisme, i excita el jribunal que s'inhibeixi de tota violència i s'inspiri en la justícia, absolvent al seu defensat.

S'aixeca la sessió a le sset.

LA REUNIO DEL DIRECTORI.—VISITES

A dos quarts de nou de la vetlla ha terminat la reunió del Directori.

El general Vallespinosa ha dit que el cupus per al pròxim any s'havia fixat en 78.000 homes, o sia 12 ó 14 mil menys que l'any anterior.

Amb això — ha dit — queda desvanescut el rumor que ens atribuia propòsits bèlics.

Han visitat al president del Directori una comissió de la Penya Rhin, de Barcelona, al davant de la qual hi anava el seu president, don Jordi Moris, altra de la comissió mixta del comerç de Barcelona, i altra de taverners, per a protestar que l'Institut de Reformes Socials intenti ferlos tancar els establiments els diumenges, de dues a quatre de la tarda.

SOBRE LA POLITICA ECONOMICA DEL DIRECTORI

En la Presidència s'ha facilitat la següent nota:

«El Directori es creu en la necessitat de sortir a l'encontre dels nous i infundats rumors circulats a Balsa, tals com la probable conversió de l'Exterior i l'augment d'impost sobre la renda de valors públics.

Reiteradament ha afirmat que no té per ara altra política econòmica que la de sanejar els ingresos i disminuir les despeses públiques, i així ve fent-ho ja amb mètode i perseverància.

Nova prova d'això és la reducció acordada del pròxim contingent militar i el llicenciament en projecte dels que es troven en files, tan aviat finalitzin els cossos les pràctiques que s'estan verificant.»

MOCIO DE L'ASSOCIACIO D'AGRICULTORS

L'Associació d'Agricultors d'Espanya ha dirigit una moció al president del Directori exposant-li les seves aspiracions.

En el document hi han allusions contra l'industrialisme del litoral

YA CAMBRA INDUSTRIAL DE MADRID

La Cambra Oficial d'Indústria de Madrid ha elevat al Directori militar un escrit, en el qual després de manifestar el seu propòsit d'exposar als nous poders les seves aspiracions respecte a cada un dels problemes econòmics pendents, fa algunes consideracions referents al problema ferroviari.

EL PROBLEMA DE L'HABITACIO

S'ha presentat al Directori militar amb les firmes de nombrosos veïns de Madrid, un escrit que diu:

«Els que suscriuen, desitjosos de contribuir a resoldre el psoblema de la e'escassitst de les habitacions, solliciten del Directori militar que es diiti una disposiió de raràcter ginerel per a obligar a que tots els terrens emplavats en el perímetre de les capitals de «provincia» propietat de l'Estat, Diphtacions i Ajuntaments es parcelin i es venguin en pública subhasta dintre d'un termini prudencial, contràguent el comprador el compromís d'edificar sobre ells, en el terme de dos anys, cases d'habitació i que les rendes que assenyalí no puguin exeir del 8 per 100 del capital invertit.»

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Nota oficial de Guera:

Zona oriental. — En el sector de Tizzi-Azza s'han verificat agressions aislades, refusant-se amb foc de canó.

Sense novetat.

L'enemic féu dos dispars de canó sobre Tiferauit, sense conseqüències.

En la posició de Colla, prop de Tifarauit, han realitzat acte de sumissió tres homes i set dones, i nou nens ofrenant l'armament i municions.

L'aviació prosseguéix les operacions de reconeixement, sense observar anormalitat en el front i estorbant la clebració de sòcols

En la resta del territori del protectorat, sense novetat

RECOMPENSA

Com a premi a la seva vasta tasca periodística, el Govern francès ha nomenat oficial de la Legió d'Honor al senyor Andreu Mewil, qui fou a Madrid director de l'Agència Radio i corresponsal del «Echo de París».

NOTA BURSATIL

Els fondos públics estan irregulars, reposant de 0'50 a 1 per 100 l'Exterior, que es cotitza entre 87 i 84.

L'Interior baixa un quart, i tanca a 69'30.

Segueix el descens en les accions del Banc d'Espanya, qut passen de 569 a 556.

En Ferrocarrils hi ha molt de negoci, fent-se nombroses operacions, però com que en acabar predomina l'oferta, es determina una baixa de 10'50 ters en A'acants i de 12 en Norts.

Els francs baixen 10 cèntims, les lliures pugen 26 i els dòlars 5.

NOTA DE LA LEGACIO DE PORTUGAL

La Legació de Portugal a Madrid, comunica el següent:

Aquesta Legació declara que no tenen el menor fonament les notícies telegràfiques trameses des de Vigo, i publicades per alguns periòdics de Madrid, sobre moviments revolucionaris i la conseqüent alteració de l'ordre públic a Portugal.

La tranquillitat és absoluta en tot el territori de la República.

LA IMPORTACIO DE BESTIAR

A la «Gaceta» apareix una reial ordre del cap encarregat del despatx de Foment autoritzant a diversos industrials per a importar bestiar del Marroc per les duanes de La Línia, Barcelona, Santander, Bilbao i Santa Cruz de Tenerife, en nombre i classes que s'esptcifica detalladament en la relació que acompanya a la disposició.

En canvi han estat denegades altres peticions formulades per a importar bestiar de punts on per causa de la glosoped . és perillós accedir a aquestes peticions.

AL SUPREM DE GUERRA

En la reunió del ple del Consell Suprem de Guerra i Marina s'ha acordat el pla de treballs per a la propera setmana.

Dilluns i dimarts se celebrarà la vista de la causa instruïda contra dos soldats acusats de delictes de furt i deserció.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

Descarrilament d'un tren que anava a 110 quilòmetres per hora

El ràpid París - Port-Bou descarrila prop de l'estació de Cornellà de Vercol. Alguns ferits. - Destroces materials importants

El diari de Perpinyà «L'Independent», arribat darrerament a Barcelona, publica la següent informació que interessa especialment als nostres lectors, perquè es tracta del descarrilament d'un tren en el qual acostumen anar molts catalans de les dues vessants dels Pirineus.

Diu així la informació de l'enviat especial de «L'Independent»:

RECORDEM EL PASSAT

«La secció Narbona-Cerbere està predestinada a la desgràcia: és com si diguéssim la secció fatal de la xarxa del Migdia. En poc més d'un any s'han produït en aquesta sessió tres accidents que han tingut les proporcions d'una catàstrofe. Fem-ne memòria. Al juliol, la catàstrofe del ràpid davant de Vilanova-la-Raó; a l'agost, la catàstrofe del Font Romeu-Exprés prp de Fitu; i, a l'ctubre l'accident de Leucate. Aquesta nit, davant de Cornellà del Vercal s'ha produït un descarrilament que, per les circumstàncies i conseqüències, recorda el del Font Romeu-Exprs. L'enquesta administrativa, a aquesta hora, no ha determinat les partularitats del fet, però la del nostre enviat especial podrà explicar-lo.

El tren ràpid París-Cerbere-Port-Bou, que surt de Perpinyà cap a Cerbera a les 2 h. 35 m. de la matinada, avui es componia de 9 vagons de viatgers, dos fursons i una locomotora. La màquina Compound, nou model, era pilotada pel maquinista Gros i el fogainer Labat, tots dos del depòsit de Tolosa.

El tren havia sortit de l'estació de Perpinyà i el maquinista accelerava la marxa per a guanyar un mic de retràs que duien. Pel tros de línia recta que hi ha abans de l'estació de Cornellà, el maquinista havia llençat el tren a una velocitat de 110 quilòmetres, essent la velocitat màxima de la sessió la de 115.

Després del pont damunt l'«Agulla de la Mar», a 150 metres més enllà de l'estació de Cornellà, el tren descarrilà des del tender fins al furgó de cua. El tren continuava la seva marxa desordenada fora dels ralls, matxacant les travesses, esclafant els coixinets, torcent els ralls, pulvritzant les estelles.

El maquinista frenava, però el tren, en virtut de la velocitat adquirida, avençava pels solcs fets per les rodes del tender i passà l'estació de Cornellà.

Els aparells d'unió dels vagons es trencaren, quedant-ne set de viatgers i el furgó a la via amb les rodes clavades, mentre que la màquina i els altres quatre seguien llur marxa.

A 300 metres del primer grup, a un vagó de tercera, se li trencaren les cadenes passant el terraplé i cainé de costat a un camp, uns metres més baix. La locomotora, encara damunt dels riells, avançà 200 metres més, arrossegant el tender i dos vagons que llauraven i sacudien la via i el terraplé. Un dels dos cotxes de passatgers s'inclinà lleugerament i la màquina s'aturà.

Així, doncs, el tren s'havia trencat en tres trossos: un de 8 vagons quedats al terraplé e nun «desordre» impressionant, un vasó agegut a un camp més baix que la via i, en fi, la locomotora, el tènder i dos vagons, un dels quals estava en desequilibri, com diuen els de l'ofici.

La locomotora havia corregut 500 metres des del lloc del descarrilament fins al de la parada, sense sortir dels riells.

EL PANIC DELS VIATGERS

El tren anava quasi ple, malgrat haver-hi afegit un vagó a la sortida de Narbona. La majort part dels viatgers es dirigien a Port-Vendres a pendre el vapor de l'Argèlia. El pànic fou molt gran entre els passatgers. Els que anaven als vagons que quedaren plantats al terraplé pogueren saltar fàcilment a la via, però fou molt difícil treure els que anaven al vagó que havia calgut del terraplé.

El personal del tren, el maquinista Gros, el fogainer Labat, el cap del tren Germain, donaren exemple de sang freda i altruisme.

LES VÍCTIMES DE L'ACCIDENT

La primera preocupació dels viatgers indemnes i del personal de l'estació de Cornellà, fou auxiliar les víctime, ja que de diversos vagos sortien queixes i crits de dolor. Del vagó de tercera agsrut al cap d'avall del terraplé, treguéren a Mr. Gerin i la seva senyora Zoe Guerin, veïns del bulevar Seguin, d'Oran, ell amb una ferida a l'espatlla i ella amb una forta contusió al front.

D'un altre vagó fou treta Mme. Lonet, veïna del carrer de Bel-Air, a L'Estaca, la qual tenia diverses ferides al cap i es queixava de forts dolors als ronyons i les cames.

En fi, el guardafré Xifré, del depòsit de Narbona, havia rebut unes ferides a la cara i a l'espatlla, per haver-li caigut al damunt els baguls i maletes del furgó.

El cap de l'estació de Cornellà havia telegrafiat a Perpinyà i el cap d'aquesta estació avisà de seguida el doctor don Lleó Pous, metge de la companyia, a les autorits administratives i judicials, fent preparar un tren especial de socors per a portar al lloc del succés el dalar Pous amb el material d'ambulància necessari.

A les cinc el tren de socors arribava al lloc del descarrilament i el doctor Pous començava a curar els quatre ferits, l'estat dels quals, per sort, no inspirava cap inquietud. En efecte, els tres viatgers han pogut ésser duts cap a Port-Vendres per a esperar el vapor i el ferroviari ha pogut ésser portat al depòsit de Narbona.

L'ENQUESTA ADMINISTRATIVA JUDICIAL

Mr. Cavaillé, inspector del control dels ferrocarrils, i Mr. Cabanes, comissari central, ha nanat, a les sis del matí, al lloc de la catàstrafe per a recollir les primeres informacions de vista per a la doble informació administrativa i judicial.

HI HA HAGUT MALVOLENÇA?

Les causes de l'accident no han pogut ésser determinades a l'hora que escrivim. No obstant, el maquinista del tren ha donat referències precioses per a l'enquesta, de les quals sembla deduir-se que l'accident ha estat degut a malvolença.

—Immediatament després del pont damunt l'«Agulla de la Mar — ha dit en substància el maquinista — la locomotora ha fet un bot formidable, com si les rodes haguessin trobat un bstacle, i, de seguida ha sortit una flama de sota del tènder. Des d'aleshores el tren ha anat a la deriva. Jo tinc referències precioses per a l'enqueta.»

En efecte, d'aquestes declaracions, sembla deduir-se que l'accident ha tingut per causa una malvolença. Les constatacions fetes sobre el terreny semblen comprobar «a priori» les declaracions del maquinista.

Sigui d'això el que vulgui, l'enquesta continua i nosaltres la seguim per a informar els nostres lectors. El servei dels trens és fet per via única i la Companyia del Migdia ha pres de seguida les mesures per aixecar els cotxes i adobar la via abans de les 48 hores.»

La situació a Barcelona

ELS RETOLS EN CATALA

Ahir vespre, un periodista va dir que s'havia presentat un individu a una botiga del Passeig de la Creu Coberta, dient al propietari que per ordre de la superioritat, li donava tres dies de temps perquè retirés els rètols en català.

El general Lossada quedà estranyat d'aquest fet, i digué que no havia donat tal ordre, i que per tant aquest individu deu ésser alguna autoritat «fula».

DIU L'ALCALDE

Cada dia, a dos quarts de dues, l'alcalde compareix davant dels periodistes, que l'esperen a la sala de l'Alcaldia.

Els periodistes an rodona i l'alcalde els acostuma a dir el qui passa. Regularment no passa res.

Ahir va dir que l'havien visitat el marquès d'Alella, el doctor López el Fiscal...; va dir part de la conversa que havia tingut amb el marquès d'Alella...

—I com està el cartipàs? (Tot això passa en castellà.)

—S'està estudiant.

—Diuen que se suprimiran Comissions?

—Qui sap! Segons!

—I quines se suprimiran?

—No hi ha res decidit. Les quatre principals comissions: la de Finances... la de Foment .. la... la (un funcionari): la de Mercats; la... la... (el mateix funcionari: la de Governació o Central) la de Governació o Central....

—I la de Cultura?—li preguntava un.

—No, home: la de Cultura és molt important i és especial (reprenia l'altre).

—Sí (diu l'alcalde), la de Cultura és una comissió important i és especial....

LES BOMBES DE TERRASSA

Per a recollir les quatre bombes trobades fa alguns dies en una barraca dels voltants de Terrassa, estigué en aquella ciutat el capità de la Mestrança d'artilleria, don Godofred d'Odriozola, qui les ha portat a aquesta capital, dipositant-les per al seu anàlisi en el parc d'artilleria.

Les esmentades bombes, les quals són esfèriques, estan carregades segons sembla amb magnesi i pólvora, i tenen rematxes d'acer com metralla; pesen uns 600 grams i estan mancades de metxa.

Són iguals a les del primer model que es fongueren a aquesta capital per a l'exèrcit francès.

DETENCIO

Seguint instruccions del cap interí de la brigada primera del social, senyor Manzanera, els agents de la brigada han detingut a Josep Rafael Bartolomé, suposat autor de l'atracament comès el dia 7 de maig últim al carrer de Tarragona, barriada de Sans, i del qual fou víctima el cobrador de Banc Josep Gobern, al qual li prengueren 1.200 pessetes.

El deingut ha quedat a disposició de les autoritats en els calabossos de la Direcció de Policia.

LES CASES BARATES

En l'última sessió celebrada per la Federació de Cooperatives de Cases Barates de Catalunya i Balears, s'acordà per unanimitat, sollicitar del president del Directori Militar senyor marquès d'Estella, se serveixi convocar com més aviat millor, el concurs per a la concessió de 50.000.000 de pessetes, destinades a prèstecs per a fomentar la construcció de tal gènere d'habitacions.

També s'acordà reiterar-li l'acord adoptat en l'últim Congrés celebrat a Barcelona per la Federació, referent a la immediata modificació de la vigent llei de cases barates.

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL

La Comissió Mixta del Treball en el comerç d'aquesta ciutat, en la sessió celebrada el dia primer del corrent, s'ocupà dels assumptes següents:

Designà els patrons i dependents que durant el corrent mes hauran de constituir en concepte d'adjunts i vocals, sota la presidència del senyor magistrat president de la Corporació, la Ponència Tribunal que entén de les reclamacions de dependents contra els seus respectius patrons.

Amb motiu d'una moció del senyor magistrat president, acordà passar a estudi dels Comitès paritaris, la qüestió relativa a l'abast del concepte d'hores extraordinàries de treball i a la seva remuneració.

Continuà la discussió dels termes en què ha d'entendre's el contracte de treball a prova, quedant sobre la taula el dictamen elaborat per la ponència especial a l'objecte d'ésser més àmpliament discutit en la sessió pròxima.

S'acordà procedir a la comprovació de diverses denúncies formulades per infracció de la llei del Descans Dominical.

Festa Major del Roser a Sarrià

Després d'haver, ahir, tritllejat les campanes de l'església anunciant la festa i haver l'Associació d'Amics dels Pobres de Sarrià repartit almoines i bons de pà, arròs i carn, seguirà el següent programa:

Avui diumenge, al matí, a les vuit, repartiment als pobres d'almoines de pà, carn i arròs, complint la disposició testamentària d'En Jaume Piquet, autor dramàtic (A. C. S.); a les nou, repartiment de 1.500 pessetes, per accions meritòries i virtuoses, també deixa d'En Piquet, a les deu, solemnial Ofici, cantant la capella sota la direcció de mossèn Obiols, i sermó de mossèn Enric Gàbana, i en sortir d'Ofici, ballada de sardanes a la Plaça Prat de la Riba.

A la tarda, Rosari cantat. Gran ballada de sardanes a la Plaça Prat de la Riba.

A la nit, funcions de teatre a l'Orfeó Sarrianenc, a l'envelat La Violeta i lluït ball a la Joventut Sarrianenca. Gran ballada de sardanes a la mateixa plaça i a l'Orfeó Sarrianenc

Demà dilluns: A les deu, ofici de requiem pels veïns morts durant l'any passat. Sermó de mossèn Enric Gàbana, del bisbat de Girona.

Tarda: Gran ballada de sardanes a a mateixa plaça i balls de sala als envelats de la Joventut Sarrianenca i de la Violeta, i a les altres societats.

A la nit: A les nou, concert a la plaça a càrrec de las orquestres i casinos.

A les deu, ballades de sardanes a la mateixa plaça i a l'Orfeó Sarrianenc, i balls de sala als envelats i cassinos.

Dimarts: A les cinc de la tarda, balls de sala.

A les deu de la nit: Gran concert per la banda municipal. Balls de sala.

Dimecres: A les cinc, balls de sala. Nit: Gran ballada de sardanes a l'Orfeó Sarrianenc. Balls de sala.

Dissabte: A dos quarts de deu, la festa dels Jocs Florals al Centre Sarrianenc.

Avui diumenge i demà dilluns: Partit de futbol al camp del Junior, pels equips Junior, Olímpic i Sarrià Sportiu.

L'Exposició del Moble

Promet ésser extraordinària l'animació que regnarà en l'Exposició del Moble amb motiu de les festes que s'anuncia per avui.

Al matí, a les onze, tindrà lloc a la sala de conferències del Palau Industrial la tercera de la sèrie, a càrrec del director de Catalogació de Monuments En Jeroni Martorell, el qual desenrotllarà el tema «La casa barcelonina». El conferenciant exposarà il·lustrant la seva dissertació amb projeccions lluminoses l'evolució de l'arquitectura i del moble a Catalunya des del segle XII a mitjans del XVIII.

Al matí i a la tarda se celebraran als espais lliures de l'Exposició grans audicions de sardanes i representacions de putxinel·lis originals.

Les tres reputades cobles que pendran part en aquestes brillants festes populars han combinat els següents magnífics programes:

Cobla Barcelonina: Al matí, a dos quarts d'onze: «Margaridoia capriciosa», Pujol; «Encís d'un despertar», Grasalosa; «El Picapoll», Morera; «Llicorella» Garreta; «Anneta», Mercader; «Llevantina», Bou.

A dos quarts de quatre de la tarda: «Jeny», Garreta; ««El cavaller enamorat», Manau; «Rosa de folló», Lamote de Grignon; «Sol ixent», Toldrà; «Rosada d'estiu», Català; «La festa major», Morera.

Cobla Cathalònia: Al matí, a dos quarts d'onze: «Lleyda», Juanola; «Creació», Vicens; «El bressol», Morera; «Cançó de les mares», Serra; «Nit serena», Serrat; «Jovenívoles», Estela.

A dos quarts de quatre de la tarda: «Raig de sol», Vallespí; «Hores que volen», Tarridas»; «Dalt les gabarres», Garreta; «Ritmes de jovenesa», Serra; «Nit de Sant Joan», Morera; «Cançó de la Pastora», Vicens

Cobla Principal de la Bisbal.

Putxinel·lis. — Teatre número 1, dirigit per En Julià Pi. Primer, la comèdia en un acte ««Pepilla». Segon, el quadro dramàtic «Gent de mar». Tercer, el passatemps «Dimoni i urbà».

Teatre número 2. Dirigit per En Jaume Anglès. Primer, la comèdia en un acte «Un drapaire». Segon la peça en un acte «Amo Carbassetes». Tercer, el passatemps «Dimoni i urbà».

Tranquil·litat a Bulgària

S'AIXECA L'ESTAT DE SITI

Sofia, 6. — Ha estat aixecat l'estat de siti a tot Bulgària, llevat en cinc departaments. — Havas.

Notícies de l'Estranger

La situació a Alemanya

LA SESSIO DEL REICHSTAG

Berlín, 6. — El Reihstag celebrarà sessió avui, dissabte, a la tarda. — Havas.

EL GABINET DEFINITIU

Berlín, 6. — El nou Govern ha quedat constituït en la següent forma:

Cancelleria i Ministeri interí de Negocis Estrangers, senyor Stressemann.
Reconstrucció, senyor Schmidt.
Interior, senyor Sollmann.
Finances, senyor Luther.
Treball, senyor Braun.
Economia pública, sehyor Koeth.
Justícia, senyor Radruch.
Reichswehr, senyor Gessler.
Comunicacions, senyor Hoefe.
Transports, senyor Oeser.
Regions ocupades, senyor Fuchs.
La cartera de Proveïments ha quedat sense proveir. — Havas.

STRESSEMANN PARLA AL REICHSTAG

Berlín, 6. — En el discurs que ha pronunciat en el Reichtag el canceller senyor Stressemann, replicant a unes exclamacions iròniques dels comunistes, declarà que el gran industrial Huc Stinnes, no tenia res que veure amb el Govern.

El canceller afegí després, dirigint-se a les dretes: Els esdeveniments d'aquests últims dies, no constituiexen cap intent encaminat a realitzar una transformació en la meva política.

Contestant després a les acusacions que se li dirigeixen per haver tractat d'eludir tota responsabilitat, tirant-la sobre al Reichstag, recordà que per contrari li demanà expontàniament plens poders per a obtenir una realització pràctica.

Per últim justificà l'abandonament de la resistència passiva, fundant-se per a això en la peremptòria necessitat d'obligar als aliats a entrar en vies de negociació, aconseguir l'evacuació del Ruhr i lliurar al poble de moltes de les càrregues que actualment pesen sobre ell. — Havas.

LES GESTIONS DE STINNES

Dusseldorf, 6. — El senyor Huc Stinnes i els altres industrials que conferenciaren amb el general Degoutte han retornat a Berlín, per a comunicar al Reich, les bases que han estat estudiades amb l'objecte de fixar les condicions en què s'ha de reprendre el treball en el Ruhr amb la cooperació de les autoritats franceses.

Es desmenteix la notícia segons la qual, el general Degoutte havia rebut els representants obrers i els havia declarat que desitjava la supressió de la jornada de vuit hores i la implantació en tot el Ruhr de la jornada de deu.

A questa notícia constitueix tan sols una temptativa dels industrials a'emanys per a endossar al general Degoutte la responsabilitat de la modificació que ells tenen projectada en les hores de treball. — Havas.

MILLORA AL RUHR

Dusseldorf, 6. — El treball augmenta notable i paulatinament en totes les mines fàbriques de coc.

Les tropes franceses han evaquat diveses mines situades en la regió de Recklinha Usen. — Havas.

BARCELONA

Estafa

La companyia «Electricitat Sabadell S. A.», ha presentat una denúncia per estafa contra dos subjectes, per simulació de compra d'un motor que han venut a un altre preu.

Furt

Carme Garcia ha denunciat que li han pres un parament de roba blanca que confiadament havia estés al terrat.

Mal negoci

El senyor Ferran Prat, ha denunciat un seu soci, per abús de confiança; aquest, li prenia les joies i se les empenyava.

Politiques

EN PERE ALIER I AMAR

Morí ahir l'industriti En Pere Alier i Amar.

Domiciliat a l'antic districte II municipal, va anar en candidatura de regidor l'any 1909 per la demarcació esmentada, amb el caràcter d'administratiu, presentat per les dretes. No fou elegit.

Exercí càrrecs importants a les corporacions econòmiques, com ara Cambra de Comerç i el Foment del Treball.

Havia impulsat les nostres relacions comercials amb Itàlia i el Govern de Roma l'havia premiat amb una distinció.

Descansi en pau el bon ciutadà.

Bisbat

—El popular jesuïta P. Josep M. Pijoan predica en l'actualitat una Santa Missió a Sant Andreu de Llavaneres.

—Són a Barcelona el prior general dels Carmelites descalços i el provincial d'aquesta orde PP. Elies Magenis i Elies Ortiz.

—Es troba greument malalt el rector de Pierola i Hostalets don Martí Vall.

—El vinent dissabte a la tarda el nostre senyor bisbe començarà la santa visita Pastoral a la parròquia d'Horta.

—El pla d'estudis eclesiàstics al Seminari de Girona ha quedat modificat en el sentit de suprimir les assignatures de grec i hebreu i de reduir a tres els cursos de Teologia Pragmàtica. Com a conseqüència d'aquesta darrera modificació els alumnes que havien d'estudiar el quart curs passen a Teologia.

S'ha publicat el discurs llegit en la solemne obertura del curs acadèmic al Seminari Conciliar de Barcelona per don Manuel Trens, professor que és del dit centre, d'Arqueologia cristiana. El tema és: «Les «majestats» catalanes i la seva filiació iconogràfica».

—El nou alcalde de Barcelona senyor Banqué ha complimentat el nostre Prelat.

—El vinent dimecres es celebraran a Sabadell funerals en sufragi de Mn. Jaume Riera, beneficiat que va ésser de la parròquia de Sant Feliu d'aquella ciutat.

—Avui predicarà en aquesta Catedral el canonge doctor Vilaseca.

—Han marxat a Olot per assistir a la consagració del bisbe preconitzat de Canàries doctor don Miquel Serra el cardenal arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Barraquer i el nostre Prelat doctor Guillamet.

—Ha estat nomenat canonge de la Catedral de Solsona que ha de reduir-se a Col·legiata el doctor don Josep Pou.

—Ha estat viaticat el vicari de la parròquia de Sant Josep de Gràcia don Marcel·lí Castells.

—Llegim que el bisbe de la Seu d'Urgell doctor Guitart ha estat citat per a declarar davant del govern militar d'aquella població per haver-se repartit darrerament en esglésies de la seva diòcesi unes fulles parlant de l'obra de la Lliga del Bon Mot.

D'espectacles

En la pròxima setmana, a la pista del Circ Eqüestre del Novetats farà la seva reaparició el «jonglieus» «Rastelli».

Amb «Rastelli» efectuaran el seu debut la «Troupe Cevenes» i «Les Devvers».

—

La companyia de comèdia que dirigeixen els artistes Antònia Plana i Emili Díaz, ha ajornat per 48 hores la seva sortida cap a Màlaga, a l'objecte d'organitzar dues úniques representacions populars de «La Casa de Salud».

L'empresa ha disposat que «La Casa de Salud» sigui posada en escena el dilluns i el dimarts a la tarda, fixant per aquestes funcions preus excepcionals.

—

Avui, diumenge, a les cinc de la tarda, tindrà lloc a l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga, de Sant Andreu de Palomar, una extraordinària funció teatral, amb la qual quedarà finida la temporada d'estiu i caducats els abonaments de la mateixa.

L'Elenc artístic de l'entitat estrenarà la formidable tragèdia lírica medieval, de grandiós espectacle, dividida en tres actes i vuit quadros, original d'En Ramón Pàmies, «L'Heretge de la Baronia».

Títols dels quadros: Primer, «L'enigma dels barons d'Arlés»; Segon, «El pretendent de Na Blanca»; Tercer, «La nit de Sant Joan»; Quart, «El misteri de les runes»; Cinquè, «Sacrifici heroic»; Sisè, Una boda accidentada»; Setè, «La darrera procesa»; Vuitè, «La mort del justs.

Aquesta obra serà presentada amb tot luxe, havent-se llogat vestits i atrés a la casa Castellví, de Barcelona. A més anirà amenitzada amb il·lustracions musicals, que executarà el chor de l'Ateneu, sota la direcció del doctor don Josep Boguñà.

Diumenge vincnt quedarà obert a la Conserjeria de l'Ateneu el nou abonament a la propera temporada de tardor-hivern.

Musicals

AMICS DE LA MUSICA

Ens anuncia l'Associació d'Amics de la Música, que aviat publicarà el programa general dels seus concerts, corresponents al curs 1923-24, que, com és sabut, se celebren periòdicament, durant els nou mesos hàbils de l'any en la gran sala d'audicions del Palau de la Música Catalana.

De moment, podem avançar als aficionats a la música que dues de les primeres sessions del present curs, constituiran un veritable esdeveniment artístico-musical, per ésser dedicades exclusivament al gran mestre de Salzburg, Wolfgang-Amadeu Mozart, del qual, ultra nombrosos fragments vocals de les seves principals obres teatrals, es donarà a conèixer, integrament, la seva exquisida òpera «Bastien et Bastienne», la qual es representarà a l'hemicicle del Palau, convenientment decorat.

L'execució d'aquest interessantíssim cicle Mozart, anirà a càrrec de diversos cantants alemanys, especialitzats en el difícil art del gran músic, i d'una petita orquestra d'experts professors. La direcció general del cicle Mozart, ha estat confiada a l'eminent mestre director Rudolf Krasset, de l'Oppera Alemanya, de Berlín Charlotenburg, el qual dirigirà, demés, diverses obres simfòniques del propi autor.

—

Concerts de cançons per a infants organitzat pel Conservatori de l'Ateneu Igualadí. Composicions rebudes en el terme assenyalat per a l'admissió: Les estàtues de Neu, Lema, Un miracle infantil; Cançó a la Pàtria, lema: Siguem bons fills; Cançons: «Tot sia per l'Amor i la Pàtria»; La Bandera, cançó; La cançó dels mariners, lema: Vola com una nau; Jovenívola, sardana; aplec de cançons populars, lema: Cançons de la Pàtria cantareu amb goig i plaer; aplec de cançons, lema: Si els meus cants tinguessin ales; A Catalunya, lema: Cants de l'ànima; Primaveral, lema: Cant; aplec de cançons, lema: Canteu infants; aplec de cançons, lema: Tríptic; Pomell de cançons, lema: Lo que es canta de petit mai més s'oblida; Sis cançonetes, lema: Canteu, mainada; Sis cançons populars, lema: Simplicitat; cinc cançons de D V.; Abril, lema: Madrigal; Si n'eren tres donzelles... (madrigal), lema: Gratitud; aplec de cançons populars, lema: Trialli; La Pàtria, lema: La llengua de la mare; Cançó patriótica, lema: Fè, treball i Pàtria. Anlec de cançons populars, lema: Qui canta, sos mals espanta.

—

El Consell Directiu de l'Associació Intima de Concerts ha signat el contracte amb l'Empresa de l'explèndid edifici «Coliseum», carrer de les Corts Catalanes, per a donar-hi els concerts d'orquestra. En aquestes belles sessions de música simfònica pendran part, junt amb l'Orquestra de l'Associació, que dirigeix el mestre N'Enric Ainaud, alguns dels artistes que actuaran també en les sessions «da camera» que donaran a la Sala Mozart. Entre altres, podem citar la eximi acantatriu Vera Janacopulos, i el notable jove violinista Pau Cricboom, fill del mestre el nom del qual recorden amb fruició tots els amants de l'art musical; qua lpresentació a Barcelona (d'on és fill), te per gran honor l'Associació Intima de Concerts.